דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם לשער

יום א׳, כ״ו בניסן תשל״ב, 10 באפריל 1972 • גליון 14238 • השנה הארבעים ושבע

היום 12 עמודים • המחיר 45 אגורות

היום ב„דבר"

• המזרח התיכון בפסגה במוסקוה / יהושע תדמור
• האנני מופתעת מנצחונה / דב אפל
• ניקסון יתמודד עם קנדי / ג׳וזף אולסופ
• מסגרות עדתיות מנציחות הפער / ש. טבעוני
• מי יבצע מבחני רישוי לרכב / יונה שמשי
• איגוד החיילים ואוצר החייל / יוסף חסון
• עכשיו / עמ׳ 9—10
• ברידג׳ וביקורת קולנוע / עמ׳ 11

מזג האוויר

מעונן חלקית ולפרקים, מעונן עם ממטרים מקומיים. קיים חשש לשטפונות מקומיים בוואדיות.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 10—17 מעלות, תל־אביב 14—21, חיפה 13—19, עפולה 12—22, נצרת 11—18, נהריה 12—20, לוד 12—22, באר־שבע 11—23, אילת 16—26, מפרץ שלמה 18—28, רמת הגולן 8—15, הר כנען 12—17.

תגבורות ים ואויר מארה"ב לוויטנם

ההערכה בוושינגטון: התגובה על מיתקפת הצפון עדיין לא סיכנה ועידת הפיסגה ובחירת ניקסון

סייגון, (פ"ר וע"י). — מוואשינגטון מוסרים כתבים, כי משרד ההגנה האמריקאי שומר על שתיקה, לגבי הידיעות לפיהן הוכרז מצב הכן כללי בבסיסים אוויריים וימיים רבים בארה"ב, בעקבות המתקפה הכללית הצפון־וייטנאמית. לפי שעה מכחיש הפנטאגון, כי ננקטו צעדים מיוחדים כלשהם, לגבי משלוחי ציוד צבאי ניכרים להודו־סין.

על אף האיפול הרשמי, מוסרים חוגים מסויימים בפנטאגון, כי תגבורות הרכות בכיוון דרום־וייטנאם. החוגים מוסרים, כי נושאת המטוסים האמריקאית „מידוויי" הפליגה מבסיסה שליד סאן פראנציסקו בכיוון דרום־וייטנאם, כשעל סיפונה 75 מטוסי קרב סילוניים. נפוצו גם שמועות לפיהן מתכוננת להפליג השבוע, לכיוון וייטנאם, גם נושאת המטוסים „סראטוגה".

קרבות שריון ליד האיזור המפורז

מסייגון מוסרים, כי מתנהלים עתה קרבות טנקים בהיקף נרחב, ליד האזור המפורז שבצפון המדינה. למעלה מ־2,000 חיילים קומוניסטים, בסיוע טנקים נמצאים עתה לא הרחק מסייגון. גם ליד הואה, הבירה הקיסרית העתיקה, מתנהלים קרבות כבדים בין כוחות צפון־וייטנאם לבין חיילי הדרום. כ־144 קילומטרים דרומית להואה נטשו כוחות הממשלה שתי עמדות עקב לחץ כוחות של כוחות קומוניסטים.

החיילים אמריקאים אינם מעורבים בקרבות

דובר הפיקוד הצבאי האמריקאי בסייגון, הכריז אמש, כי אף אחד מבין 7,000 החיילים, המשתייכים ליחידות הקרביות האחרונות של חיל הרגלים וחיל התותחנים האמריקאי בדרום וייטנאם, לא היה מעורב במיבצעי ב„מגע עם האויב", מאז נפתחה המתקפה הקומוניסטית הגדולה ב־30 במארס.

בוואשינגטון הביעו משקיפים אתמול את דעתם, כי על אף ההצלחות הראשונות וההיקף הנרחב, של המתקפה הצפון וייטנאמית נגד הדרום, טרם נגרם נזק בל יתוקן, למטרותיה של מדיניות ניקסון. עצם הגמול אינם נקפה עד כה אחה"צ, כדי לסייע לדרום־וייטנאם, היו מתנהם בפני זה מספקה כדי לא להעמיד בסכנה את ביקורו של ניקסון במוסקבה בחודש מאי, וכן את בחירתו מחדש בחודש נובמבר.

אולם, אם תימשך המתקפה הקומוניסטית זמן רב, ואם תגרור אחריה אבידות כבדות לאמריקאים שנותרו בוייטנאם, יתקשה ניקסון שלא לנקוט צעדים קיצוניים יותר, העלולים לפגוע בהגשמת מטרותיו, אמרו המקורבים.

גוויתו של איש הוויטקונג מוטלת על הכביש, במרחק ארבעה קילומטרים מצפון להואה. איש הוויטקונג נהרג בעת התקפה, שניהל עם חבריו, כנגד אחד ממוצבי החוץ המגינים על נתיב „1", נתיב ההספקה הראשי של חיילי דרום־וייטנאם המגינים על גבולה הצפוני של המדינה.
(צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס")

„טיים": אלון מוכן לפשרות בתכניתו

ניו־יורק (א. פ.). — השבועון האמריקאי „טיים" טוען, כי בראיון שהעניק לו ביום א׳ סגן ראש ממשלת ישראל יגאל אלון, אמר אלון, כי למען השגת הסכם סופי הוא מוכן לפשרות בתכניתו להסדר שלום במזרח־התיכון אותה הציע ב־1967.

„יש לנו שלום, אולם ללא חוזה שלום", מצטט השבועון מדברי אלון.

בהתייחסו לתכנית חוסיין ולדברי אלון מספר השבועון, כי על אף הבדלים ניכרים בין שתי התכניות, צופות שתיהן הקמתה של פלשתינה אוטונומית בפדרציה עם ירדן, ואת החזרת חלקה הערבי של ירושלים לשליטה ירדנית.

שר־החוץ הסודאני, מנצור חאלד, הגיע אתמול לביקור קצר בלונדון, שהוגדר כפרטי. הוא יקיים שיחות עם עמיתו הבריטי סר אלק דאגלס יום.

נחתם חוזה הידידות ברה"מ־עיראק

הרוסים הבטיחו לעצמם בסיס במפרץ הפרסי

מאת סופר „דבר" לענינים ערביים

ראש ממשלת ברית־המועצות אלכסי קוסיגין ונשיא עיראק גנראל באַקר חתמו אתמול אחר־הצהרים ב„ארמון הרפובליקה" בבגדאד על חוזה ידידות ושיתוף־פעולה ל־15 שנים, הדומה לחוזה שנחתם עם מצרים במאי אשתקד.

בין היתר נאמר בהודעה כי ברה"מ תדאג ל„חיזוק היכולת ההגנתית" של עיראק וכי „יימשך המאבק נגד הציונות". קוסיגין עזב היום את בגדאד ועם שובו למוסקבה יפורסם גילוי הדעת המשותף לסיכום הביקור.

החוזה הסובייטי עיראקי מלמד שבדעת ברה"מ לחתום חוזים דומים עם מדינות ערביות נוספות, כדי ליצור חגורה של מדינות הקשורות עמה בברית. יתכן שהבאה בתור היא דרום־תימן, שאחד ממנהיגיה עבד אל. פתח איסמאעיל, שוהה אתמול עם קוסיגין בבגדאד.

בהתכונות החוזה עם מצרים

בעיקרו של דבר אין שינויים מהותיים בחוזה החדש לגבי החוזה עם מצרים ונראה שהסובייטים מצויידים בנוסח מוכן לחוזים אלה והם עושים בו רק שינויים פעוטים. בין היתר מדבר החוזה על חיזוק קשרי המסחר על בסיס מעמד של „מדינה מועדפת ביותר", על התייעצויות משותפות לשם נקיטת צעדים משותפים למקרה של הפרת השלום או איום השלום, וכן התחייבות של החותמות לא להצטרף לבריתות נגד המדינה האחרת ולא לשמש בסיס להתקפה עליה.

תחזה מכוונת לסובייטים בסיס מוצק באגן המפרץ הפרסי שם הם מגלים התעניין את השפעתם בעקבות פינוי הצבא הבריטי. כבר מחר יבואו לנמל אום קאסר חמש אניות מלחמה סובייטיות הראה שנמל זה יהיה פך למעגן קבוע לצי הסובייטי באוקינוס ההודי.

אין ספק, שחתימת החוזה מדאיגה את שכנותיה של עיראק בפרט את עיראן שלא פעם עמדה על סף התנגשות צבאית עם שכנתה המערבית. אולם ידיו של טהראן עדיין איננו מגיב על החוזה החדש. גם מצרים לא גילתה התלהבות מביקור קוסיגין בעיראק ירבתה בעולם הערבי ורדיו קאהיר מציע את דבר חתימת החוזה בשולי בהדורות החדשות שלו.

יש לציין, שבניגוד למצרים כדווחה בשבחו בהתאפקות רבה על חתימת החוזה שלה עם ברה"מ ערכו אמש העיראקים הילולה גדולה וקיימו כמעט בלי הפסק שידורים מיוחדים ברדיו ובטלוויזיה לציון האירוע.

קומוניסטים ישותפו בשלטון בעיראק

לפי הידיעות קיבל קוסיגין הבטחה מן „האיש החזק" במשטר

(המשך בעמ׳ 2, טור 7)

סאדאת מציע פיסגה בלי חוסיין

לגיבוש פעולה קולקטיבית נגד ירדן

מאת סופר „דבר" לענינים ערביים

הנשיא סאדאת הציע לקבוע ממשלות ערביות לכנס ועידת פיסגה, בלי השתתפות ירדן, כדי להבהיר שם באחדה קולקטיבי על החיות „הכביה הרסיית" והאבק הכבית־פעולה בשלתפה נגדה.

כידוע יצא סאדאת בימים הקרובים לאלג׳יריה בענין זה ושליח מטעמו ביקר בלוב ובסוריה. בינתיים הצטרפה אמש תוניסיה למצרים והודיעה רשמית על התנגדותה ל„תכנית חוסיין".

הביעה לנירוש ירדן מן הליגה

נוכח השמועות על אפשרות „עירקב פיסגה", אליה לא יוזמן חוסיין, השמיעו כמה משתתפי „המועצה הלאומית הפלשתינאית" בקאהיר תביעות לגרש את ירדן מן הליגה הערבית ולהעביר את מקומה לידי גולים ירדניים, הפועלים בשותפות עם המחבלים.

אמש ערכה „המועצה" דיון כללי בהמלצות שהוגשו לה מטעם ועדת־המשנה. לפי המתוכנן, תיפול ההכרעה היום בצהריים, אך עדיין לא ברור אם יספיקו לבחור כבר עתה ועד פועל חדש ל„ארגון השיחרור הפלשתינאי".

נדחה כינוס־חירום של הפרלמנט הירדני

בינתיים נדחה כינוס־החירום של הפרלמנט הירדני, שעמד להתקיים הבוקר. כנראה, שראש־הממשלה אחמד א־לוזי יחכה לשובו של חוסיין מארה"ב ולכינוס ההודעה בקאהיר לפני שישמיע תגובה מפורטת לניתוק היחסים הדיפלומטיים בצד מצרים.

מיזוג כוחות הארגונים תוך קיום המסגרות הפוליטיות

בשעה מאוחרת נמסר כי תכנית „האחדות הלאומית", שתובא הבוקר לאישור מליאת „המועצה הלאומית הפלשתינאית", מדברת על מיזוג הכוחות הצבאיים, שופרות התעמולה ומנגנוני התעמולה של כל הארגונים. אך המסגרות הפוליטיות הנפרדות שלהן יוסיפו להתקיים גם להבא. סיעת ההמלסה קובעת שהצעדים העיקריים להגשמת תכנית זו חייבים להיפשות תוך שלושה חדשים, ותוקם ועדה מיוחדת כדי לפקח על כך.

אולם הבחירות החדשות לוועד הפועל של „ארגון השחרור הפלשתינאי" נדחו לשנה הבאה, ובכך בוטלה ההצעה הקודמת לערוך את הבחירות היום. כללית נראה, שאין תכנית זו תורגע מתכנות קודמות לאיחוד עם ארגוני המחבלים, שאושרו באופן פורמאלי אך לא מצעו הלכה למעשה.

צרפת תקים שלוש שגרירויות בבאחריין, אבו דאבי ודוהא, אמר דובר משרד החוץ הצרפתי, דאן דה־ליפקובסקי.

מזכיר או"ם קורט ואלדהיים הגיע אתמול ללונדון לביקור רשמי בן שלושה ימים.

אבן יטיל היום על אוגנדה מלוא האחריות לניתוק

מקווים כי שום מדינה אפריקאית לא תלך בעקבות אמין

מאת סופרו המדיני של „דבר"

שר־החוץ אבא אבן עומד לפרוש היום בסביבת עיתונאים בירושלים את פרשת ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין אוגנדה לישראל, תוך הטלת מלוא האחריות לכך על ממשלת אוגנדה.

בישיבת הממשלה אתמול סקר אבן את הפרשה. אך לא התקבלו החלטות בייחודות על התגובה הישראלית. אבר תהיה, כנראה, פחות חריפה מכפי שנדמה היה בהתחלה.

בירושלים מקווים, כי שום מדינה אפריקאית לא תלך בעקבות גנרל אידי אמין. כמה מדינות אפריקאיות אף הביעו באוזני ישראל פליאה על הצעדים הקיצוניים של אמין. גם מדינות אחרות אינן נוהגות אמין בכיפופיים על מעשי התרבות של היועצים הישראליים, הן מסום שלא היתה כל סיבה סבירה להתרבות יסודית נגד אידי אמין דוקא, וגם מכיון שהאפריקאים מכירים את הבוכחים הישראליים כאנשים המתמסרים לתפקידיהם ולמבצעם.

דיון בועדת הכספים

ועדת הכספים קיבלה אתמול כדע על משמעותה הכלכלית של יציאת הישראלים באוגנדה הנזקים לגנרכם בעקבותיה. כפי סגן שר האוצר ד"ר צ. דינשטיין.

קמפאלה: קבלנים ישראליים גנבו ציוד

קמפאלה 9 (ע"ר). — משרד החוץ של אוגנדה הודיע אתמול, כי ברצונו להבהיר שסגירת שגרירות ישראל בקמפאלה — פירושה ניתוק היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

בהמשך הודעתו האשים משרד החוץ של אוגנדה קבלנים ישראלים בגניבת כמות גדולה של ציוד, השייך לממשלת אוגנדה.

בהודעת משרד־החוץ נאמר, כי במקרה אחד בלבד, לקחו שמה ישראלים, שעזבו את אוגנדה, ציוד בכמויות לנדרובר, 22 חולים, 15 כלי־רכב אחרים וציוד נוסף שנוויו באות אלפי לי"ש. הציוד נלקח באוראה, בצפון־מערב אוגנדה, ומטוזור בחלק מיזרחי של המדינה „בטענה שהוא רכוש ישראלי", בגניבת ההודעה, ומוסיפה, כי „ממשלת אוגנדה תג"ש, בבוא העת, תביעות להחזרת הרכוש שסולק ללא הצדקה על ידי הישראלים".

משרד החוץ אינו מגלה באיזו דרך הוצא הציוד מן המדינה. „מצר לה זו שצד הישראלים מוכיחה שהם שואפים תמיד לרווחים קלים", טוענת ההודעה.

בתגובה על ידיעות, כי ממשלת ישראל עומדת לפרסם דין־וחשבון מפורט על פעולות ישראל. לאחר יציאת הישראלי האחרון מאוגנדה, ציין משרד החוץ, כי אוגנדה „אינה מודאגת". ההודעה מוסיפה, כי „הסיבות לפעולה שנקטה אוגנדה כלפי הצוותים הישראליים ידועות יפה ופורסמו בהודעות רבות על־ידי הממשלה".

ולדהיים וצרפת בעד שיחות ה־4

פאריס, (עתים"א). — מזכיר או"ם קורט ואלדהיים הגיע לכלל הסכמה עם המדינאים הצרפתיים כמעט שוחה, שיש צורך לחדש את שיחות ארבעת הגדולים על המזרח התיכון בהקדם האפשרי.

ולדהיים, שעזב את פאריס אתמול אחר הצהריים נועד בסוף השבוע עם הנשיא פומפידו ועם שר החוץ שומאן.

לדברי מקורות מדיניים צרפתיים, הביע מזכיר או"ם תמיכה מלאה בעמדה הצרפתית המסודרת בקשר לחידוש שיחות הארבע בניו־יורק. המקורות אמרו, כי ולדהיים הביע תקווה שבשיחות אלה ישתתפו כל חמש החברות הקבועות במועצת הבטחון. היינו גם סין. לדברי אותם המקורות הסכימו ביניהם המדינאים הצרפתיים ומזכיר או"ם, כי השעה אינה נוחה לחידוש שליחות ד"ר יארינג.

רבין בממשלה על ההכנות לפיסגה:

ניקסון ידחה כפיית נסיגה טוטאלית

מאת חגי אשד, סופר „דבר"

במגעים המוקדמים בין האמריקאים לסובייטים לקראת ועידת הפיסגה במוסקוה, כבר נקבע, כי הנושא המזרח תיכוני יידון במקום שני בסדר היום, לאחר הנושא של סאלט — ההסכם להגבלת החימוש הגרעיני, ששתי מעצמות העל מעויינות בו במעט במידה שווה.

שגריר ישראל בוואשינגטון יצחק רבין עמד על ההכנות לפיסגה אגב דיווחו לממשלה, בישיבתה אתמול, על יחסי ישראל—ארה"ב. הסקירה היתה קצרה ולאחריה נשאלו כמה שאלות מבלי שנערך דיון, ובלי שהתקבלו החלטות.

מהסקירה התקבלה תמונה של יחסים משביעי־רצון בין שתי המדינות ש„מעולם לא היו כה טובים", כפי שהגדיר זאת השגריר. הוא עמד על ההישגים בתחומי הסיוע הצבאי („חוזים חתומים בכל הפריטים שביקשנו"), הסיוע הכלכלי. סקולה בהיקפו על כל מה שהיה בעבר ואף בתחום המדיני אין האמריקאים מציגים לישראל שום דרישה ואין שום חילוקי דעות בין שתי המדינות.

ברה"מ מעוניינת בהסדר כולל תוך נסיגה טוטאלית

לפי הערכת רבין יהיו הסובייטים מעוניינים בהסדר שלום כולל, הכרוך בנסיגה טוטאלית, בעוד שהאמריקאים יעדיפו להתקדם לקראת הסכם חלקי של פתיחת התעלה בברכת הסובייטים ובתמיכתם.

לפי הערכה זאת לא ישכים הנשיא ניקסון לדרישת הסובייטים להטיל על ישראל פתרון כפוי של „הסדר שלום הכרוך בנסיגה טוטאלית".

כפי שנודע, שוררת בממשלה הערכה בעקבות סקירת השגריר, כי יש לתת אמון מלא בהבטחות הנשיא ניקסון, הנמנע מהטלת פתרון כפוי על ישראל. נוכח השגולה שעד כה עמד לנשיא בכל התחייבויותיו כלפי ישראל.

עם זאת יש חוששים, שבהוצדר הסכם בפגישת הפיסגה יאלץ הנשיא לעשות ויתורים בעניין המזרח התיכון, כדי למנוע את כישלונה. אבל לצורך החשש זה עומד הסיכוי הקרוב לוודאי, כי יושג הסכם בועידה — ואולי עוד לפניה — הן בעניין הגבלת החימוש הגרעיני והן בעניין ה־

(המשך בעמ׳ 2, טור 7)

בירושלים דוחים בכעס תביעת צרפת בעניין תערוכת פאריס

קולק נתבע לברך כאדם פרטי ולא כראש עיריית ירושלים

מאת סופרו המדיני של „דבר"

בירושלים שורר כעס רב המגיע לכלל כתן עקב התנהגות צרפת כלפי ישראל הן בהצבעה באו"ם המגנה את ישראל בגלל „פשעי המלחמה" שלה בשטחים הנתונים לשליטתה והן בעצם העלאת הדרישה שראש עיריית ירושלים מר קולק לא יברך את „תערוכת פאריס" שתיפתח בתיאטרון העירוני ב־24 באפריל, בתוקף תפקידו כראש העיריה, אלא כאדם פרטי.

בישיבת הממשלה אתמול נסקרה הפרשה על ידי שר החוץ אבא אבן, ואיש מהשרים לא העלה על דעתו את האפשרות של הסכמה לתנאי הצרפתי המופרש.

בינתיים נמשך המגע עם מארגני התערוכה וההחלטה על התגובה הישראלית המעשית תיקבע רק לאחר שיובהר סופית, שהצרפתים לא יוותרו על דרישתם.

„חוצפה וגסות רוח"

בהתייעצויות בירושלים הוגדרה הדרישה הצרפתית כ„חוצפה" וכ„גסות רוח". מעשה שנועד מתחילתו לשמש אקט של ידידות בין שני העמים ושל קירוב לבבות בין תושבי ירושלים לתושבי פאריס, הפך בידי הצרפתים לנסיון של פגיעה מכוונת במיטב הרגשות הישראליים סביב ירושלים. מה עוד שאיש לא היה מסוגל להסביר את ההגיון שבהחרגת ראש עיריית ירושלים, שכיהן בתפקיד זה לפני כלהכה קשה היום.

גם בנוגע להצבעה על „פשעי מלחמה" אמרו בירושלים, שלאחר אלג׳ייריה חייבים הצרפתים להיות צנועים יותר בחלוקת ציונים לישראלים על התנהגותם בשטחים הנתונים לשליטתם. גם הפגיעות הבלתי־פוסקות נגד ישראל בשוק האירופי המשותף בפורות בירושלים את החשש, שצרפת פועלת מתוך מניעים של שנאה לישראל. הכשולה אפילו הצמחה־פנים של שיקול הגיוני.

קולק משהה תגובתו

סופר „דבר" בירושלים מסר: ראש עיריית ירושלים, מר קולק, לא יגיב על החלטת משרד החוץ הצרפתי לא לאפשר לו להופיע בפתיחת „תערוכת פאריס" באולם התיאטרון הירושלמי כראש עיר, עד לאחר סיום טקס קריאת רחוב על שם הגנראל פייר קניג, בהשתתפות נשיא הסנאט הצרפתי אלן פוהר.

אמש עמדה להגיע לארץ המשלחת של אגודת הידידות ישראל־צרפת, שתשתתף בטקס קריאת הרחוב ע"ש פייר קניג. מר קולק נמנע מלצאת בתגובה חריפה, כדי לא לפגוע במשלחת המגיעה לארץ. אך דוברו, גיורא מורג, אמר אתמול, כי אחרי הטקס ימסור ראש עיריית ירושלים תגובה על התערבות משרד החוץ הצרפתי בנושא תרבותי.

ב־25 באפריל אמור להופיע באולם התיאטרון בירושלים התיאטרון הלאומי הצרפתי „הקומדי פראנסייז" ובאותו יום אמורה להיפתח תערוכת פאריס. באוניברסיטה עומדים לחנוך את „בית צרפת". דובר ראש העיריה אמר אתמול, כי לא ידוע לו אם שוקל ראש העיריה אפשרות להחרים את פתיחת התערוכה או על אפשרות של צמצום האירועים סביב חנוכת „בית צרפת".

שלטונות הבריאות היוגוסלאוויים הודיעו שלשום על שני מקרים חדשים של אבעבועות. שנתגלו במרפאת הסגר בקרבת העיר פריזרן. שבמחוז קוסובה.

ליום השואה

מוסד ביאליק

הופיע

ק. צטניק

השעון

ב — השעון של ק. צטניק מתקתק הזמן רק פעמיים: בפרק הפתיחה טרם כול, ובפרק הסיום כלות — הכול. ובין שתיהן מתרחש הבלתי־אפשרי: שעת האפלה אשר מעבר לזמן.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הועד־הפועל

הקרן לעידוד המחקר

ביום ד׳, 12.4.72 בשעה 18.30 יתקיים

טקס חלוקת מענקי מחקר

בבית הועד הפועל, אולם הישיבות קומה שביעית.

בתכנית:
הח׳ י. בן אהרון — המזכיר הכללי של ההסתדרות
פרופ׳ י. שמיר — מכון וייצמן / אוניברסיטת ת"א
החוקר הכוהל בימינו — הפיסות והעיות
הח׳ ע. דגני — חבר הועדה המרכזית
פרופ׳ א. בר — יו"ר ועדת ... למדעי הרפואה
ד"ר י. קורן — יו"ר הקרן
חלוקה של הקרן בעידוד ...
דברים בשם מקבלי המענקים: — איתן דנציג

הסתדרות הפועלים החקלאיים
המרכז החקלאי
המחלקה לחקלאות במושבה

כנס נבחרי ההסתדרות בועדות החקלאיות

הכנס יתקיים ביום רביעי, 12.4.72, כ״ח בניסן תשל״ב, בשעה 9.00 בבוקר, בבית רבינוביץ, צומת בית־דגן.

סדר היום:
1. הרצאות הבחירות לוועדות החקלאיות ע"י הרשויות המקומיות.
2. החקלאות במושבה ותפקידי הועדות.
3. בחירת מרכז לוועדות.

החברים מוזמנים. נא לדייק.

חביבה ואריה בסמן — רמת־גן
טובה ושמחה עפרוני — ירושלים

מודיעים בשמחה על נישואי

רבקה בסמן
עם
יצחק עפרוני

החופה נערכה בחוג המשפחה ביום 9.4.72, בירושלים.

משרד החינוך והתרבות — מרכז ההסברה
יד־ושם
עירית אשקלון — מועצת פועלי אשקלון

עצרת זכרון מרכזית לשואה ולגבורה באשקלון

עצרת זכרון מרכזית לשואה ולגבורה תתקיים הערב, יום ב׳, כ״ו בניסן, 10.4.72 בקולנוע „רחל" באשקלון, בשעה 8.00 בערב בהשתתפות מר אברהם כהן, נציב ארגוני הלוחמים ויד־ושם.

ביום ראשון, ב׳ באייר תשל״ב, 16.4.72
יום השנה השביעי למותו של חברנו

ישראל בר־יהודה ז"ל

נעלה לקברו בקיבוץ יגור בשעה 4 אחה"צ.

המשפחה
קיבוץ יגור

על מותו של

ראובן ברקת ז"ל

יושב ראש הכנסת
שוחר קידומו של החינוך
וידיד למחנכים

אבל

מרכז המורים בישראל

לידידנו
עו"ד לברון שלמה ומשפחתו

השתתפותנו בצערכם במות
הרעיה והאם

רות ז"ל

קבלו תנחומים

קואופרטיב חוף־ים, הרצליה

הננו משתתפים בצער הח׳ **אנשל דיים**

על מות בתו

רות לברון

הועד הפועל של ההסתדרות הכללית
והברת־העובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירת
בעלי, אבי, אחינו וסבנו היקר

ר׳ שלמה בר׳ צבי נסטיסין

הלויה תצא, היום, יום שני כ"ו ניסן תשל"ב, (10.4.72) בשעה 2.30 אחה"צ, מבית הלויות הצירוני, רח׳ דפנה 5, תל־אביב, ותעבור ליד בית המנוח, רח׳ בילו 28, ת"א, לבית העלמין בקרית־שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.

המתאבלים:
אשתו, בתו, אחיותיו,
כלתו, נכדיו וכל בני המשפחה

ההנהלה ועובדי קולנוע „אופיר"

אבלים על מות
חברנו הותיק

מיכאל בר׳ דוד לייב שוורץ

על מות

הלל פלטו

אבלים

חבריו
במוניות שינקין

מחר ב־6.15 בערב, בקיבוץ לוחמי הגיטאות

עצרת - זכרון

"מסע הסברה" של מפ"ם בעניין ההתנחלות נפתח היום

חוגים בצמרת העבודה: מסע ציבורי נגד מדיניות הממשלה

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגות

"מסע ההסברה", העומד ל-היפתח היום על ידי מפ"ם, להסברת עמדותיה לגבי ה-התנחלויות בעזה ופיתחת-רפיח, עורר תגובות של מו-רת-רוח וביקורת במפלגת העבודה.

על "מסע הסברה" זה החליטה מזכירות מפ"ם בשבוע שעבר, ל-אחר שוועדה מיוחדת — שבה מיוצגים הקיבוץ הארצי, מתישבי קבוצים של השומר הצעיר בדרום ומרכז מפ"ם — הגישה המלצות לפעולת הסברה. הפעולה הראשונה בה במסגרת "מסע" זה תהיה מסי-בת עתונאים שתיערך בצהרי היום בתל-אביב, בהשתתפות המזכיר ה-כללי של מפ"ם, נפתלי פדה, ושלושה נציגים של משקי הקיבוץ הארצי בדרום, תחת הכותרת: "ה-התרחשויות ברצועת עזה ובפיתחת רפיח".

צעד שאינו עשוי לשפר ההבנה במערך

בצמרת מפלגת העבודה נשמעו בימים האחרונים תגובות של תמי-הה ובקורת קשה נגד מסע זה, עי-תויו ומהותו. לאחר שכבר פורסמו מסקנות ועדת החקירה של צה"ל על ציוותים שנעשו בשטח, ולא-חר שכבר קויים דיון בנושא הת-נחלויות בהנהלת המערך וסיעתו בכנסת, ונמסרה הודעת הממשלה בכנסת, בתגובה על הצעות לסדר-היום של סיעות האופוזיציה.

חוגים בצמרת מפלגת העבודה רואים את "מסע ההסברה" החדש של מפ"ם כצעד שאינו עשוי לש-פר את ההבנה בתוך המערך, וא-שר למעשה צלול להיות מסע צי-בורי גלוי של מפ"ם נגד מדיניות הממשלה, שהיא חברה בה.

פדה לישעיהו: לא מסע ציבורי נרחב

אישי צמרת במפלגת העבודה סירבו אתמול להגיב על "מסע ה-הסברה" היום של מפ"ם, לפני ש-יעמדו על תוכן הדברים שיושמעו במסיבת העתונאים היום ומפי בי-מות אחרות. אולם נודע, כי עוד ביום ו' פנה מזכ"ל מפלגת העבו-דה ח"כ ישראל ישעיהו אל המזכיר המדיני של מפ"ם נפתלי פדה, וה-ציג לפניו, על דרך השאלה, את כוונת רוחה של מפלגת העבודה מ-מסע זה, מניעיו ומטרתו. אתמול השיב נ. פדה לח"כ י. ישעיהו, על דעת מזכ"ל מפ"ם מ. יערי וח"כ י. חזן, כי אין בכוונת מפ"ם למסע ציבורי רחב, וכי מצידם ישתדלו ככל האפשר לצמצם את פעולתם להסברת העמדה שבהן נקטו במ-שך השבועיים האחרונים.

אושרו הגבלות על הוצאות עסקיות

הכוונה להנהיגן רטרואקטיבית מחודש זה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר" בירושלים

ועדת השרים לענייני כלכ-לה אישרה אתמול בישיבתה השבועית שורה של הגבלות הנוגעות להוצאות עסקיות. התקנות החדשות יובאו ל-אישור ועדת הכספים של ה-כנסת וכפי שאמר אתמול נציב מס ההכנסה, יש כוונה להנהיגן רטרואקטיבית מ-ראשית חודש זה.

● ביחס לכיבוד קבעה הוועדה, כי שלטונות מס ההכנסה יכירו רק בכיבוד הנעשה — במקום העי-סוק של הנישום, ובלבד שסכום הכיבוד לא יעלה על 3 ל"י לאדם;

● לגבי נסיעות לחו"ל לצרכי עסקים הוחלט להכיר לצרכי צי-כוי ממס בהוצאה של 25 דולר להוצאות כלכלה ליום בחו"ל.

● לגבי לינה הוחלט להכיר בהוצאות לפי קבלות ובמקרה ש-אין קבלות, יוכרו הוצאות בסך 5 דולר ללינה.

● לגבי הוצאות האש"ל ב-ארץ נקבע, כי לינה תהיה לפי קבלה ובמקרה שאין קבלות תוכר הוצאה בשיעור של 5 לירות לל-ינה;

● לגבי ארוחות נקבע סכום של 7 לירות לארוחת בוקר, 15 לירות לארוחות צהרים ו־15 לירות לארוחת ערב: בסך הכל יוכרו הוצאות בסך 37 לירות ליום, לעו-מת 20 לירות ליום כיום. ועדת השרים לענייני כלכלה הכניסה שי-נויים לעומת ההצעה שהגישו נציגי מס ההכנסה, הללו תבעו להכיר בסכומים הנמוכים יותר: 5 לירות לארוחת-בוקר ו־10 לירות לארוחת-ערב. להוצאות אלו לא יהיה צורך להגיש קבלות.

● לגבי מתנות נקבע, כי ללקו-חות או לספקים של הנישומים תו-כר הוצאה עד 100 לירות לשנה. מתנה לעובד, לרגל מאורע אישי או במסגרת שי לחגים, תותר עד גבול של 50 לירות למתנה;

● בסעיפי אירוח נקבע, כי לא תותר הוצאה בשל אירוח. למעט הוצאה סבירה לאירוח אדם שהוזמן מחו"ל.

בוועדת השרים התעוררה בעיה ביחס לסעיפי ההוצאה שיוכרו לגבי החזקת רכב. הוועדה התלבטה בין שלוש הצעות: לפי האחת תהיה חובת רישום מלא של כל הנסיעות ביומן רכב, לפי קילומטרים; לפי השניה ישולמו 35 אגורות ל־20 אלף הק"מ הראשונים ו־30 אגורות לכל ק"מ מעל להם בשנה. ההצעה השלישית היתה להכיר ב־50 אחוז מההוצאות העסקיות להחזקת רכב, הנתמכות על-ידי מסמכים. ועדת השרים קבעה ועדת משנה, שבה חברים השרים י. ש. שפירא, ו. שם-טוב וח. צדוק, שתבחן ותחליט בשאלה זו.

הוועדה המרכזת העלתה זכר ברקת

חברי הוועדה המרכזת התייחדו אתמול בפתח הישיבה השבועית עם זכרו של ראובן ברקת, שהיה לשעבר חבר הוועדה המרכזת.

גם זכרה של רות רייס-לברון, לשעבר עובדת הוועד הפועל של ההסתדרות הועלה אתמול בוועדה המרכזת, וחבריה התייחדו עם זכ-רה בקימה ובדומיה.

תנחומים מנשיא מועצת אירופה

מברק תנחומים על מות יו"ר הכנסת ראובן ברקת קיבל אתמול חבר-הכנסת י. הררי מאת נשיא האסיפה של מועצת אירופה או-ליבר רבידין.

במברק נאמר: "ברגש מעומק נפשי על פטירתו של יו"ר הפר-למנט הישראלי, אשר הייתה לי ההזדמנות להעריך אישית את מע-לותיו הגדולות, האנושיות, וה-מוסריות. בבקשך למסור לכנסת ולמשפחת ברקת את רגשי אהדתו העמוקים, אשר בהן משתתפים גם המזכיר של מועצת אירופה פריס-מן וראש הקבינט קסטיניטר".

על-פי הצעת שר-הבטחון

קוצצו 100 מיליון ל"י מתקציב הבטחון

מאת סופרו המדיני של "דבר"

על פי הצעת שר הבטחון משה דיין החליטה אתמול ה-ממשלה לאשר קיצוץ של 100 מיליון ל"י בהצעת התקציב ה-בטחון לשנת הכספים 1972. סכום זה נקבע כרזרבה, למק-רה של חידוש האש

דיון ראשון בקליטת העליה

בישיבת הממשלה אתמול נערך דיון ראשון בבעיות קליטת הע-ליה והוא יימשך ויסוכם באחת הישיבות הקרובות. אתמול נשמעו סקירות של שרי הקליטה, השיכון והעבודה. נמסר כי כ־50 אחוז מהעולים נכנסים למעגל העבודה בחודש הראשון לעלייתם. אחוז הנשים העובדות בקרב העולים גבוה יותר מהממוצע הכללי ב-אוכלוסיה, שאף הוא נמצא בע-ליה גדולה. נערכים עתה 35 קורסים להסבה מקצועית ונוסף לכך קיימת תכנית להתאמה מק-צועית של רופאים ומהנדסים ש-יוכלו להשתלב בקבוצים לאחר ההתאמה הנעשית בשיתוף עם המוסדות להשכלה גבוהה.

שיפור בהספקת דירות לעולים

חל שיפור רב בהספקת דירות לעולים אך יש קשיים בהספקת דירות קטנות ליחידים ולקשישים. שר הקליטה מסר כי לפי הצעת משרדו ייבנו השנה 50 אחוז מה-דירות החדשות ברצועת החוף, 40 אחוז באזורי פיתוח ו־10 אחוזים בירושלים.

יוקפאו המשרות בממשלה

הממשלה החליטה, כי יוקפא מספר המשרות שאושר למשרדי הממשלה לשנת הכספים 1972. שיחרור משרות מהקפאה ייעשה על ידי ועדת שרים בראשות שר הבריאות ו. שם טוב ובהשתת-פות שרי האוצר, החקלאות, ה-מסחר והתעשיה, הסעד והשי-כון.

כל משרד ממשלתי, שיתחיל לספק שירותים חדשים, יצטרך לספק את כוח-האדם הדרוש לכך על-ידי המרה של משרות קיי-מות, באישור ועדת השרים.

ההחלטה אתמול באה בעקבות קיצוץ המנגנון, שנעשה על-ידי ועדת השרים בשנה שעברה.

עצרת התייחדות עם זכר מ. סנה

"אחת המטרות החשובות של מדיניות החוץ הישרא-לית היתה ונשארה להחזיר את מדינתנו למצב מאוזן יותר בין המעצמות, וחבל שמשה סנה נחטף מהזירה בטרם הבשיל תהליך מדיני זה" — אמר אמש שר הב-ריאות ויקטור שם-טוב ב-עצרת התייחדות עם זכרו של ח"כ משה סנה ז"ל, ש-נערכה באולם נחמני בתל-אביב.

העצרת אורגנה על ידי ועד ציבורי, שהיה מורכב מנציגי איר-גון חברי ההגנה, ההסתדרות, אגו-דת העתונאים ומק"י. בשורות ה-ראשונות באולם נראו אלמנתו ובנו של המנוח, שר הדתות ד"ר ז. ורהפטיג, אברהם הרצפלד, חב-רי כנסת מסיעות שונות, וביניהם מ. כרמל (מערך), איסר הראל (רשימה ממלכתית), ע. סנהדראי וב. שחור (מפד"ל) וש. מיקוניס (מק"י), אישים שהיו קשורים עמו בתקופת ה"הגנה", כבני מהרשק, חברי מק"י, והמזכיר הכללי של אגודת העתונאים מ. רון, שאירגן את העצרת.

שר הבריאות ו. שם-טוב אמר בדבריו, כי "סנה רצה להיות האדריכל הגדול של הגשר בין ירושלים למוסקוה. הוא היה המנ-היג הישראלי ששילם בפועל את המחיר היקר ביותר למען יצירתו של גשר זה. איש לא הרחיק לכת כמותו. לזכותו ייאמר, כי כאשר נתחוור, שההנהגה במוסקוה עלתה על דרך חד-צדדית באזורנו, הוא הסיק את המסקנות".

בהעלותו קווים לדמותו של ה-מנוח, ציין הדובר, כי "סנה היה יהודי בכל רמ"ח אבריו, ואהבתו לעם היהודי לא היתה סעיף ב-פרוגרמה, אלא נטועה בלבו מ-שחר נעוריו בכתלי בית הוריו בגולה".

מזכיר ההסתדרות י. בן-אהרון אמר, כי "סנה היה קרוב גם בעת מריבה ותעיה. ויש תפילה בלב, שיקומו ולא יחדלו מתוכנו יחידים, שלא יניחו את נשקם במאבקם ל-מען עולם בינלאומי חדש, עולם הסוציאליזם, אפילו אם יישרפו ב-מוקד העולם הזר והמתנכר".

פתח את העצרת יו"ר אגודת ה-עתונאים בת"א ועורך המשנה של "דבר", דוד פדהצור. הוא עמד על דרכו של המנוח כעתונאי, שכתי-בתו היתה מופת למעריציו ויריביו. המנוח נאבק על עתונות אי-דיאה, המבוססת על חופש הבעת דעה.

המשורר חיים גורי העלה זכרו-נות מתקופת הפלמ"ח, כשסנה היה הרמ"א של ה"הגנה". כן סיפר על פגישה עמו בכנסת, לאחר ניתוק ממושך, כאשר הציג לו שאלות, כאילו היה... ראש ממשלת ישראל.

עורך "קול העם" יאיר צבן, סי-פר כי סנה עמד לכתוב ספר אוטו-ביוגרפי בשם "ממדי אל מדי", ושם זה יינתן עתה לביוגרפיה שת-פורסם עליו.

דבר
DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל-אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 246251 (6 קווים).

סניפים:
תל-אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 246251. ירושלים, מערכת ומנהלה, רחוב הלל 16, טלפונים: 231251-3. חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3

רבין ימשיך כשגריר עד הבחירות בארה"ב

מאת סופר "דבר"

לא חל שום שינוי בסי-כומים קודמים לפיהם ימ-שיך השגריר יצחק רבין בכהונתו בוואשינגטון עד לבחירות לנשיאות בארה"ב בנובמבר הקרוב — נודע ממקורות מהימנים.

לפי סיכומים אלה, שהושגו עוד בקיץ שעבר עם השגריר רבין, הוא נתבקש להמשיך ב-כהונתו עד לנובמבר 1972, עת תסתיים הקדנציה הראשונה של הנשיא ניקסון וממשלו. כזכור, נאמר בסיכומים אלה, על דעת כמה שרים הבכירים של מפלגת העבודה, לרבות ראש הממשלה, כי לאחר סיום כהונתו בארה"ב יצטרף השגריר רבין כשר ב-ממשלה.

נודע כי בשיחות שהתקיימו בימים האחרונים בקרב אישי צמ-רת במפלגת העבודה לגבי עתי-דו של השגריר רבין, לא חל שום שינוי בסכומים הקודמים.

חוזר היום לוואשינגטון

השגריר יצחק רבין עומד לח-זור היום לכהונתו בוואשינגטון, לאחר ביקור של שבוע ימים ב-ארץ בו השתתף בהתייעצויות מדיניות.

אלון יבקר במסגד עומר

מאת תופיק חורי, סופר "דבר"

סגן ראש-הממשלה יגאל אלון יבקר ביום ד' במסגד עו-מר, במסגד אל-אקצה ובאזור החפירות שליד הכותל המער-בי, כדי לעמוד מקרוב על מה-לך העניינים ולהשיב על התז-כיר שקיבל מהמועצה המוס-למית העליונה במזרח הבירה.

חברי המועצה נפגשו לפני כ-חודש עם השר אלון, וטענו כי החפירות ליד הכותל עלולות לפ-גוע במקומות הקדושים לאיס-לאם. הם הגישו לו תזכיר, והז-מינו אותו לבקר במקום.

כתבי-מינוי לראשי העיריות בשומרון

בחירתם של ראשי העיריות ב-10 עיירות וערים בשומרון תאושר עד מחר על-ידי מפקד האיזור, אשר ימסור לידיהם כתבי-מינוי.

חיכמת אל-מסרי מכחיש

הידיעה שפורסמה בעתון המצרי "אל אכבר", אשר לפיה יתמנה חיכמת אל מסרי לראש ממשלת ה-חבל הפלשתינאי על-פי תכנית ה-פדרציה של המלך חוסיין — הוכח-שה מכל וכל על ידי אל מסרי עצמו, בשיחה עם כתב עתיים ב-שומרון.

אל-מסרי, ששימש בעבר יו"ר ה-פרלמנט הירדני, הוזכר כאחד המו-עמדים לתפקיד זה. אל-מסרי אמר, כי "לא הוצע לו תפקיד כגון זה, הוסיף, כי אילו יוצע לו — לא יקבלה. כתב עתיים מציין, כי אל-מסרי שהה בחודש האחרון פעמים בירדן ולדבריו נועד הביקור לצרכי עסקים וריפוי.

לוויה סמלית לקדושי פונאר

לוויה סמלית לאפר הרוגי וילנה והסביבה, ביום-השנה לרציחתם בפונאר, נערכה אתמול בכיכר מלכי-ישראל בתל-אביב. (צילום ראובן קסטרו)

דרישה ששלטונות ברה"מ יכבדו את זכר קרבנות ה-פאשיזם ויחזירו את האר-יות העבריות למצבת קדו-שי פונאר, בית-העלמין ה-המוני למאה-אלף יהודים — יצאה אתמול מקריית-שאול, שבה נערכה לוויה סמלית ל-ארגז-אפר שהובא מהקבר ההמוני להרוגי וילנה וסבי-בתה.

לפני הלוויה התקיימה עצרת בהשתתפות כמה מאות יוצאי וילנה בישראל, בכיכר מלכי-ישר-אל בתל-אביב. בין הנואמים ב-עצרת היו שר הדתות זרח ורהפ-טיג, יו"ר ארגון יוצאי וילנה ב-ישראל ד"ר מ. דבורז'צקי, המ-שורר א. סוצקבר וכמה מאנשי גיטו וילנה.

השר ורהפטיג גינה את של-טונות ברה"מ, המסתירים את ה-קרבנות שלנו, והצביע על הדר-כים לא-דרכים שבהן הוברח אפר הקדושים לישראל.

ד"ר דבורז'צקי אמר, כי לא רק בברה"מ אלא גם בארצות אחרות ממעיטים את מספר קרב-נותינו ומתעלמים לגמרי ממליון וחצי החיילים היהודים שלחמו בחזיתות נגד הנאצים וממאות אלפי היהודים שלחמו במחתרת האנטי-נאצית באירופה. הוא דרש משלטונות אוסטריה להביא מחדש לדין את הפושע הנאצי האוסטרי פראנץ מורר.

דוד יוסן, מותיקי גיטו וילנה, אמר, כי יש לדרוש משלטונות ברית-המועצות להעביר לישראל את האפר והעצמות מן הקבר ה-המוני בפונאר שבליטא.

כן דיברו עורך-הדין ח. בסוק, המשורר אברהם ברוידא והרב ידידיה פרנקל. הכהנים שבין ה-מספידים דיברו ברחבת העיריה והאחרים ליד הקבר שנכרה ב-קרית-שאול. נודע, כי תוך שנה תוקם במקום מצבה.

אחד הנוכחים, משרידי גיטו וילנה, אמר, כי בקבר ההמוני נקברו לא רק יהודים מוילנה והסביבה אלא גם יהודים שהובאו מאוסטריה ומגרמניה. (ע)

מרד גטו ורשה צויין בלונדון

לונדון, (עתמ"א). — ה-עצרת השנתית, לציון ההת-קוממות בגיטו וארשה והתייח-דות עם קרבנות השואה באי-רופה, ה־29 במספר, נערכה אתמול בלונדון.

העצרת אורגנה על-ידי אגודת יהודות פולין בבריטניה, איגוד ה-חיילים המשוחררים היהודיים וועד שליחי הקהילות, וכן הקונגרס היהודי העולמי והפדרציה הציו-נית.

ד"ר שמעון פריזנר, יו"ר אגודת החיילים היהודיים הפולנים בברי-טניה אמר, כי "אנו מציינים מע-שה גבורה שאין דומה לו ואנו גם מזכירים את חללינו הרבים באירוע הטראגי ביותר בהיסטוריה היהודית". לורד מיבריי-קינג, ל-שעבר יושב-ראש הפרלמנט, ו-מנהיג ותיק של מפלגת הלייבור, נשא את הנאום המרכזי. הוא אמר, כי השואה היתה הפשע הגדול ביותר בהיסטוריה העול-מית.

יום השואה יצויין בניו-יורק

ניו-יורק, (עתמ"א). — ראש עיריית ניו-יורק חתם אתמול על ההצהרה הקובעת, כי הערב ו-ביום ג' יצויין יום השואה לזכר ששת מיליון הקרבנות שנספו ב-מלחמת העולם השניה.

ההצהרה מציינת את גבורת ה-לוחמים היהודים, אנשי המחתרת והנצורים בגיטאות, שהתקוממו ו-הדליקו את אש המרד ועמדו על כבוד עמם. עוד מציינת ההצהרה את הרס הקהילות היהודיות, בתי-הכנסת ומוסדות התרבות. הדה ד-הטנר בנסיון "להשמיד את עמה, אמונתה ותרבותה של ישראל". "לנדוני, קונה בהצהרה "לכל אז-רחי ניו-יורק להעלות את זכר ששת המיליונים".

19 נפצעו בהתהפך אוטובוס בדרך לאשקלון

19 נוסעים נפצעו, מהם 12 קשה בהתהפך אוטובוס ש-עשה דרכו מתל-אביב ל-אשקלון במיבוב ליד כרמון בק"מ ה־5 בכביש קסטינה.

למקום הגיעו אנשי משמרת אשקלון ואמבולנסים מאשקלון ו-מקריית ומחנה צבאי סמוך, שהעבירו את הפצועים לבית-החולים באשקלון.

בין הפצועים קשה גם נהג האוטובוס ובשעת מסיבת התנועה לא ניתן עדיין לחקור אותו.

על נסיבות התאונה נודע ב-שלב זה הפרטים הבאים: האוטו-בוס שהגיע לסיבוב סנוור ע"י רכב שבא לקראתו. הוא ירד לשולי הכביש אולם כשניסה לשוב אל המסלול החליק כתוצאה מ-הרטיבות בכביש והתהפך לצד שמאל.

הפצועים קשה הם: יעקב אטיב, 25, נהג האוטובוס מאשקלון; אברהם כהן, 26, מאשקלון; אלי שיטרית, 20, מחיפה; מינה דוי-דוביץ, 60, מאשקלון; כריאלה אשבל, 20, מאשקלון; שלמה שמשון, 20, ממושב נוגה; ביילאל בוטרשוילי, 60, מאשקלון; תקוה סלבי, 30, מאשקלון; רבקה יצ-חק, 60, ממושב אשבול; אסתר בוסקילה, 44, מאשקלון; רומן גאטה, 35, מאשקלון; מאיר עמן, 64, מקריה-מלאכי.

ברה"מ - עיראק

(המשך מעמוד 1)

בעיראק סאדם חוסיין לשתף נצי-גים קומוניסטים בממשל ולדאוג להגשמת הסכם השלום שנחתם עם הכורדים במארס 1970, אך רוב סעיפיו לא בוצעו.

פגישות עם מנהיגי הקומוניסטים והכורדים

קוסיגין אף הרשה לעצמו ב-בגדאד מה שאין הוא מרשה ל-עצמו בבירות ערביות אחרות: פגישה רשמית עם מזכיר המפלגה הקומוניסטית העיראקית עזיז מוחמד וכן פגישה עם נציגים של מולא מוסטפה אל בראזני. בין היתר הביע קוסיגין תמיכה ב-"מאבק הצודק של העם הכורדי להשגת זכויותיו הלאומיות."

לוב מגנה ההסכם

אמש קרוב לחצות פירסמה ממשלת לוב הודעה רשמית חרי-פה בגנות החלטת עיראק לחתום חוזה ידידות עם ברה"מ. ההודעה הלובית אומרת, שחתימת חוזים כאלה "מחזירה את העולם הערבי לתקופת ברית בגדאד", ומהווה הפרה של אמנת הליגה הערבית. מובן, שהביקורת על עיראק חלה, בעקיפין, גם על מצרים, שחתמה גם על חוזה דומה.

ניקסון ידחה

(המשך מעמוד 1)

הפשרה באירופה שתביא להפ-חתה הדרגתית של הכוחות ה-אמריקאיים באירופה לאחר מכן.

[illegible]

המלחמה בוייטנאם לא הפגה את התכונה, אלא אם כן החול [illegible] גבורת של הצבא ה-אמריקאי בוייטנאם [illegible]

לאחר סקירתו של השגריר רבין מסר שר החוץ אבא אבן סקירה מדינית קצרה. [illegible]

[illegible]

שבטים?

אני קורא ב"ידיעות אחרונות" את כתבתו של שלמה נקדימון. בה נאמר כי "חטיבת מפא"י במפלגת העבודה גיבשה החלטה להתייצב מאחורי מועמדות ח"כ ישראל ישעיהו לכהונת יו"ר הכנסת". ולהלן: "בחטיבת רפ"י גורסים כי המהלכים הנעשים בנושא זה מאשרים את טענות משה דיין בדבר חטיבתיות מופגנת במפלגה מצד מפא"י. חטיבת רפ"י מאמינה שניתן לגבש רוב בכנסת, כולל מפלגות האופוזיציה, סביב מועמדות ממלא מקום יו"ר הכנסת ח"כ יצחק נבון".

במקום אחר מזכיר הכתב "חוגים באחדות העבודה". ללמדך, כי מפלגת העבודה ממשיכה להיות מעין מפלגת-גג לכל ההסו-בות שהקימוה, הממשיכות לתמוך "באנשים שלהן" — — —

אינני יודע אם כתבתו של נקדימון משקפת את המציאות. פעם, בימי הילדות הרחוקים, חשבתי, כי הדברים הכתובים בעתון הם אמת לאמיתה. כעת אני מרשה לעצמי להטיל ספק בכך. אמצעי התקשורת אינם משקפים תמיד את המציאות, הם גם יוצרים אותה לא פעם.

אך אם נכונים הדברים האלה, סימן שהמצב לא טוב.

אינני חבר מפלגת העבודה ואינני שייך לשום "חטיבה" כזאת. אך כהונת יושב-ראש הכנסת היא חשובה למי הדבר מעסיק אותי כאזרח המדינה הזאת.

לו שאלו את פי הייתי תומך נלהב בהצעה למנות את ח"כ יצחק נבון לתפקיד יו"ר הכנסת. אני רואה בו אדם המתאים מכל הבחינות לתפקיד הזה. יש בו תרבות עברית שרשית ונימוסים נאים וחכמת לב ויושר ציבורי. הוא אדם המעורה ברמ"ה ושס"ה בירושלים ובישראל ובעת ובעונה אחת הוא "איש העולם", דבר העשוי להקל עליו במילוי תפקידיו הייצוגיים כיו"ר בית הנבחרים וכממלא מקום לנשיא המדינה. הוא אדם שאינו מזוהה בעיני הציבור הרחב עם הנסקנות המפלגתית. כאדם צעיר יותר תהיה בחירתו מחווה כלפי דור צעיר יותר בארץ. הוא ממלא כעת את תפקיד יו"ר הכנסת בפועל. אין שום סיבה הגיונית שתמנע אותו מלהמשיך במהומה זו עד תום מועד כהונתה של הכנסת הנוכחית, הכנסת השמינית — נוחה ונראה.

אוסיף ואומר, כי בחירתו תכחיש את הטענה, כי שיקולים חטיבתיים מתערבים בסוגיה זו. בבחירתו של ח"כ נבון תהיה הפתעה לרבים בקרבנו. לרבים מן המשוער. הוא מועמד טבעי למשרה זו. הוא יאה לה והיא יאה לו.

דברים אלה אינם באים לפגוע בשום פנים ואופן באישיותו ובכישוריו של ח"כ ישראל ישעיהו. להיפך. אך ח"כ ישעיהו נתמנה זה לא כבר לתפקיד מזכ"ל מפלגת העבודה, תפקיד בעל חשיבות רבה. יהיה זה משום זלזול בכהונה אם ימשוך אותה טרם שיכלה בידו למלא את הרבה ולהגשים כמה מתכניותיו. מינויו בנסיבות אלה עשוי להתפרש כאישור לטענה, כי מפא"י (מי היא מפא"י כיום?) מבקשת בכל מחיר לאייש את המשרה באיש "שלה". אני סבור, כי ישעיהו עצמו חייב לדחות את הפצרות מקורביו השונים ולתמוך בנבון. יהיה זה בבחינת מעשה נדיב שיעלה את כבודו.

סליחה. התערבתי בעסקי אחרים. לא נורא. דמוקרטיה או לא דמוקרטיה?

ח—גי

בעקבות הודעת מצרים על ניתוק כל הקשרים עם ירדן הופיעו בקאהיר ובערים אחרות במצרים, בסוריה ובעי-ראק כרזות ובהן פניהם של חוסיין מלך ירדן ושר-הבטחון משה דיין, שהורכבו לדיוקן אחד.

מתיחות בלבנון לפני תחילת הבח'

נחשפה רשת טירור בבירות; מהומות בצפון

מאת סופר "דבר" לענייניים ערביים

מתיחות רבה השתררה בלב-נון, שבוע ימים לפני תחילת הבחירות הכלליות לפרלמנט, בעקבות גילוי רשת טרוריס-טית, שביצעה כמה פיצוצים בבירות ובעקבות ההתנגשויות המזוינות בצפון, שבצפון המדי-נה, בין קבוצות של צעירים מזויינים הפועלות במחוז כמה מועמדים.

ראש הממשלה סאיב סלאם האשים אמש גורם חיצוני, שסי-רב לנקוב את שמו, בהפעלת רשת הרוצחים-השכירים, שביצעה מע-שי-חבלה בבירות, בנסיון למנוע הליכה המונית לקלפיות.

הרשת נחשפה אחרי שמנהי-גה נתפס, שעה שהניח פצצת-זמן בבנין דו-קומתי ברובע ראס-בירות. אחד מאנשי הרשת הס-גיר עצמו אחר כך בפתח ביתו של סלאם עצמו ונפתח בספ-מבצעים נרחב.

ראש הממשלה אמר, כי של-טונות הבטחון ינקטו צעדים נגד הגורמים שמאחורי התבלות ד-הבסית להאוג לבטחון הבחירות. הוא הצהיר גם, שניתנו לצבא הוראות להפוס את משתתפי ה-

תיגרה בגיזון "הוא מסתום אהר יהא". בין היתר, פוצצה אתמול מכוניתו של פואד מפר, הכותב הכוכב של העתון הנוצרי הימ-"א-נהאר".

הבחירות בשלושה שלבים

הבחירות הכלליות בלבנון יח-לו ב־16 באפריל ויתנהלו בשלו-שה שלבים. השלב הראשון יקיף את בירות והמחוזות הצפוניים. שיטה זו של בחירות בשלבים הונהגה משום שהצבא אינו מס-גל לאבטח בעת ובעונה אחת את הקלפיות בכל רחבי המדינה.

אחד המתמודדים בעיר טר-פולי הוא מזכ"ל המפלגה הקו-מוניסטית הלבנונית ניקולא שאוי. זו פעם ראשונה שקומוניסט מציג עצמו לבחירות. כן מתמודדים ה-פעם נציגים של מפלגת ה"בעת". אבל ספק אם יוכלו להיות מוד-לים בהרכב הפרלמנט בן 99 ה-חברים.

ארבע שנות מאסר בפועל הוטלו אתמול בבית המשפט ה-צבאי בעזה על עדנן דרביש אל-רון, בן 23, מבית לאהיה, באשמת סיוע לחטיפת שלושה בחורים ישראלים על רקע מסחרי נערה מקומית באיזור הרצועה.

אשה נרצחה בת"א; בעלה הודה ברצח

אשה שהותקפה אמש בביתה ב-תל-אביב מתה מפצעיה אחרי שעה קלה בבית-החולים "איכילוב". בע-לה נעצר כחשוד ברצח.

הנרצחת היא דורה רוטנשטרייך מרחוב אלכסנדר ינאי בתל-אביב. בעלה, בן 57, החשוד ברציחתה. התקשר אמש בשעה 7 בערב ל-מוקד המשטרה בתל-אביב והודיע בקול נרגש כי תקף את אשתו.

למקום נשלחה מיד ניידת. וב-חקירה ראשונה התברר, כי ריב פרץ בין הבעל והאשה, והבעל תקף את אשתו ופצע אותה. בתם בת ה־12 היתה עדה לתקיפה ו-לקתה בהלם. בשעת מסירת ה-ידיעה היתה הבת בהשגחת המש-טרה. שכנים העבירו את האשה הפצועה לבית-החולים "איכילוב", שם מתה בפצעיה.

החשוד הועבר למטה מרחב ה-ירקון לחקירה. יש סברה, שהת-קיפה בוצעה כתוצאה מהתקפת שגעון. (ע)

נודע, כי בין בני הזוג פרצו מריבות המדינה. אמש סמוך ל-בין הדירה, אך סברו כי זהו ריב רגיל. לפי החשד התנפל הבעל, צייר לטבח בחלון "הילטון", על אשתו תוך התקפת שגעון, ומחץ את ראשה ברצפה. לאשה נגרמו שברים חמורים בראש ובאיזור ה-עורף.

הנרצחת, שהיתה מטפלת ומנפה בשעותיה הפנויות, היתה ידועה כאשה שקטה והרוצה. הבעל היה שנים בטיפול רפואי בבית-חולים בלתיים ובעבר הוגשו נגדו תלו-נות במשטרה.

הבעל, מיוצאי פולין, שכל את משפחתו הראשונה בזמן השואה ועם אשתו דורה התחתן לפני 18 שנה. בדירה הוא גר 12 שנה. לבני הזוג שתי בנות, אחת בת 17 ואחת בת 12. הבת הבכורה הגיעה בשעות הערב המוקדמות לדירה ודפקה בדלת. אביה לא רצה תחילה להכניסה. אך לאחר מכן פתח לה את הדלת. הבת הזדעזעה למראה האם שעכבה מתבוססת בדמה בחדר השינה והבת הצעירה לקתה בהלם כאשר נודע לה דבר האסון, והעבירה לקבלת עזרה רא-שונה בבית-החולים "הדסה".

הבעל התקשר למשטרה שעה לאחר הרצח, כאשר בתו הבכירה כבר היתה בדירה. הוא אמר: "הרג-תי את אשתי. בואו לכאן".

האשה בת ה־49 עלתה לארץ מבולגריה. (ע)

אורי זוהר הורשע בהתנהגות פרועה ובתקיפת שוטרים; אריק איינשטיין זוכה

אורי זוהר הורשע אתמול בהתנהגות פרועה במקום ציבורי, בהעלבת עובד ציבור ובתקיפת שוטרים.

הזמר אריק איינשטיין שהואשם בשני פרטי אישום - של התנהגות פרועה ובהעלבת עובד ציבור זוכה מכל אשמה.

פסק-הדין ניתן בידי השופט הראשי של בית משפט השלום בתל-אביב י. סגל. שני הנאשמים הועמדו לדין יחד עם ארבעה אנשים אחרים, על התפרעות שאירעה אשתקד בבית המשפט המחוזי בתל-אביב שדן בערעור המשטרה על החלטתו של שופט שלום בתל-אביב לשחררם בערבות, לאחר שנעצרו כחשודים ב"פרשת החשיש". כזכור, הואשמו השישה בכך שבילו בצריף ברחוב הנמל בתל-אביב ששימש כחששת לטענת המשטרה.

כשהחליט השופט המחוזי מ. צ'רנובילסקי להאריך את המעצר אירעה התפרעות באולם, הוכו שוטרים והוטחו גידופים כלפי השופט ואנשי המשטרה.

בעקבות זאת הועמדו לדין אורי זוהר, אריק איינשטיין, גיורא קליין, שמואל חמדי, אביגדור צברי וצבי שיסל. כל השישה הואשמו בהתנהגות פרועה ובהעלבת עובד ציבור, וארבעה מהם — אורי זוהר, גיורא קליין, שמואל חמדי ואביגדור צברי — הואשמו גם בתקיפת שוטרים.

השופט קבע, כי למעשה הודה אורי זוהר בפרטי האישום שהועלו נגדו, אך בעדותו ביקש לרכך את העובדות. זוהר יכול היה להשתלט על עצמו אילו רצה, ואף חייב היה לעשות כך. זוהר היה אחראי לכל המעשים שנעשו, ואנשי המשטרה שלטו בעצמם ומילאו את חובתם. לכן הרשיע השופט את אורי זוהר בכל פרטי האישום נגדו. לגבי הזמר אריק איינשטיין קיבל השופט את העדויות שהראו, כי הנאשם היה מבוהל, לא צעק ולא גידף. הוא אמנם אמר "לא ניכנס למעליה הנצורים", אבל היה הראשון שנכנס אליה. לכן זוכה הזמר מכל אשמה.

גיורא קליין הורשע בכל שלושת סעיפי האישום, ושמואל חמדי זוכה מאשמת התקיפה, אך הורשע בהתפרעות ובכך שקרא לשופט "נאצי". אביגדור צברי הורשע בהתנהגות פרועה וזוכה משני האישומים האחרים, וצבי שיסל זוכה מן האשמות שהועלו נגדו.

גזר-הדין נדחה לסוף החודש, לאחר שיוכרע הדין במשפט הנאשמים בקשר ל"פרשת הסמים".

התובע במשפט היה רב-פקד י. אלדגים ועל הנאשמים הגנו עורכי-הדין י. הגלר וא. רון. (ע)

רק רבע ממשלמי מס ערך מוסף מנהלים חשבונות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

רק 30,000 מתוך 150,000 משלמים צפויים של מס ערך מוסף מנהלים חשבונות כנדרש. 120,000 איש אינם מנהלים ספרים כראוי או אינם מנהלים ספרים כלל — אמר אתמול סגן מנהל המכס והבלו לענייני מס ערך מוסף ד. אלפנדרי, ביום-עיון מטעם המדרשה למינהל והרבעון לענייני מסים.

מינהל הכנסות המדינה יציע לכ-50.000 משלמי מס פוטנציאליים שיש להם מחזור של יותר מ-75.000 ל"י עד 400.000 — 500.000 ל"י בשנה, לנהל מערכת ספרים אלמנטרית שעיקרה רישום מכירות וקניות והוצאת חשבונות. על שאר 70.000 משלמי המס שאי-אפשר לפי שעה לחייבם בניהול חשבונות, יוטל מס מחזור בשיעור אחיד של 4 אחוזים. המס יוטל על הפדיון, והם לא יהיו זכאים לזיכוי על מס ערך מוסף ששילמו עם קניית המוצרים או חמרי-הגלם.

אלפנדרי אמר, שהכוונה היא לבסס את גביית מס הערך המוסף על שומה עצמית. משלמי המס ימלאו כל חודש טופס מפורט, ועל-פיו יקבעו מה הסכום שעליהם לשלם. הם ישלמו זאת באמצעות הבנקים, שיעבירו את הטפסים לאוצר. מנגנון מס ערך מוסף יתרכז בטיפול באכיפת המס ובביקורת הגביה. אחת לשלוש או ארבע שנים תיערך ביקורת על ספרי משלמי המס. לגבי ענפים מסוימים ייבדקו הספרים ביותר תכיפות.

סגן הממונה על הכנסות המדינה ד"ר ב. צוקרמן אמר, שמס ערך מוסף בשיעור של 10 אחוז יביא להכנסות שיסתכמו בכ-25 אחוז מהכנסות המדינה. על מוסדות שאין להם רווחים יוטל המס על תשלומי השכר ויחליף את מלווה המעסיקים הנגבה כיום.

ד"ר צוקרמן אמר, כי השאלה מה יהיה שיעור המס שיוטל על מוצרי חקלאות עדיין פתוחה. הוא רמז, שתגובת הציבור תקבע אם המס שיוטל על מוצרי חקלאות יהיה נמוך יותר מהשיעור של 10 אחוז.

דיקאן הפקולטה למדעי החברה באוניברסיטת תל-אביב פרופ' א. ברגלס אמר, כי בשנים האחרונות השתחק הבסיס של גביית מס-הכנסה בגלל הצידודים וההטבות שקיבלו קבוצות שונות. והזכיר את המפנקים שמקבלים משקיעים לפיטור ממס להפרשות לקרנות פנסיה, להשקעה בדיור הפטורה במס, להשקעה בניירות ערך, וכו'. הוא אמר כי יש לבטל חלק ניכר מההטבות שאי-אפשר לקיים מעקב אחריהן במטרה לצמצם אותן.

פרופ' ברגלס אמר כי אין הוא מאמין שגובי המס יעמדו מול כל הלחצים של קבוצות אינטרסנטיות. ויש להניח שבמשך השנים ישתחק גם הבסיס לגביית מס ערך מוסף. אולם הנהגת המס היא הזדמנות לשלטונות המס להחזיר לקדמותו חלק מבסיס-מס-הכנסה שנשחק.

היטלי הצפיפות: 12 מיליון ל"י ב-3 חודשים

מאת סופרת "דבר" בחיפה

היטלי הצפיפות, שהוטלו הקונפרנסים הימיים על סחורות המיועדות לישראל בראשית השנה, מסתכמים בשלושת החודשים ב-12 מיליון לירות — הודיע איגוד המשתמשים בהובלה ימית בחיפה.

מזכיר האיגוד א. מהלל אמר, כי נוסף להיטלים יגרמו ליצואנים וליבואנים נזקים כספיים נוספים כתוצאה משיבוש לוח הפלגותיהן של האוניות.

הוכרזה שכבה ארצית חדשה ב"שומר הצעיר"

במפקד-אש על הר הכרמל, ליד עוספיה, הוכרזה אמש שכבה ארצית חדשה בתנועת "השומר הצעיר".

כ-1000 חניכים האזינו לפקודת היום שהודיעה כי השכבה החדשה תיקרא בשם "גלבוע", במלאות יובל שנים להתיישבות החלוצית בעמק וקיבוץ בית-אלפא.

מתווך הגיש תביעה נגד בנק הפועלים

מתווך בנכסי דלא-ניידי, מאיר קראוס מגבעתיים, הגיש לבית המשפט המחוזי בתל-אביב תביעה בסכום של 20.000 ל"י נגד בנק הפועלים. בטענה שתיווך בעיסקה של רכישת מבנה לסניף הבנק במחיר מיליון ל"י, ומגיעים לו 2 אחוזים כדמי תיווך.

הבנק טוען בכתב ההגנה, כי למתווך לא מגיע כסף בצד העיסקה מכיוון שהיא לא נעשתה בתיווכו.

מ"מ מזכיר ההסתדרות י. משל קיבל אתמול לשיחה שני חברי פרלמנט ממפלגת העבודה בניו-זילנד, ב. ברקלי ורפייתר וב. מקדונלד.

הוועדה המרכזית אישרה אתמול יציאתו של מזכיר חברת-העובדים א. ידלין לישיבת המרכז של האינטרנציונל הקואופרטיבי בבזל ומשם לישיבת פורום הועידה הכלכלית של ארצות יבשת אמריקה בניו-יורק.

מת הסופר א. עבר-הדני

הסופר אהרן עבר הדני (פלדמן) מת פתאום בשבת מהתקף-לב בביתו בתל-אביב, בגיל 72.

בשבוע שעבר השתתף הדני במסיבת הסופרים ונאם בה.

הלווייתו תצא היום בשעה 2 אחרי הצהריים מבית הלוויות העירוני ברחוב דפנה בתל-אביב לבית-הקברות בחולון.

השאיר אלמנה, חמדה לבית שטרן, בן ובת. בנו הוא ד"ר אריה הדני, מנהל המכון הוטרינרי בבית דגן, ובתו עובדת בארכיון הציוני בירושלים. (ע)

פייבל גבזה הובא למנוחות

קהל רב ליווה אתמול אחר-הצהריים את פייבל גבזה, סגן מנהל כללי של הבנק לפיתוח התעשיה בישראל, למנוחת עולמים בבית הקברות בקיבוץ מסילות שבעמק בית-שאן.

פייבל גבזה נפטר בשבת מהתקף-לב בהיותו בבית-ההבראה בזכרון-יעקב. בן 62 היה במותו. הניח אשה ושלושה ילדים.

לשושנה והילדים
השתתפותנו בצער למות אביה
יצחק פרידמן ז"ל
לאה וזאב קופל, שרה ושלמה אואבן, מרים ואריה זליבנסקי תל-אביב, הדסה ויגרם, ד"ר בן יוסף, חוה ושלום פרנקל, הניה ויורם כהן, ישה פריימן, יצחק וצבי ברימן, משפחות פרח כרכור — חדרה, רבקה ויעקב שוכל, בראון רודולף, זומר, דרימלר, חיותמן, הררי ירחמיאל, ברייטר, ביאלקין, מלינוביץ, שחב שלמה, צדוק, הנדלר, כר, סגלוביץ משה, פיינברג, פשיגודה אהרן, ד"ר אברהם לברטוב, שפניצקי, חלפין, בובריק, גפני, לוין שושנה וחיים, שמידט, פרב,
כרכור

משתתפים בצער חברנו
זכי ליפשיץ
במות
האב
בי"ס אזורי "הר-וגיא"
(דפנה)

לגרשון שיינמן ומשפחתו
תנחומים על מות
אבין ז"ל
בית הספר למבוגרים
"אהל-שרה"

לחברתנו בעבודה שושנה בורשן
השתתפותנו באבלכם הכבד במות יקירכם
דוד קוממי ז"ל
הנהלת ניר בע"מ
ועובדיה

אנו מודיעים בצער על מותו של
יצחק זיגלמן ז"ל
איש חיפה
הלויתו נתקיימה אתמול (9.4.72).
אשתו — אידה
ילדיו, נכדיו והמשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת
של חברנו הוותיק
שלום רוסו ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
חיפה והסביבה

למשפחת ששון האבלה
השתתפותנו באבלכם בהילקח מכם ראש המשפחה
עזרה ששון ז"ל
שרה ואברהם קרני

אנו מודיעים בצער רב על פטירת
בעלי, אחי, גיסנו והדנו היקר
מיכאל ב"ר דוד לייב שורץ
הלויה תצא היום, יום שני, כ"ז ניסן תשל"ב (10.4.72)
בשעה 2.30 אחה"צ מבית הלוויות העירוני רחוב דפנה 5
תל-אביב. לבית העלמין בגבעת-יצחק.
אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוח רחוב בר-כוכבא 6,
רמת-יצחק (רמת-גן) בשעה 2.00 אחה"צ
המתאבלים:
אשתו: רבקה לבית מנדלס
אחותו וגיסו: עליזה ויהודה הראל וב"ב
גיסתו: פנינה שורץ וב"ב
גיסתו וגיסו: שושנה ויהודה סנה וב"ב
וכל יתר בני המשפחה

יו"ר רשות הנמלים ומנהלה הכללי
הנהלת הרשות ומנהלי הנמלים
אבלים על מות
ראובן ברקת ז"ל
יושב ראש הכנסת
ומביעים תנחומים למשפחה

על מותו של יו"ר הכנסת
ראובן ברקת ז"ל
אבלים
ומביעים תנחומים לכנסת ולמשפחה האבלה
מוחמד רמאל — המזכיר
וחברי ועד הפועלים האזורי של הכפרים:
ירקה, גוליס, אבו-סנאן וגת

ההנהלה, המורים והעובדים
בבית הספר התיכון החדש תל-אביב
משתתפים באבלו הכבד של סגן המנהל
אביב עקרוני וב"ב
על מות
האם

למשפחת זיגלמן
אתכם אנו באבלכם הכבד
בהלקח מכם ללא עת ראש משפחתכם
יצחק זיגלמן ז"ל
ארגון יוצאי מלינוב-מרוויץ
בישראל

אבל על מות
פייבל גבזה ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה
משה זנבר

לשלמה תמם
אתך באבלך על מות
האב ז"ל
חבריך בקבוצת ארז
ובית גזות

לח' בעבודה אברהם שאול
השתתפותנו בצערך הרב במות
האם
הנהלת בית-תרושת יכין — שימורים
וועד העובדים

לחברנו **שמעון בן ישי ובני משפחתו**
אתכם אנו באבלכם הכבד בהלקח מכם ללא עת
בנכם היקר
אליעזר ז"ל
חטיבת כבישים ועפר סולל-בונה חיפה
ועד היציבים והקבועים בסולל-בונה חיפה

אנו משתתפים בצערה של העובדת שלנו פלורי בר
במות אביה
יוסף הרשקוביץ ז"ל
ומביעים תנחומינו למשפחה
הנהלת בתי זקוק חיפה בע"מ

לעובדנו חברנו **יצחק מעוז**
אנו משתתפים בצערך הרב במות עליך
אחיך ז"ל
תמחומים למשפחה
תנובה חיפה
ההנהלה והעובדים

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו ללא עת של יקירנו
צבי לימן ז"ל
ב"ר אליעזר
הלויה תצא היום, יום שני, כ"ז ניסן (10.4.72)
בשעה 1.30 מבית הלוויות העירוני, רחוב דפנה 5,
תל-אביב, לבית העלמין בקרית שאול.
המתאבלים:
אשתו: רחל
בנותיו: נורה שובר ומשפחתה
לאה גבע ומשפחתה
משפחות: פרלה לויימן, ברזיל
מורדק לויימן, ברזיל
יוסף לויימן, ברזיל
פינקל
איתן
פינקלשטיין
ארד (איזנברג)

אגוד החיילים המשוחררים בישראל
י.ע.ל. — יחידות עבריות לתובלה
מתאבלים מרה על מותו, ללא עת, של חבר המזכירות
צבי לימן ז"ל
חברי האגוד מתבקשים לחלוק כבוד אחרון ולהשתתף בהלויה שתצא היום, יום ב', 10.4.72, בשעה 1.30 לבית העלמין בקרית שאול.
מתאספים על יד בית הלוויות העירוני.
התחבורה מובטחת.

מועצת המנהלים של
אולם נחמני 4 בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים
אבלים על מות המנהל
צ. לימן ז"ל
ומשתתפים באבל המשפחה

לגב' רחל לימן והמשפחה
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
על מות הבעל והאב
צבי לימן ז"ל
הנהלת אמקור בע"מ

אגודת אהל-שם בע"מ
מודיעה בצער על פטירתו של מנהלה
מר **צבי ב"ר אליעזר לימן**
ז"ל
ומשתתפת בצער המשפחה

שר החקלאות
סגן שר החקלאות
הנהלת המשרד ועובדיו
מתאבלים על מותו של
אהרון עבר-הדני ז"ל
מעובדיו הותיקים של משרד החקלאות

צבור הסופרים העברים
מתאבל על מות
אהרון עבר-הדני
הועד המרכזי
אגודת הסופרים העברים
הלויה תצא היום בשעה 14.00
מבית הלוויות העירוני ברח' דפנה.

עם המשפחה והבנק לפתוח התעשיה
אנו מתאבלים על פטירתו של
פייבל גבזה ז"ל
בנק הפועלים
בע"מ

האגודה למען החייל בישראל
משתתפת באבלו הכבד של חבר ההנהלה
מר אנשל רייס
על מות בתו
רות לברון ז"ל

הקונגרס היהודי העולמי
משתתף באבל הכבד
של חברנו
א. רייס
במות בתו
רות לברון
ההנהלה הישראלית

מתאבלים על מותה ללא עת
של חברתנו לעבודה
רות לברון ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
שר השיכון
הנהלת המשרד
וחבר העובדים

האגודה לתרבות הדיור
מתאבלת
על פטירתה של יו"ר הנהלת האגודה
הגב' **רות לברון ז"ל**
ומשתתפת בצער המשפחה
ההנהלה
העובדים
וסניפי האגודה

הועד לעניני עליה מפולין
ע"י הסוכנות היהודית
משתתף בצערו של
המהנדס א. רייס
על מותה ללא עת של בתו
רות ז"ל

הפדרציה העולמית של יהודי פולין
התאחדות עולי פולין בישראל
קופת התאחדות עולי פולין
משתתפים בצערו של החבר
אנשל רייס
במותה ללא עת של בתו
רות לברון
ומביעים תנחומים למשפחה

לחבר **א. רייס**
על פטירת הבת
רות ז"ל
תנחומים
שכון עובדים בע"מ

מועצת המנהלים, הנהלת החברה
והיחידה לעבודה קהילתית
מתאבלים על מותה ללא עת
של סמנכ"ל משרד השכון
רות לברון ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
עמידר
החברה הלאומית לשכון עולים בישראל בע"מ

לשלמה לברון
משתתפים בצערך על מות רעיתך
רות
חברת שבח
חברה לייצור בתים להרכבה בע"מ

לעו"ד שלמה לברון
אתך באבלך
על מות רעיתך
רות ז"ל
קבוץ פלמחים

هكذا امن الاصل

גולדמן: אין לי מקום בתנועה הציונית

במסיבת עתונאים בירושלים הכריז נשיא הקונגרס היהודי העולמי שאינו מתחרט על כי הציע בשעתו לדחות הכרזת המדינה; „הצ"כ ואח"כ הליברלים הציעו לי לכהן כשר"; „בגין ובד־גוריון ניסו להשפיע עלי לעמוד בראש האופוזיציה"

מאת כתב „דבר" בירושלים

„בישראל של היום", בנוך אתמול ד"ר נחום גולדמן, „אין אהן בשבילי ועל כנת לא לי הרגיז את היישוב — אני שותק. יום יבוא, וארגיש שנחוץ להתערב — ואז אעשה זאת". נשיא הקונגרס היהודי העולמי כי הציג אתמול במסיבת עתונאים את המהדורה העברית של ספר זכרונותיו, בהוצאת „ויינפלד את ניקולסון". הוא בא לארץ בהזמנת ראש עיריית ירושלים מדי קולק, להשתתף בטקס האזכרה ללורד זיו מבריטמסון.

בהשיבו על שאלת עתונאים אמר ד"ר נ. גולדמן, כי מעולם לא רצה להיות נשיא ההסתדרות הציונית העולמית וכי הרעיון שיכהן בתפקיד זה היה של גיורא יוספטל. לדברי גולדמן ההסתדרות הציונית הוא גוף אדמיניסטראטיבי ועל כן לא היה לו מה לעשות שם. הוא קיבל על עצמו את תפקיד נשיא ההסתדרות הציונית בלחץ דוד בן־גוריון.

אשר לקונגרס הציוני האחרון, שבה היה בכותרות, משום שברגע האחרון, ביטל נאומו בישיבת הפתיחה. אמר אתמול ד"ר גולדמן, כי יו"ר ההנהלה של הסוכנות א. פינקס יכול היה לבטל את הרצאתו „בצורה הרבה יותר חברית ואלגנטית" ולא כפי שנעשה הדבר.

לדבריו, הפעילו עליו להציג שלושה תזיסים לפני הקונגרס להרצות. „ידעתי שהרצאה פוליטית שלי תעורר שערוריה ועל כן סירבתי לנאום". רק אחר כך, סיפר ד"ר גולדמן, אמרו כי תהיה ישיבה חגיגית לציון 75 שנה להקמת ההסתדרות הציונית וביקשו ממני לשאת נאום אידיאולוגי. לדבריו, הסכים אחרי לחצים של חברי הנהלת הסוכנות, בכלל זה יו"ר ההנהלה. אחרי נאומו של ד"ר גולדמן בלונדון, שבו דיבר על יהדות בריה"מ, בוטל נאומו. גולדמן אמר כי היום אינו רואה מקום לעצמו בתנועה הציונית.

לעמוד בראש בלוק אנטי־מפא"י

בתשובה על שאלה אחרת סיפר ד"ר גולדמן, כי בעבר, אחרי הקמת המדינה ביקשו אותו הציונים הכלליים לשמש שר בממשלה הזמנית אך הוא סירב. גם המפלגה הליברלית הציעה לו, לדבריו, פעמים לכהן כשר, אך שוב סירב.

פרט מעניין סיפר גולדמן על פניה שהיתה אליו מצד מנחם בגין, שהציע לו להקים בלוק אורחי אנטי־מפא"י שהוא, גולדמן, יהיה בו המועמד הראשון ואילו בגין מועמד שני. ד"ר גולדמן אמר גם כי ד. בן־גוריון פנה אליו מספר פעמים והציע לו לעמוד בראש האופוזיציה. „לכל הפניות האלה סירבתי משום שלא הייתי מצליח בתפקידים אלו. אני לא אוהב מפלגות. בישראל אי־אפשר להשפיע ולמלא תפקיד חשוב בלי מפלגה", אמר.

בהקשר זה סיפר, כי פעם היה חבר שלושה ימים במפא"י, לפי בקשתו של אליעזר קפלן, אך עזב בגלל המשמעת הסיעתית.

לדחות הכרזת המדינה

ד"ר נחום גולדמן אמר עוד, כי אינו מתחרט על הצעתו לדחות את הכרזת המדינה. „כל הזי

הייתי ציוני פוליטי. לחמתי בעד מדינה יהודית ונגד הרעיון של מפ"ם למדינה דו־לאומית והייתי מראשי הלוחמים של החלוקה. בתקופה שבן־גוריון עוד לא דיבר על כך בפומבי. כשנתקבלה באו"ם החלטה על החלוקה היתה האיום של המלחמה. „פחדתי שאם תתחיל הקריירה של המדינה במלחמה — לא יהיה שלום לזמן ארוך. הייתי בדעה שכדאי לדחות את הכרזת המדינה בכמה שבועות, ולתת אפשרות לי ולידידי משה שרת להיפגש עם ראש ממשלת מצרים. טילגרפנו לבן־גוריון ושרת נסע לארץ — אך בן־גוריון לא רצה לשמוע על כך. כשהגיע לישראל, נכנס גם הוא לאוירה שהיתה כאן, ותמך ברעיון הכרזת המדינה. אני לא מתחרט על הצעתי מאד".

בן־גוריון מחמיא

גולדמן סיפר עוד כיצד החמיא לו דוד בן־גוריון, בשיחה שהיתה להם. כשביקשו בן־גוריון לכהן כנשיא ההסתדרות הציונית העולמית. בן־גוריון אמר שאינו יכול להחמיא לאדם בפניו, ועל כן ביקש מגולדמן להפנות כסאו אחורנית ולהסתכל בקיר. „כך ישבתי רבע שעה ובן־גוריון דיבר בלי הפסקה". לדבריו אמר לו בן־גוריון, כי הוא, גולדמן, נמנה עם האדריכלים של שני הישגים רבי־חשיבות: תכנית החלוקה והסכם השילומים עם גרמניה. אך, בעניין היחסים בין ישראל לערב אמר לו בן־גוריון, לדבריו, כי „מה שלך לא יעשה שום רושם; לזה זקוקים ליד ברזל חזקה שלי".

ד"ר גולדמן אמר, כי לדעתו אי־אפשר להבטיח לטווח רחוק את המעמד העליה מבריה"מ וכי יש סכנה שהמספר ילך ויפחת. הוא מיעט לדבר בנושא זה משום שמחר ישתתף בתכנית הטלוויזיה „השעה השלישית" המוקדשת הפעם ליהדות בריה"מ.

ספר הזכרונות של ד"ר גולדמן נכתב במקורו בשפה הגרמנית. ההוצאה הגרמנית וזו העברית נבדלות בכמה פרטים קלים. במהדורה הגרמנית מצויים באופן בלעדי דברים על מנהיגים גרמניים החיים היום, ואילו במהדורה העברית — פרטים על מנהיגים ישראליים היום. כן יש במהדורה העברית התייחסות לנושאים אקטואליים — כמו הופעתו בקונגרס — שאינן מופיעות במהדורות בשפות אחרות.

ספרו של גולדמן אינו אוטוביוגרפיה אישית ומעט מאד מספר בו על חייו האישיים. גם ציוני תאריכים ומיספרים אינם רבים בספר.

הגיעה המשלחת מצרפת בראשות אלן פוהר

משלחת רמת דרג מטעם הליגה לידידות צרפת־ישראל בראשותו של נשיא הסנאט הצרפתי אלן פוהר, הגיעה אמש לישראל, כדי להשתתף היום בטכס חגיגי לקריאת רחוב על שמו של גנראל פייר קניג המנוח, שהיה נשיא הליגה לידידות ישראל צרפת וידיד ותיק של ישראל, ומת לפני כשנה.

על המשלחת נמנים בין היתר, האישים הבאים: ז'אן דלשנאל, סגן נשיא האסיפה הלאומית; ריימון שמיטליין, שר לשעבר בממשלת צרפת; ג'נדרה מונטיי שר לשעבר העומד כיום בראש הליגה לידידות צרפת־ישראל; גנראל דה בנוויל, המנהל הכללי של העתון „ז'ור דה פראנס"; ז'אן פייר בלוך, סלומון פרידריך ופייר דירו, חבר הסנאט ונשיא הקבוצה של ידידי ישראל בסנאט; הגנראל ז'אן לקומסט, דאק מדי־סייר, ולואי גבריאל רוביגה המנהל הכללי של העתון „פיגארו". כן נמנה על המשלחת ז'אק סוסטל, שהגיע במוצאי שבת.

המשלחת תיפגש עם נשיא המדינה מר זלמן שזר ובהמשך ביקורה כאן תיפגש גם עם ראש הממשלה גולדה מאיר, עם שר החוץ אבא אבן, עם היו"ר בפועל של הכנסת יצחק נבון ועם שר התקשורת שמעון פרס.

היום יהיו הבאים אורחי ראש עיריית ירושלים מדי קולק, בארוחת צהרים חגיגית. הם יסיירו בארץ ויבקרו ב„יד ושם". שגריר צרפת יערוך לכבודם קבלת פנים.

בקבלת פנים שנערכה לחברי המשלחת בנמל התעופה לוד, אמר אלן פוהר, כי יש בצרפת ציבור גדול המזדהה עם השקפות חברי הליגה לידידות צרפת־ישראל והסבור שהאינטרס של צרפת הוא לקיים ידידות נמשכת עם ישראל.

פוהר אמר, כי בתוך יו"ר הסנאט אין הוא יכול להביע דעותיו בשאלות מדיניות של ממשלת צרפת. וכי המשלחת באה כדי לחלוק כבוד לישראל, לזכרו של גיבור היסטורי, גנרל פייר קניג.

מועדון הסטודנטים היהודיים של סטוקהולם מחה אתמול על רדיפת היהודים בברית־המועצות, בערכו „סדר סמלי" בחזית בנין השגרירות הסובייטית בבירת שוודיה.

קיצבאות זיקנה ושאירים יועלו ב־15 אחוז

שר העבודה י. אלמוגי ומנכ"ל המוסד לביטוח לאומי ד"ר י. כ"ץ, הביאו אתמול לפני המועצה לביטוח לאומי את ההצעות להעלאת קיצבאות הזיקנה והשאירים, נפגעי עבודה ומענק ילדות.

אלמוגי הודיע על העלאה של כ־15 אחוז בקיצבאות זיקנה ושאירים לעומת הקיצבה שהיתה נהוגה עד ה־1 באפריל 1971. החל מ־1 באפריל 1972 יעלה סכום הקיצבה ליחיד מ־101 ל"י ל־111 ל"י, ל־2 נפשות מ־151.5 ל"י ל־166.5 ל"י ול־5 נפשות ויותר מ־265.95 ל"י ל־292.30 ל"י.

השר אמר, כי נראה שבעיית המיקוח השנתי „בדבר גובה הקיצבה תיפתר כשתאשר הכנסת את חוק הפנסיה, שאת הצעת התזכיר שלו הניח כבר על שולחן הממשלה. בהצעה הוכנס סעיף המצמיד את גובה הקיצבה לשכר הממוצע הנהוג במשק, ועם כל העלאה יועלה במקביל גם סכום הקיצבה.

השר הודיע, כי מענק הילודות, שהיה עד כה 120 ל"י, יועלה ל־150 ל"י. עתה נערך מחקר בדבר ימי האישפוז של היולדות בבתי־החולים, ואם יתברר כי ימי האישפוז צומצמו לפחות מ־4.5 ימים יצמצם המוסד לביטוח לאומי את ההקצבה למוסדות הרפואיים ויסייע ליולדות על־ידי הקמת מכשירי סיעוד נוספים.

רפורמה בעניין קיצבאות ילדים

שר העבודה הוסיף, כי הוא מקווה שתוך כמה חדשים תונהג הרפורמה שהציע בעניין קיצבאות ילדים. לדעתו יש למזג את קיצבת ילדי השכירים עם קיצבת המשפחה מרובת־הילדים ולהטיל עליה מס. כדי שהתוספת תהיה גדולה יותר וגם פרוגרסיבית וצודקת יותר.

קיצבאות נכות ותלויים, שעילתם חלה ב־1971 או קודם לכן, יוגדלו בשיעור 12 אחוז. נוסף על כך ישופרו קיצבאות נכות ותלויים שעילתם חלה בשנת 1969־70 וקודם לכן. ואנשים שנפגעו משנת 1954־55 עד 1966־67 יקבלו הגדלה בשיעור 12 אחוז.

מחכים להפסקת שביתת עובדי חברת „דלק"

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

עובדי חברת „דלק" פתחו אתמול בשביתה כללית במחאה על סירוב הנהלת החברה לבטח את העובדים בחברת הביטוח „הפניקס".

היום צפויה הפסקת השביתה, מאחר שמסתמן הסדר לביטוח העובדים.

מנכ"ל חברת „דלק" אמר לי אמש, כי מועצת המנהלים גיבשה אתמול הצעה להסדרת פנסיה מקיפה לעובדים בקרן הפקיד.

הבוקר ייפגשו ועד העובדים עם נציגי הנהלה וההסתדרות. וסבורים, כי הוועד ייענה להצעה.

אם השביתה תימשך בכל זאת, צפויים שיבושים ניכרים באספקת הדלק, מאחר שמלאי הדלק ברוב התחנות של חברת „דלק" אזל והולך. מבחינת המשק לא ייגרמו נזקים חמורים, הואיל והנזקקים יוכלו לקבל דלק בתחנות „פז" ו„סונול".

ש. גילמן, המחזיק בתיק עובדי חברות הנפט בוועד הפועל של ההסתדרות, אמר לי, כי ההסתדרות אינה יכולה עקרונית להסכים להסדר פנסיוני אישי בחברת ביטוח משום שהסדר זה אינו מבטיח פנסיה לפי שכר אחרון הצמוד למדד, וכן לא ביטוח שאירים. עם זאת, לא התנגדו נציגי ההסתדרות לביטוח אישי של העובדים, בתנאי שההנהלה תתחייב, במקרה שייפגע עובד, להשלים את ההפרש ולהבטיח לו פנסיה מלאה. אך ההנהלה לא הסכימה לכך משום שאין היא יכולה לקבל התחייבות לתשלומים בעתיד שאין היא יודעת מה יהיה גבהם.

הצעה אלטרנטיבית, לבטח את העובדים בקרן הפקיד בפנסיית־יסוד ולתת להם אפשרות להפקיד את כספי הפיצויים בחברת ביטוח פרטית, ירדה מהפרק לאחר דיונים בין הצדדים.

נודע, כי ב„דלק" עובדים צעירים רבים שאינם רוצים בחברה בקופות „הגנ"" ההסתדרותיות וסבורים כי יפיקו יתרון מביטוח אישי. לאחר בדיקה התברר, כי אין שום יתרון לעובדים בהיות כספי הפנסיה שלהם בחברת ביטוח לעומת ביטוח בפנסיה מקיפה בקרן הפק"ד. לפיכך יש להניח, כי העובדים יקבלו את הצעת ההנהלה ויחזרו היום לעבודה תקינה.

6,700 מילגות חולקו לתלמידים יוצאי עיראק

6700 מילגות חילקה הקרן לקידום החינוך ליוצאי עיראק בישראל מאז נוסדה בשנות החמישים הראשונות — אמר אתמול נשיא הקרן י. אסיא בנשף השנתי המסורתי של יוצאי עיראק.

נשיא הקרן אמר, כי בשנה האחרונה חולקו 350 מילגות לתלמידים ולסטודנטים, בסכום כולל של 150,000 ל"י, לעומת 280 מילגות בסכום של 85000 ל"י בשנה שעברה. בשנה הקרובה יסתכם המלווה ברבע מיליון ל"י. בשנה האחרונה החזירו לקרן 28 אלף ל"י.

גזבר הקרן צ. גבאי אמר, כי הקרן מחזיקה גם בתי תלמיד, שבמסגרתם מקבלים הילדים שיעורי עזר וארוחות חמות. כן דיבר שר המשטרה ש. הלל. (ע)

הוטב מצבו של לינדון ג'ונסון

שרלוטסוויל, (ע"ד). — מצבו של נשיא ארה"ב לשעבר, לינדון ג'ונסון, טוב מאד, והוא נח שלום לאחר שלקה בהתקף לב ביום ו' שעבר — אמר דובר בית־החולים של אוניברסיטת וירג'יניה.

„הכאב חלף ומצבו טוב מאד. אולם הוא נמצא עדיין בטיפול היחידה לטיפול נמרץ בחולי־לב" — אמר הדובר.

זה יכול להיות אחרת עם

„תוכנית" אלון-בלוף!

היא לא נועדה לפתור את בעיות המדינה אלא לפתור את בעיותיו של סגן ראש הממשלה.

„תוכנית" אלון היא תוכנית הרפתקנית המפקירה את בטחון המדינה

איך אפשר ליצור מובלעת של ישובים יהודיים בבקעה ובגוש־עציון מבלי לסכן את עצם קיומם?

איך אפשר להוציא את צה"ל מיהודה ומשומרון ולהניח למשטרה ירדנית להגן על ישובים יהודיים וללחום עבורנו בארגוני החבלה?

איך אפשר לדבר על שלמות ירושלים, כאשר ערביי העיר המזרחית יתבעו, למן היום הראשון, להצטרף אל המדינה הפלשתינאית שהתוכנית מציעה להקים?

איך תוכל תוכנית כזו למנוע תסיסה מסוכנת בין חוגים קיצוניים בקרב ערביי המשולש הישראלי, שיבקשו גם הם להצטרף למדינה החדשה?

לכן:

„תוכנית" אלון היא תוכנית לתדמית אלון

הגיע הזמן לנעוץ מחט בבלון

כי בליבך אתה יודע שהצדק עמנו

גזור ושלח

לכבוד מרכז רפי הרשימה הממלכתית
רח' בלפור 18, פינת עין־דור
תל־אביב

א.נ.,
אני מזדהה עם דעתכם ונכון להצטרף למאבקכם.

שם ושם משפחה ______ כתובת ______
מקצוע ______ מקום העבודה ______
טלפון בבית ______ טלפון בעבודה ______

ד.

גזבר „העבודה" בבחירות האחרונות יוזמן להעיד בוועדת הכלכלה של הכנסת

ב. רוזן, שפעל בשליחות ח. סורוקה המנוח העיד על קבלת תרומה של 100 אלף ל"י מ„אוטוקרס"

מאת סופר „דבר" בכנסת

ועדת הכלכלה של הכנסת החליטה אתמול פה אחד להזמין לתתן עדות את ד. קלדרון, ששימש בבחירות האחרונות גזבר של מפלגת העבודה. ההחלטה נתקבלה אחרי שהתברר כי העד שהופיע בוועדה אתמול, ב. רוזן, שימש רק בתפקיד טכני עת קיבל את התרומה של 100 אלף לירות מ„אוטוקרס".

בעדותו אתמול הדגיש ב. רוזן, שהמערך הוציא כעשרה מיליון לירות לתעמולת בחירות. כל הספרים והמיסמכים הוגשו למבקר המדינה שלא מצא אלא פגמים קלי־ערך. לא היו קרנות נסתרות למימון בחירות, אמר ב. רוזן.

לישיבה הוזמנו שלושה אישים: ב. רוזן, שמילא בשעתו תפקיד בגזבורות מפלגת העבודה; א. ברתל, ששימש יו"ר הוועדה שהגישה את הדו"ח על מדיניות הרכב; וצ. זוסמן, שהיה כלכלן הוועדה. ישיבת ועדת הכלכלה הקדישה את רוב זמנה לחקירתו של ב. רוזן ובתוצאה מכך לא הספיקו חברי ועדת ברתל להשיב ולו גם על שאלה אחת.

על פי פניית ח. סורוקה ז"ל

הישיבה נפתחה בדברי ב. רוזן שאמר, כי היה בשעתו גזבר סניף של מפלגת העבודה. הגזבר הנבחר, שהיה ממונה על ההכנסות, היה ח. סורוקה ז"ל. בתקופת הבחירות היה ד. קלדרון ממונה על ההוצאות.

יום אחד פנה ח. סורוקה אל ב. רוזן ואמר לו לנסוע ל„אוטוקרס" כדי לקבל שם 100.000 לירות. ב. רוזן נסע לסדרת הכרמל. הוא נפגש אל אחד הפקידים, שמסר לו צ'קים ושטרות. ב. רוזן חתם על קבלה ומסר את הכסף לסורוקה.

לפני הוועדה דיבר עם ד. קלדרון, שהיה נוכח בעת השיחה עם סורוקה, כדי לאמת את הפרטים וד. קלדרון אישר את הדברים.

„האפשר להאמין שמילאת תפקיד של נער שליח?" — שאל ש. תמיר.

„לו נתנו לך מאה אלף לירות, לא היית נוסע?" שאל י. יפרח את תמיר.

„אין שולחים נער שליח כדי לקבל מאה אלף לירות", השיב ב. רוזן. גם את ההקצבה מהכנסת — למעלה מ־5 מיליון לירות — לא הביא נער שליח, אלא רוזן.

הכספים — לקרן החינוך

„הנתת קבלה?" שאל ש. תמיר. תשובתו של רוזן היתה חיובית. „האופנו הכספים לקרן החינוך?" — ביקש א. נחושתן לדעת. „מי היה אחראי לקרן החינוך?" שאל צ. שכטרמן. רוזן חזר והדגיש שהכסף היה מיועד לקרן החינוך. ד. קלדרון היה אחראי לקרן.

„הרשמו את הכספים על שם קרן החינוך כדי לעקוף את חוק מימון הבחירות?" שאל תמיר. רוזן השיב, שהמערך היה רשאי להוציא כעשרה מיליון לירות ואמנם הוציא לסכום הזה. „לא ידוע לי על קרנות נסתרות להוצאה" — הכריז ב. רוזן. „ידוע לי רק על ציבור אחד. כל הספרים המתייחסים לקרן הבחירות הועברו למבקר המדינה והבקורת גילתה פגמים קלי־ערך בלבד".

„הנתבקשת להביא תרומות גם מגורמים נוספים?" שאל תמיר. ב. רוזן השיב בשלילה. הוא קיבל כספים מהכנסת ומשרבינסקי וטיפל בכמה הלוואות בבנקים. אך עיסוקו היה בהוצאות, ולא בהכנסות.

ויכוח עקרוני על תרומות למפלגות

בוועדה התעורר ויכוח עקרוני על תרומות למפלגות. א. נחושתן אמר, שתרומות למפלגות מקובלות בכל העולם, וגם מפלגות אחרות — מלבד „העבודה" מקבלות תרומות. מתי פסולות תרומות? כאשר מקבלת אותן מפלגת השלטון. הפסול הוא בכך — הוסיף י. הורביץ — שמתרימים בפעל התלוי בממשלה.

מדוע בודקים רק את התרומות שקיבלה מפלגת העבודה? — התרעם מ. שחל. נזמין את נציגי המפלגות האחרות.

„נראה, שאתה בקיא בנושא, כי עסקת פעם בגיוס כספים לבחירות", קרא דילנברג להורביץ.

„איך התרמת אתה, כאשר היית חבר מפא"י?" — שאלה זו הופנתה אל הורביץ על־ידי י. שערי.

הורביץ טען, שבעבר לא עסק בגיוס כספים למפלגה.

ב. פת התרעם על כך, שמ. עמית וי. שובינסקי לא דיברו אמת כאשר העידו לפני הוועדה, שכן נשאלו על תרומות ולא סיפרו על התרומה השניה. לדברי ב. פת הצטרפו כמה חברי כנסת.

תביעה לסכם דיוני הוועדה

בתום הישיבה התעורר ויכוח על המשך העבודה. שושנה ארבלי אלמוזלינו טענה, שהגיעה העת לסיכומים. הוועדה נתבקשה לדון בחוזה ליילנד, היא מיצתה את הנושא ולמעשה עוסקת היא עכשיו בנושא שאינו שייך לענין — עניין התרומות. אם רוצים — אמרה ש. אלמוזלינו — אפשר לכלול פיסקה על תרומות בסיכומי הוועדה או להעלות את הנושא לדיון במליאת הכנסת. על הוועדה לסכם את הנושא שבו נתבקשה לדון.

א. נחושתן התנגד להצעה. צריך — אמר — לברר עד תום את עניין התרומה. כי ייתכן שבזכות התרומה איפשרו ל„אוטוקרס" להמשיך בעבודה על אף מצבו הכספי הרעוע.

תמיר הציע לקיים דיון בו ישתתפו כל האישים שיש להם חלק בתרומה. אך הצעתו לא נתקבלה. ללא התנגדות הוחלט להזמין את ד. קלדרון.

עם תום עדותו של רוזן הוצגו שאלות לא. ברתל וצ. זוסמן, שניהם מהוועדה שהגישה המלצות בעניין מדיניות הרכב. הם ישיבו בישיבה הקרובה.

הוועדה המרכזת מזרזת חתימת הסכמים ענפיים

הוועדה המרכזת קראה אתמול למעסיקים ולאיגודים־המקצועיים להגביר את המאמץ ההדדי כדי להגיע לחתימת הסכמי־העבודה הענפיים־ארציים, ויזרזו את סיום המשא־ומתן בענין זה.

מזכ"ל ההסתדרות י. בן־אהרון אמר כי עם קביעת ההסדרים לגבי שכר המינימום הוסר המיכשול שעיכב את חתימת ההסכמים הענפיים, ויש לקרוא להסתדרויות המקצועיות הארציות לסיים את הדיונים, לחתום על ההסכמים הענפיים ולהגישם את המדיניות המקצועית ההסתדרותית. הוא אמר כי על ההסתדרויות הארציות לשמור על מעמדן ולא להתפורר לשורשרת של הסכמים במפעלים בודדים.

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ אמר, כי לאחר חתימת הפרוטוקול על המדיניות המקצועית במסגר הביצוע לאיגודים ולהסתדרויות הארציות, כי החלו בבדיקה עם הנהלות הענפיות בהתאחדות התעשיינים.

כן דיברו ש. זן־בר וא. אורה.

סופר „דבר" בגוש דן מודיע, כי ועדי פועלי מפעלי מקסטיל בגוש שהתכנסו אתמול ברמת־גן הביעו תמיכה במלא מקום ראש המחלקה לאיגוד מקצועי י. ושיבינה, שקרא להתאחדות בעלי התעשייה להודיע בהקדם על הסכמי העבודה. הם החליטו לקרוא לכינוס ועדי הפועלים במפעלי הטקסטיל והמוזן בגוש, שיתקיים בשבוע הבא, לדרוש כי ההתאחדות תזרז את החתימה על הסכמי־העבודה.

התעשיינים אישרו כללי הביצוע של הסכם שכר־המינימום

הוועד הפועל של התאחדות התעשיינים אישר בישיבתו אמש את ההסכם שנחתם עם ההסתדרות בדבר כללי הביצוע של שכר מינימום וחידוש הסכמי העבודה הקיבוציים לשנים 1972—1973.

ההסכם אושר ברוב קולות לפי הצעת ועדת העבודה של התאחדות כשהוועד הפועל רשם לפניו את הצהרותיהם והבהרותיהם של מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן־אהרון ויו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי אוריאל אברהמוביץ כי הנהגת שכר מינימום כוונתה רק להיטיב את מצבם של מקבלי שכר נמוך מתחת למינימום המוסכם. וכי אין כל כוונה לגרום בעקבות זאת לעליית השכר של עובדים אחרים.

צפויים קשיים לבחירת רב ראשי אשכנזי לירושלים

מאת טוביה מנדלסון, סופר „דבר" בירושלים

בבחירות הרב הראשי האשכנזי לירושלים יהיו קשיים רבים. נראה, כי שום רב לא יהיה מוכן להתייצב נגד הרב בצלאל זולטי שהוכתר, כזכור, באופן פרטי בידי אנשי אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל בירושלים.

נודע, כי סיעת גח"ל במועצה הדתית מעוניינת במינויו של הרב חיים יעקב לוין, רבה של פרדס־חנה ובנו של הרב אריה לוין, לכהונת רב ראשי אשכנזי לירושלים, אך בחוגים במועצה הדתית סבורים, כי גם הוא יסרב להציג את מועמדותו בגלל הלחצים המופעלים עליו לא לצאת נגד הרב זולטי.

אתמול הודיע יו"ר המועצה הדתית בירושלים י. ברוכי, כי המועצה הדתית תפרסם בקרוב בכרוז פומבי על בחירת רבנים ראשיים בבירה. הוא אמר זאת לראשי מפלגת העבודה בירושלים, בביקורו במועצה הדתית.

זה 11 שנה אין רב ראשי אשכנזי בירושלים, עם מותו של הרב פרנק, הרב הראשי הספרדי בעיר, נשארה ירושלים בלי רבנים ראשיים. הוכתרו של הרב זולטי, כהכתרתו בזמנו באופן פרטי, ניבקו את המצוקה בכך, שעד עתה לא טרח איש למנות רב ראשי אשכנזי לירושלים. עתה מתברר, כי ההכתרה הפרטית של זולטי עשויה לפגוע בבחירת הרב הראשי האשכנזי לירושלים. חוגים דתיים בעיר אמרו לי, כי הם אינם מסכימים עם דרך בחירתו של הרב זולטי, אך אין לשכוח כי הוא גדול בתורה ומקובל על רבים בחוגים הדתיים בירושלים. הקנאים וגורמים קיצוניים בעיר עשויים להפעיל לחצים על מועמדים להתמודד על כהונת הרב הראשי.

יד ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
עיריית תל־אביב
מועצת פועלי ת"א־אביב־יפו

עצרת הפתיחה של יום הזכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביום שני, כ"ו בניסן תשל"ב, 10 באפריל 1972, בשעה 21.30 בהיכל התרבות, תל־אביב.

דברים:
מר יצחק ארד, יו"ר הנהלת יד־ושם
מר יצחק בן אהרון, מזכיר ההסתדרות
הרב שלמה גורן, הרב הראשי לתל־אביב—יפו
ד"ר מאיר דבורז'צקי, נציג ועד ארגוני הלוחמים הפרטיזנים ואסירי המחנות
יו"ר העצרת — עו"ד חיים בסוק, סגן ראש עיריית תל־אביב

משתתפים:
מר שמאי רוזנבלום — קריאה
החזן מישה אלכסנדרוביץ
המקהלה שליד בית לויק בניצוחו של מר סמארוב

עצרת זיכרון מרכזית באידיש תיערך באותו יום בשעה 19.00 בהיכל התרבות בשיתוף עם אגודת סופרי ועיתונאי אידיש, ועד ארגוני הלוחמים הפרטיזנים ואסירי המחנות אגודת שוחרי „ייווא" בישראל, הספריה ע"ש פרץ, הספריה ע"ש קודסקי.

דברים:
ח"כ גדעון האוזנר
ז. ויינר — חבר מועצת עיריית תל־אביב—יפו
הרב יצחק ידידיה פרנקל — נציג יד־ושם
פסח בורשטיין — נציג ועד ארגוני הלוחמים הפרטיזנים ואסירי המחנות
אברהם סוצקובר — נציג אגודת סופרי ועתונאי אידיש
יו"ר העצרת — ד"ר ברל פרימר

משתתפים:
מקהלה בניצוחו של מר סמארוב
הגב' דינה רוזקוף — קריאה
החזן בנימין אונגר.

יד־ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה
עירית ירושלים

עצרת זיכרון מרכזית המיועדת לתלמידי בתי"ס תיכוניים

תיערך ביום שני, כ"ו ניסן תשל"ב, 10 באפריל 1972, בשעה 19.00, בהר הזיכרון, יד־ושם ירושלים.

● דברים:
ד"ר אבנר שאקי, סגן שר החינוך והתרבות
ד"ר אברהם ברמן, נציג ועד ארגוני הלוחמים היהודים ואסירי המחנות
דברי פתיחה — סגן ראש העיר מר יוסף גדיש
בתכנית: מסכת אורקולית על הנושא „ילדים בשואה"

● משתתפים:
גב' קלרה מציץ, מר הנריך פולניצר — עדות
אילנה צוקרמן, בצלאל לוי — קריאה
תזמורת משטרת ישראל בניצוח רב־פקד אריה זבאנק
מקהלת נוער בניצוח מר צבי בן פורת
החזן — יהודה לנדנר
המנחה — מרדכי פרימן
משמר כבוד של צה"ל — יחידת גדנ"ע

יד־ושם מרכז ההסברה
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

עצרת הנעילה הממלכתית של יום הזיכרון לשואה ולגבורה

תיערך ביד־ושם, הר הזיכרון, ירושלים, ביום שלישי, כ"ז בניסן תשל"ב, 11 באפריל 1972, בשעה 18.00, במעמד נשיא המדינה.

● דברים:
מר יגאל אלון, סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות
הרב איסר יהודה אונטרמן, הרב הראשי לישראל
ב. שלום (סטפן) גראייק, יו"ר ארגוני הלוחמים היהודים ואסירי המחנות
יו"ר העצרת — ח"כ גדעון האוזנר, יו"ר מועצת יד־ושם

● משתתפים:
התזמורת של משטרת ישראל בניצוחו של רב־פקד אריה זבאנק
החזן הראשי של צה"ל, רס"ן אברהם כרמל
המקהלה של הרבנות הצבאית בניצוחו של סגן מנשה לב־רון
אילנה צוקרמן, מרדכי פרימן — קריאה
משמר כבוד של צה"ל — יחידת גדנ"ע
אוטובוסים להר הזיכרון יצאו החל משעה 15.30 ועד שעה 17.30 מבית העם הישן ברחוב יפו, לאורך מסלול הקו

„ולדור בא דור חי בגלים אי וכי בשדותי ים אל."

יד ושם
רשות הזיכרון לשואה ולגבורה

ביום הזיכרון לשואה ולגבורה

כ"ז בניסן, יעמדו משמרות כבוד של ארגוני הלוחמים, הפרטיזנים ואסירי המחנות לשעבר, ליד עמוד הגבורה בהר הזיכרון, יד־ושם. משעה 08.00 עד שעה 13.00.

תלמידי בתי"ס יעלו לרגל בשעות אלה, ויניחו פרחים ליד העמוד.

בשעה 11.00 ייערך טכס הנחת זרי פרחים ע"י משלחות של הארגונים, רשויות מקומיות, מוסדות החינוך והציבור

ואלה גורמי העושק!

(ראה „דבר" מיום 23 במארס, 1972)

— הגורם העיקרי שקבר את הבנייה להשכרה הוא „חוק הגנת הדייר", אשר ניצל למעשה מנכסיהם כ־30,000 בעלי־בתים קשישים, רובם הגדול — אלמנות פנסיונרים, הורים שכולים, חברי ההסתדרות וכו'. רק 10 אחוזים מהם הם אנשים אמידים. ואילו רובם הם מעוטי־יכולת. הכנסותיהם מן הבתים שבנו במיטב חסכונותיהם נעות בין 50 ל־250 ל"י בחודש (לפני תשלום מסים והוצאות על תיקונים) — פחות משכר־מינימום של עובד מתחיל בתעשיה!

ציבור קשיש ומקופח זה, שעל חורבות בתיו המתקלפים וההורסים יש המבקשים לבנות את הסוציאליזם הישראלי — מממנים יצירות מגיבה, מדי חודש בחדשו, אלפי דיירים ותיקים ומבוססים, שאפילו „דמי מפתח" לא שילמו מעולם. אותם דיירים „מסכנים" (להוציא מיעוט מבוטל של חסרי יכולת) משלמים בהגנת „חוק הגנת הדייר", 30—60 ל"י בעד דירה של שני חדרים (400 ל"י שכר דירה בשוק החופשי); 55—120 ל"י בעד דירה של 3 חדרים (600 ל"י שכר־דירה חפשי); 100—200 ל"י בעד דירה של ארבעה חדרים (800 ל"י בשכר־דירה חפשי). כלומר, את ההפרש — פי 8 עד 10 — בין דמי שכירות כלכליים לבין אלה שבפיקוח החוק, מממן בעל־הבית, והפסד ישיר של מאות־מיליוני ל"י נגרם למס־הכנסה מצד דיירים בעלי־יכולת, שאינם מהווים אפילו 5 אחוזים מציבור השוכרים.

בהתאחדות בעלי־הבתים מצויה רשימה של מאות דיירים „מוגנים", שצפיפות הדיור אצלם מגיעה ל־3—8 נפשות, בדירות של 5, 6 ו־7 חדרים! בנוסף על כך מחזיקים רבים מדיירים אלה דירות נוספות למטרות העסקה ולספקולציה. דירות נוספות אלה מושכרות בדמי־שכירות גבוהים, פי 5—8 משכר הדירה הזעום שהם משלמים על דירות־החוק הישנות. ה„ירושה" הינם בעזרת החוק, עתה תובעים בעלי־הבתים תקיעת „חוק צפיפות", שיגדיר את מספר הנפשות לחדר, כדי שניתן יהיה לשחרר חדרים להשכרה לנזקקים. בעל־בית הרוצה להשיא את בנו או בתו אינו יכול להעמיד לרשותם דירה בבית שרכש לפני 30 או 40 שנה במיטב חסכונותיו. כי הדירות עברו למעשה בירושה לדיירים „המוגנים", לבניהם ולנכדיהם עד קץ הדורות... מבלי שישלמו כערך פרוטה.

מאז קיומו של החוק הדרקוני הזה, הפסידה הממשלה מהפרשי מס־הכנסה מדמי שכירות, סכומים הנאמדים ביותר מ־3 מיליארד ל"י! בסכומים אלה אפשר היה להקל את מצוקת הדיור של מעוטי יכולת, זוגות צעירים ועולים חדשים, ואילו מאז קום המדינה הקימו הדיירים „המוגנים" כבעלי הבתים הכנסה חיובית כמס, בסך כ־3 מיליארד ל"י. הדיירים הוותיקים האלה הם ברובם אנשים מבוססים, ביניהם סוחרים, סיטונאים, יהלומנים, תעשיינים, בעלי חברות, רופאים, עורכי־דין וכו'.

דייר „מוגן" שנכנס לדירתו בשנות ה־40 ואשר בו רוח תזזית ומחליט לפנות את המושכר — הוא ייהנה משני־שלישים של דמי מפתח שלא שילם וזאת לאחר שימוש בדירה עשרות שנים, כמעט בחינם. אפילו פרוטה אחת אינו חייב לשלם כמס־הכנסה על סכום זה. בעל־הבית שמקבל שליש מדמי־המפתח, חייב במס. ואם הדייר מחזיק בבית־עסק, הרי את הוצאות השכירות הוא מנכה ממס־הכנסה ובעת הפינוי הוא עוד זוכה ברווח נאה בשיעור של שני־שלישים, לפי המחירים השוטפים בשוק.

בתים שהפכו לחורבות

לא זו בלבד ש„חוק הגנת הדייר" חנק את הבנייה־להשכרה (כי מי ירצה בתנאים משפילים כאלה לבנות להשכרה?) אלא שהוא גרם להרס הבתים. המהלך ברחובות הערים הגדולות נדהם לא אחת למראה בתים, שהיו לפנים פנינות ארכיטקטוניות והפכו עתה לבתי־מחסה מזוהמים, מרופטים, חלודים ודהויים; המכערים את חזות העיר. ושום תקנון עירוני בדבר שיפוץ הבתים האלה לא יועיל, כל עוד יהיה החוק בתוקפו.

על רקע זה ידועים מקרים לא מעטים של בעלי־בתים שעזבו את הארץ לפני שנים רבות. כותבת בעלת־בית ירושלמית קשישה בשם שרה גרינברג, היושבת כיום בלוס אנג'לס: „סוף סוף שומעים איזה רמז על הארץ־צדק שעושים לבעלי־הבתים. בפרט הוותיקים שבאו בלב נקי והשקיעו כספם ודמם. התשלום שהם מקבלים הוא גזילה בידי שכנים עשירים בעזרת הממשלה. מה אפשר לעשות על מנת שהחוק הסדום הנבזי הזה, בימינו אנו, יורד תהומה? אני יודעת שבעלי הבתים נלחמים נגד קיר אטום. כי השכנים יושבים בביתם בחינם ולא בנקל יעזבו את הגזילה שלהם. מאד הייתי רוצה לחזור ארצה לו יכולתי להשיג דירה בביתי. אבל החוק בישראל אומר שהדירה עוברת בירושה לבן או לבת של השכן". חתומה: „בעלת־בית הדירה שבת בגולה מפני חוק הסדום הזה".

ביטול „חוק הגנת הדייר" (שבוטל במדינות רבות לאחר מלחמת־העולם השניה) היה משחרר אלפי חדרים ומאפשר בניית קומות נוספות על בתים קיימים וכבר מגדיל את היצע הדיור ומקל את המצוקה. זוגות צעירים, הנמלטים לפרברים ומחוץ לערים, מחוסר יכולת כספית, היו יכולים לחזור אל הערים. במקום פלישת משרדים לבתי־מגורים, היו משפחות צעירות מרעננות מחדש רובעים שלמים באזורים המרכזיים של הערים.

מובן שהדיור להשכרה הוא רק מרכיב אחד החודש שינוי יסודי במדיניות השיכון בכללותו. הסרת בלת ליגע מבירוקראטיה מציקה של ועדות־בניין למיניהן, מסחבת באישור תכניות בנייה, מיצירת היצע מלאכותי של קרקעות וכד'.

ודומה, שהגיעה השעה להקים רשות בינוי מרכזית בעלת סמכויות לביצוע מדיניות דיור הרשות, שתתאם בין כל זרועות הבנייה והשיכון במדינה ותביא להקלת מצוקת הדיור במדינה בהקדם.

מרכז התאחדויות בעלי הבתים בישראל
„ועדת הפעולה"

בעלי־בתים קשישים הפגינו בירושלים

כ־30 בעלי־בתים בני 50 עד 80 קיימו אתמול שביתת־שבת ליד משרד ראש הממשלה כמחאה „על קיפוחם של בעלי־הבתים לפי חוק הגנת הדייר". אחת המשתתפות בשביתה, אלמנה בת 58, התפרצה לעבר שר התחבורה שמעון פרס, שהיה בדרכו למשרד ראש הממשלה, והסתירה חבטות על מכוניתו עד שאחזו בה שוטרים והרחיקוה מהמכונית.

בעלי־הבתים קיבלו את שרי הממשלה, שבאו למשרד ראש הממשלה, בצעקות „בוז", ו„גזל". שוטרים שהוזעקו למקום שמרו על הסדר והורו למפגינים לא לחסום את הכניסה למשרד ראש הממשלה, אך הרשו להם להמשיך בשביתה סמוך למשרד.

נציג בעלי הבתים פליכס דוידסון אמר, כי הם ימשיכו בשביתת־השבת כל השבת, כל יום משעות הבוקר עד אחר הצהרים. לדבריו, ביקשו בעלי־הבתים מראש הממשלה לקבל אותם, אולם נאמר להם מלשכתה כי היא לא תוכל להיענות לבקשתם מחוסר זמן.

דוידסון אמר, כי החוק מקפח את בעלי־הבתים והם דורשים שינוי מהותי בו. הם דורשים, כי דיירים מוגנים שלא שילמו דמי־מפתח לא יהיו זכאים לקבל חלק מדמי־המפתח כשיעזבו את הדירה, וכי יוטל עליהם שכר־דירה כלכלי מלא. הם גם דורשים לקבוע חוק צפיפות, שימנע תפיסת דירות גדולות בידי דייר מוגן אחד. (ע)

רשות השידור דנה בנוהלים לגבי פטירת אישי ציבור

היום דיון בוועדת השרים לענייני טקסים

מאת סופר „דבר" בירושלים

הוועד המנהל של רשות־השידור קיים אתמול דיון על נוהלי מסירת הודעות על פטירות אישי ציבור ועל שידורי הרדיו והטלוויזיה בעקבות הודעות אלה. ישיבת הוועד המנהל של הרשות הוקדשה ברובה לנושא זה עקב התגובות, אחרי שנמסרה ההודעה על פטירת יו"ר הכנסת ראובן ברקת וביטול המשדרים הרגילים עד אחרי הלוויה.

כפי שנודע, לא גיבש הוועד המנהל החלטה בעניין זה וחבריו הוזמנו להשתתף בדיון, בוועדת השרים לענייני טקסים, האמור להתקיים היום, שגם בו יידון נושא זה. עם זאת נודע, כי בישיבת הוועד המנהל היו דעות חלוקות. חלק מהמשתתפים הביעו דעתם החיובית על הצורה בה נהגה רשות השידור ועל ביטול המשדרים הרגילים וקיום שידורי־אבל עד לאחר סיום הלוויה, אחרים טענו, כי היה טעם לפגם בדחיית מסירת הידיעה עד לאחר צאת החג והפסקת השידורים הרגילים והתחלת שידורי־האבל. כן נטען, כי האבל בשידורי הרדיו והטלוויזיה היה מוגזם וכי לא היה צורך להשמיע „ערבית הזמן" מוסיקה אבל, אלא לשדר תכניות בעלות אופי לא־בידורי.

דוברת רשות השידור רבקה בהירי אמרה אתמול, כי נוהלי ההודעות על פטירת אישים נקבעו על ידי ועדה בין־משרדית, שהחליטה לא להודיע על כך עד צאת השבת או החג. מכל מקום, הנושא כולו יובא כאמור לדיון בוועדת השרים לענייני טקסים ונראה, כי אז ייקבעו נוהלים חדשים או נוהלים מדוייקים יותר.

בישיבת הוועד המנהל נבחר ולסר איתן ליו"ר הוועדה להנהלת השידורים בערבית. דוברת הרשות אמרה, כי הוא נבחר במקום מ"מ יו"ר הכנסת י. נבון, שחברותו בוועדה הופסקה עם הודעת כליאת רשות השידור. היא טענה, כי נבון לא התפטר מתפקידו.

הוועד המנהל דן אתמול גם בנושאי „עניני היום" וחבריו ציינו לחיוב את מגזין הבוקר „הבוקר הזה".

ועדה בין־משרדית לקליטת רופאים

מאת סופר „דבר"

ועדה בין־משרדית לקליטת רופאים־עולים, הוקמה בימים אלה ביוזמת משרד הקליטה ובשיתוף משרדי הקליטה, הבריאות והעבודה, הסוכנות היהודית וקופת־חולים של ההסתדרות. כן ישותפו בפורום נציגי ברית קופות החולים הקטנות.

הוועדה תקיים ישיבותיה כל עשרה ימים והיא תדון בנושאים הבאים: הכנת תוכנית־קליטה לכל רופא עולה בעת שהותו במרכז קליטה וכן עוד בטרם עלייתו; מציאת פתרונות תעסוקה או הסבה מקצועית לקבוצות רופאים המתקשים בקליטה; תעסוקה בתחום התמחותם של רופאים־עולים; סיכום תוכניות מעשיות להתמחות והשתלמות לצורכי אדמיניסטרציה לרופאים העולים. כן תבחן הוועדה מראש, תחזיות הצע וביקוש כוח־אדם של רופאים מבחינת צרכי עליה וקליטה.

עובדי מוסדות ההסתדרות תובעים החזרת הוותק שקוצץ במיבצע הסיווג

מאת סופר „דבר"

יו"ר חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות, מרדכי הורביץ, תבע אמש בסמינר של עובדי מוסדות ההסתדרות ב„אוהלו" החזרת הוותק, שקוצץ בעת מיבצע הסיווג ב־1964—5.

הורביץ הדגיש, כי בעת הסיווג קוצצה מחצית שנות הוותק, שהעובדים צברו עד אז. כל אחד במקום עבודתו. עובדה זו קיפחה אלפי עובדים ועוררה מורת־רוח קשה ותביעה לתיקון העוול.

כן תובעת חטיבת עובדי מוסדות ההסתדרות במו"מ על הסכמי העבודה המתקיים עתה, להשלים לעובד הפורש לגימלאות 2⅓% מחשבון דמי הפיצויים. הדובר ציין, כי במוסדות משקיים אחדים נתגבשו כבר צורות שונות לביצוע השלמה זו בדרך של מענק ישיר לעובד עם פרישתו מהעבודה, או בדרך של יצירת קרן מיוחדת, שהכספים המצטברים לזכותו יועמדו לרשות העובד בעת פרישתו.

תשלום בעד שעות נוספות

תביעה אחרת במו"מ תהיה תשלום בעד שעות נוספות לעובדים מדרגה ט"ו ומעלה, אם לפי שעות נוספות בפועל או בצורת תוספת גלובלית.

הורביץ אמר, כי חטיבתו תובעת הגדלת השתתפות המוסדות בתשלום דמי הבראה ונופש ל־35 ל"י לפחות, ליום, במקום 28 ל"י כיום, וזאת נוכח האמרת המחירים בבתי המרגוע של ההתיישבות העובדת (עד ל־45 ל"י ליום) ובבתי־הבראה של קופ"ח.

רואים הצדקה מלאה

סופר „דבר" מעיר, כי עובדי מוסדות ההסתדרות רואים הצדקה מלאה לתביעותיהם הנ"ל. ואולי, לטענתם, הם מופלים לרעה בהשוואה לעובדי ציבור הנהנים מפנסיה תקציבית ואשר אינם משתתפים במימון הפנסיה שלהם. בעוד שעובדי מוסדות ההסת' החברים בקרן הגימלאות המרכזית, מפרישים מדי חודש 5—4 אחוזים משכרם.

הרמן ווק מגיע היום

הסופר היהודי האמריקאי הרמן ווק עומד להגיע היום לישראל לקראת הופעת התרגום העברי של ספרו החדש „רוחות מלחמה". הסופר ישהה בארץ כשבועיים.

„רוחות מלחמה" הוא רומן על מלחמת העולם השניה ובמרכזו עומדות משפחות קצינים ימיים אמריקאיים: האב ממקורבי הנשיא רוזוולט, אחד הבנים טייס והאחר צוללן.

הספר עומד בצמרת רשימת רבי־המכר בארה"ב והביקורת האמריקאית תיארה את ההצלחה כ„שובה".

רכוש גנוב בשווי של רבבות ל"י מצאה המשטרה במקרינים בדרום הרצועה, ועד עתה נעצרו 4 תושבים מקומיים כחשודים בביצוע הגניבות.

המינהל המחקר החקלאי חוות לכיש — שרות ההדרכה והמקצוע לשכת הדרכה לכיש

יום שדה

לציון עשור לקיומה של חוות לכיש וגמר חגיגות היובל של מכון „וולקני לחקר החקלאות"

יתקיים יום שדה בחוות לכיש

ביום ד', כ"ח בניסן תשל"ב, 12.4.72, בין השעות 08.00 ל־18.00.

בתכנית

תערוכות ותצוגות של — היצוא החקלאי, זרעים, חומרי הדברה, ציוד בטיחות למשק החקלאי, ציוד ושיטות השקיה חדישות, שכלולים וחידושים במיכון חקלאי. מיכון למשק המשפחתי. בקור בחלקות נסיונות וסרטים מקצועיים.
סימפוזיון בנושא: „פלחה" בהשתתפות שר החקלאות מר ח. גבתי.
סימפוזיון בנושא: „פרחים" בהשתתפות מנהל משרד החקלאות מר א. כרום.

צבור החקלאים והמדריכים מוזמן

● פרטים על הסעות יש לקבל בלשכות ההדרכה, ובמזכירות היישובים.

משרד הבריאות

נמשכת הרשמת מועמדות לבתיה"ס לאחיות מוסמכות

תנאי הקבלה — סיום בי"ס תיכון

ההרשמה נערכת במשרדי בתיה"ס הר"מ:

ביה"ס לאחיות ליד מרכז רפואי „שיבא" תל השומר
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח אסף הרופא צריפין
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח הלל יפה, חדרה
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח רוטשילד, חיפה
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח רמב"ם, חיפה
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח ע"ש ברזילי, אשקלון
ביה"ס לאחיות ליד ביה"ח שינבורן (איכילוב),
רח' סולד 17 ת"א

מדינת ישראל
משרד החינוך והתרבות

מענקי לימוד מאת ממשלת תורכיה לשנה אקדמית 1972/73

ממשלת תורכיה מעניקה שני מענקי מחקר ולימוד לאזרחים ישראליים לשנת הלימודים 1972/73.

המענק מיועד לבעלי תואר אקדמי ראשון לפחות. גובה המענק 1000 לירות תורכיות לחודש.

משך המענק: 8 חודשים החל מראשון באוקטובר 1972. גיל המועמד לא יעלה על 40 שנה. על המועמד לשלוט בתורכית, באנגלית, או בצרפתית.

אין המענקים כוללים דמי נסיעה

על המעוניינים לפנות למנהל קשרי חוץ, משרד החינוך והתרבות, רח' שבטי ישראל מס' 34 ירושלים, לא יאוחר מ־30 באפריל 1972. לפניה יש לצרף:

תולדות חיים; תעודות; פירוט שטח ההתמחות והתכניתה; שתי המלצות, לפחות אחת מפרופסור או ממעסיק, נתונים ידיעת שפות זרות.

הוחל בהכשרת חוף הים בת"א

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר" בתל־אביב

ממלא־מקום ראש עיריית תל־אביב א. עמיעד החל ב„אופנסיבת האביב" בתחום השיפורים בעיר, שנכללים בה הכשרת חוף הים מנמל יפו עד בת־ים, שיפוץ רחוב דיזנגוף וכיכר דיזנגוף והשלמת פינות־משחק לילדים. חלק מהעבודות, שמבוצעות עכשיו, יושלם עד הקיץ.

לאורך חוף הים ייעשו סידורים פרוביזוריים כדי שינוצל לרחצה עוד הקיץ. כל העבודות יושלמו במשך כשנה וחצי. יוקמו מקומות לפיקניקים ויינטעו בהם עצים.

עד הקיץ תקים העיריה 20 פינות־משחק נוספות לילדים בשכונות, ושני מגרשי־שעשועים לפעוטים, ליד „בית פולה בן גוריון" ביפו ועל שפת הים ביפו. ארבעה גני־הרפתקאות המתוכננים בעיר לא יושלמו עד הקיץ, אך העבודות בהם יוקדמו.

בשלבי הכנה אחרונים נמצא המבצע לשיפוץ רחוב דיזנגוף. לשם כך תוקם קרן מיוחדת בשיתוף בעלי־עסקים ובעלי־בתים, שתסתכם ב־150,000 ל"י. שיפוץ העסקים ייעשה לפי טעם בעליהם, אך שיפוץ הבתים יבוצע בהתאם לתכנית אדריכלית ויוממן מכספי הקרן.

עד סוף החודש יפורסם מיכרז על שינוי צורת כיכר דיזנגוף, שתרוצף בגרנוליט צבעוני ויותקנו בה תאורה מיוחדת ו„פסלים" צבעוניים. העצים והמזרקה ישארו במקומם, אך הגדר תסולק.

נפתחה מועצת איחוד „הבונים"

מאת יואל דר, סופר „דבר"

המועצה העולמית של איחוד „הבונים" נפתחה אמש בקיבוץ תנובה שבגליל המערבי, ודיוניה יימשכו עד יום ד'.

בוועידה משתתפים 150 צירים המייצגים את 20,000 חברי התנועה מ־16 ארצות: אוסטרליה, אנגליה, ארצות־הברית, קנאדה, דרום־אפריקה, ניו־זילנד, צרפת, שוויץ, שוודיה, הולנד, צ'ילי, ברזיל, מקסיקו, גרמניה המערבית, אורוגואי, וארגנטינה.

שני אנשים החשודים בסידרת פריצות במלון „הילטון" בתל אביב נעצרו במוצאי־שבת בידי משטרת מחוז תל־אביב. אחד מהם תושב יפו, בן 26, והשני תושב דימונה, בן 22.

הלשכה הצעירה בת"א תקבל תלונות על מיפגעי תעבורה

הלשכה הצעירה בתל־אביב־יפו החליטה ליטול על עצמה להוות כתובת לאזרחי העיר תל־אביב אליה יוכלו לפנות בתלונות על מפגעי התעבורה שונים ברחוב זה.

אזרחים רבים חיים בהרגשה, שאין להם אוזן קשבת לתלונותיהם וכי למבקשה אין לפנות. המסמך קשוה והמפגעים בתעבורה הולכים וגדלים, דבר המהווה אחד הגורמים לעליית עקומת תאונות־הדרכים.

עובדי תי"ל דורשים המשך קיומו של המפעל

מאת סופר „דבר" בחיפה

הפועלים והעובדים במפעל הרכב תי"ל בחיפה החליטו אתמול באסיפה כללית במספרם על לפנות אל שר האוצר ואל מועצת פועלי חיפה ולתבוע את קיומה של ההבטחה, שניתנה להם בדבר המשך קיומו של המפעל.

האסיפה כונסה, לאחר שבסוף השבוע שעבר הודיע נציג האוצר ג. גזית לוועדים, כי אין קונים למפעל וכי אותם גורמים ספרים שהתעניינו ברכישתו, מציבים כתנאי לרכישה את צמצום מספר העובדים.

באסיפה הוזכרה העובדה ששר־האוצר פ. ספיר הבטיח בשעתו כי המפעל ימשיך להתקיים, אם יפוטרו בו 120 עובדים. בהתאם לדרישתו של שר האוצר פוטרו העובדים וכיום מונה המפעל 235 איש לעומת 360, שעבדו בו עם פרוץ המשבר האחרון.

העובדים הדגישו, כי אינם מעוניינים בפיצויים, אלא בהמשך קיומו של המפעל, בהתאם להבטחה שניתנה להם.

מזכיר מועצת פועלי חיפה א. מחולק מסר, כי הודיע לפ. ספיר ולג. גזית, כי המועצה עומדת על מילוי התחייבות הממשלה שלאחר הפיטורים שבוצעו בשעתו ימשיך המפעל להתקיים בצורה מוסדרת.

15,000 לירות נשדדו בתל־אביב

15,000 לירות נשדדו אמש על ידי שני אלמונים מזוינים ורעולי כניב, ממשרד שירותי נקיון ברחוב טשרניחובסקי 7 בתל־אביב, הד שייך לאלכסנדר כץ.

השניים הגיעו למשרד, סמוך לשעה 5.30 בערב, רכובים על קטנוע. תוך כדי איום בתת־מקלע עוזי צעקו שהוא שוד והודיעו כי יירו בכל מי שיזוז. תחת איום בנשק נטלו 15,000 לירות, שהיו בכספת, ומייד נמלטו בריצה והתקלו על קטנועם.

בסריקות אנשי המשטרה, שהגיעו מייד למקום, נמצאו בחדר המדרגות כובעי הגרב, שבהם הסתירו שני השודדים את פניהם. כן נתברר, כי השודדים הפקירו את העוזי בשעה בריחתם והוא נמצא מושלך בחדר־המדרגות. החפצים שנמצאו, הועברו לבדיקות מעבדות המשטרה.

החוקרים סבורים, כי השוד היה מתוכנן כראש השודדים ידעו על הכסף.

בעת מסירת הידיעה נמשכה החקירה. (ע)

מועצת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה בחרה במוסדותיה

מאת סופר „דבר" בחיפה

המועצה של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה בחרה אתמול לנשיא את הסטודנט יצחק שפירא, מורה בבית־ספר בחיפה. לסגנו נבחר עאדל פגאע ממגדל כרום בגליל המערבי, תלמיד השנה הראשונה בחוג להכשרת מורים.

הוועד החדש הוא בן שבעה חברים בראשותו של מומי פייזר, סטודנט עולה מארגנטינה.

מוסדות האגודה הורכבו על טהרת נבחרי הרשימה השמאלית „יש", שזכתה בבחירות האחרונות למועצת האגודה ב־32 מכלל 40 המקומות.

פרס מטעם ב"ב לחתן התנ"ך לנוער

עיריית בני־ברק העניקה פרס בגובה אלף ל"י לבן העיר, אבנר מאורפי, שהוכתר כחתן התנ"ך הארצי לנוער.

על־כך הודיע אתמול ראש העיריה י. גוטליב, כאשר ערכה העיריה קבלת־פנים לנער. הפרס ימסר לנער, שהוא בן־פועלים, בהמשך לימודיו.

„עוד שנה בלי אבא"

תכניות הרדיו והטלוויזיה ליום הזכרון לחללי צה"ל וליום העצמאות

מאת סופר „דבר" בירושלים

במרכז שידורי הרדיו והטלוויזיה ביום הזכרון לחללי צה"ל יעמוד שידור ישיר ברדיו ובטלוויזיה של טקס פתיחת יום־הזכרון בערב יום־הזכרון מרחבת הכותל המערבי; ולמחרת — שידור ישיר של טקס האזכרה הממלכתי לחללי מערכות ישראל, שיועבר מבית־הקברות בהר הרצל.

בערב יום הזכרון, מיד אחרי העברת טקס־הפתיחה, יביא ברדיו הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר את דבריו למשפחות השכולות ובאותה עת תובא בטלוויזיה התוכנית „היה זה אי־פעם בחורים".

בערב יום הזכרון וביום הזכרון יובאו ברדיו ובטלוויזיה מישדרים מיוחדים. בין השאר תובא ברדיו בערב יום הזכרון התוכנית „נר זכרון" בה ישמעו קטעים מדבריהם של הנופלים במערכות ישראל ו„כתה אלמונית" — סיפור לחמתו של צוות טנק תחת אש במלחמת ששת הימים. עוד בערב יום הזכרון — ילדים יספרו בטלוויזיה על אבותיהם, שנפלו במלחמת ששת הימים ובמלחמת־ההתשה בתוכנית „אבא שלי" וחנה מרון ויוסף ידין ישתתפו בתוכנית „אבות ובנים" של בנימין גלאי.

ביום הזכרון הספר ברדיו משפחה שכולה על „עוד שנה בלי אבא". שידורי יום הזכרון יסתיימו בשידור ישיר של טקס נעילת יום הזכרון ופתיחת חגיגות יום העצמאות מהר־הרצל בירושלים — ברדיו ובטלוויזיה.

שידורי יום העצמאות

נשיא המדינה זלמן שזר יפתח בדברי ברכה את מישדרי ערב יום העצמאות ברדיו. במרכז השידורים של הרדיו והטלוויזיה ביום העצמאות יעמוד „פסטיבל הזמר הישראלי", שיובא בשידור ישיר מ„בנייני־האומה" בירושלים. ערב החג ישודרו ברשת ב' ברדיו מזמונים ומהרבטרות עד שעה 2 אחר חצות.

בערב יום העצמאות ישודר בטלוויזיה המבזק „1967 — 5 שנים" ובו ארבע כתבות וראיון עם ראש הממשלה גולדה מאיר. מאוחר יותר יוקרן הסרט הישראלי „הוא הלך בשדות".

ברדיו ישודרו ביום העצמאות בין השאר: „תיק אישי" — דיוקנו של קצין בכיר בחיל־השריון ו„יום העצמאות הזה" — סיכום אירועי יום העצמאות בארץ ובקהילות ובציבוריות יהודיות בחו"ל.

בטלוויזיה — בבוקר „שחרית לילדים". חידון התנ"ך העולמי לנוער והדי וכן משחק כדורגל. סרט תיעודי על חיל־השריון „בקצב שריון".

שידורי הרדיו והטלוויזיה ייחתמו, כאמור, בשידור פסטיבל הזמר הישראלי. בפסטיבל משתתפים השנה: שושנה דמארי, אילנה רובינא, עדנה לב, אופירה גלוסקא, שלמה ארצי, יגאל בשן, שלישיית פיקוד מרכז, כתי כספי, קובי אשרת וקובי רכס וכן הפרברים. את הפסטיבל תלווה תזמורת צה"ל ותזמורת הפסטיבל בניצוחו של יצחק גרציאני. מנחי הערב יהיו רבקה מיכאלי ויוסי בנאי. בחלקו השני של הפסטיבל ישתתפו שלישיית הגשש החיוור ולהקת הנח"ל.

מיכרז למכירת רכב

מוצעות בזה למכירה המכוניות הבאות:

1) טנדר דודג' 100 די מס' רישוי 113-627 שנת ייצור 1966
2) טנדר סוסיתא מס' רישוי 117-528 שנת ייצור 1969
3) פרמי סימקה 1000 מס' רישוי 247-462 שנת ייצור 1968

את המכוניות הנ"ל אפשר לראות בחניון משרדנו: „בית יכין", רחוב קפלן 2 בתל־אביב, מ־10.4.72 עד 13.4.72 בין השעות 8.30 עד 12.30.

הצעות יש להגיש עד תאריך 13.4.72 במעטפה סגורה בצירוף המחאה בנקאית, בשיעור 10% מערך ההצעה. לפי הכתובת: יכין חקל בע"מ, רחוב קפלן 2 תל־אביב. לתיבת המיכרזים ולציין „מיכרז רכב" מס' 72/4.

אין חברת יכין חקל מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או כל הצעה אחרת.

יכין חקל בע"מ

למכירה גנרטור

25 קו כותאם לטרקטור. כמעט חדש.
עגלה לפיזור זבל AV—4 IE 1970
מרסס — Solo (גב).
מרסס חבית דגניה.
להתקשר בשעה 20.00 טלפון 04-80697.

למכירה בקבוץ נען

1. סאב מסחרי 1967
טסט ל־5 חדשים. מנוע לאחר שיפוץ.
2. קטפת. ג'ון־דיר. חד־שורית, עם טרקטור 3020
שנת ייצור 1965.

אפשר לראות בשעות העבודה במוסך נען.

לשכת הוצל"פ טבריה
תיק הוצל"פ 611/71
מודעה בדבר מכירה פומבית של מטלטלים
היום יום 10.4.72 בשעה 15.00 יוצאו למכירה פומבית מכונית פרטית אירו־דיליס — 1954 ברחבת בית המשפט המחוזי נצרת עלית.
כל המעונין בכך יכול לבדוק את המטלטלים העומדים למכירה. על הקונה יהיה לשלם כל המסים + אגרות והיטלים וכן 1% מהמחיר למנהל המכירות אם אינו פקיד בית המשפט.
הרצל מועלם
המוציא לפועל ביהמ"ש מחוזי נצרת עלית

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת מורים

בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות ולמדריכים באר־שבע

מודיע

על המשך ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

למסלולים הבאים:

1. גננות לגילאי 3—6 (גן חובה וקדם חובה)
2. מורות לגיל הרך (גן וכיתות א'—ב')
3. מורים כוללים לביה"ס היסודי (כיתות ג'—ו')
4. מורים למוסיקה
5. מורים כוללים לביה"ס היסודי, עם התמחות בחינוך מיוחד
6. מורים לחטיבת הביניים (התמחות בתנ"ך, בהיסטוריה או בספרות)
7. מדריכים לחינוך המשלים
8. מכינה לסמינר (ליוצאי צבא או מבוגרים מעל גיל 22 בעלי 11 שנות לימוד במקרים מסויימים מבוגרי 10 שנות לימוד).

לתלמידים טובים חסרי אמצעים תינתן עזרה בצורה של הלוואה מותנית.

לחייבי גיוס תינתן אפשרות למלא את חובתם לאחר סיום חוק לימודיהם במסגרת העתודה הפדגוגית.

ליד בית המדרש קיימת פנימייה.

לכל המעוניין יישלח דף מידע.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות: לבית המדרש למורים באר שבע, ת.ד. 65, טל. 057-3573.

בולים חדשים:

יום הזיכרון תשל"ב

יום העצמאות תשל"ב

(שערי ירושלים II) וגיליון זיכרון*

קבר יתרו

ג' באייר תשל"ב

יום ההופעה 17.4.1972

* גיליון הזיכרון יימכר (כל עוד המלאי יספיק), ביום ההופעה בכל אשנבי השירות הבולאי ובמספר בתי דואר כדלקמן: אילת, אשדוד, הרצליה, חדרה, עכו, עפולה, פתח-תקוה, צפת, רמלה, רמת-גן. לאחר יום ההופעה יימכר הגיליון באשנבי השירות הבולאי בלבד (עד 24.4.72 ועד בכלל).

השירות הבולאי

ירושלים. תל-אביב. יפו. חיפה. טבריה. נתניה. באר-שבע. נהריה. אשקלון. רחובות. נ. ת. לוד ובבתי-דואר.

هكذا من الأصل

מלך בולגריה לשעבר מדליק נר בחגיגת הבר־מצווה של בן המיליונר מורלין משולם שהתקיימה בגן־האורנים־

עופר מציע להכין תכנית להקמת 300,000 דירות

הוועדה המרכזת דנה בענייני „שיכון עובדים"

בשנת 1971 בנתה חברת „שיכון עובדים" כ־6,000 די־רות חדשות ברוב חלקי המ־דינה שרובן מדורגות בקטי־גוריה של דירות עממיות ובי־נוניות, ורק 400 מהן — לי־מעלה מ־100 מ"ר. בשנה זו (1972) כבר הוחל בבניית 8,000 דירות ששני־שלישים מהן מיועדות לזוגות צעירים, 20 אחוז — בינוניות ורק 5 אחוזים דירות גדולות, — מס־פרים אלה מסר מנכ"ל חברת „שיכון עובדים" ח"כ אברהם עופר בישיבת הוועדה המרכזת אתמול, שהקדישה את מרבית הישיבה השבועית לפתיחת דיון מקיף בענייני חברת „שיכון עובדים".

המזכיר הכללי י. בן־אהרון המ־עים, שסידרת הבירורים על מפ־עלי חברת־העובדים מתחילה אמ־נם בחברת השיכון ההסתדרותית, שכן בעיית השיכון בכללה עומ־דת כיום במוקד ובמתח החיים שלנו, ובעיקר לגבי ציבור חברי ההסתדרות הצעירים, יוצאי־צבא וכד' המתלבטים במצוקת שיכון. בן־אהרון הוסיף, שציבור הפוע־לים מצפה לכך שההסתדרות תש־תלב בכליה המשקיים והארגוניים לפתרון בעיית השיכון, ואם כי אין היא באה במקום הממשלה בתחום זה, הרי שההסתדרות מה־ווה גורמי כמות ואיכות נכבדים בתחום השיכון הציבורי במדינת ישראל. „מן ההכרח שנעמיק וחקר — אמר בן־אהרון — ונעצב זרוע מבצעת שתעשה במלאכת השיכון במידת הכושר והיכולת הנתונה לנו".

ח"כ א. עופר סקר את פעולות החברה המתמקדות בעיקרן בב־נית שיכונים לשכבות עממיות ולזוגות צעירים, ותודות למפעל המיוחד לזוגות צעירים נרגע יחסית המצב בתחום זה. שנה שהחברה בונה כ־50 אחוז מכלל השיכונים לזוגות צעירים, ואילו חלקה במיכלול מפעלי הבניה ב־ארץ מגיע רק ל־15 אחוז.

אשר למחירי הדירות, הדגיש עופר, שחברת „שיכון עובדים" שומרת על כך שההתייקרות תהא אך ורק לפי אינדקס יוקר הב־ניה. עופר מסר גם, שבערי הפיתוח קיימת מטרה לבנות די־רות מתאימות גם לשכבות של אקדמאים וכד' כדי לאפשר להם מגורים במקום.

הוא הביע דאגה, שהעתודה הק־רקעית המצויה בידי חברת שי־כון עובדים הולכת ואוזלת, והצ־יע לממשלה תכנון תכנית־אב ל־300 אלף דירות עממיות חדשות עד גמר העשור הנוכחי (1980).

י. לוי וי. קיסר, סקרו את פעולות „מעון לעובד" שסייעה, מאז ייסודה לפני כעשר שנים, ל־2000 מקרים קשים בדיור שהיו חסרים אפילו הון השקעה ראשוני. ההשקעות במפעל היו כ־7.5 מיליון ל"י. לוי תמך ברעיון של הקמת דירות להשכרה באמ־צעות קרנות ממלכתיות וציבו־ריות. וקיסר הציע שחברת שי־כון תבנה דירות עממיות (2 חדרים) גם באזורים שבהם הקר־קע יקרה.

מזכיר פועלי הבניין תובע לעכב בנייה לא־חיונית

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

לתת עדיפות לבניית מגו־רים חיוניים ולעכב בניית מגורים לא־חיוניים, במיוחד של מבני ציבור לא־חיוניים — הציע מזכיר הסתדרות פועלי הבניין מרדכי אמסטר לוועדת הכלכלה של הכנסת, הדנה ב־מצב הבנייה.

אמסטר מדגיש, שאין במדינה כוח מקצועי לביצוע כל הבנייה המבוצעת בשנתיים האחרונות, אבל הוא מספיק בהחלט לבנייה החיונית ולמיבני הציבור, שצרי־כים לשרת את דיירי הבנייה ה־חיונית והעממית.

בהקשר זה, מבהיר אמסטר שהסתדרותו לא תתנגד לבי־צוע תכנית להבאת פועלים מ־חו"ל, בתנאי שייועדו אך ורק לבניית שיכוני עולים, זוגות צעירים ופינוי משכנות עוני, ולא לבנייה לא חיונית.

נוסף על מחסור בפועלים מק־צועיים, מתריע אמסטר על מח־סור בחומרי בניין יסודיים, המעכ־בים את הבנייה. בשל כך נמשך ביצוע גמר יחידת דיור משנה־שנה יותר. עיכוב זה מייקר את המחיר הסופי של הדירה.

כדי להתגבר על המחסור בפוע־לים מקצועיים, מציע אמסטר ל־תת הנחות מס־הכנסה כהוראת־שעה לשם עידוד פועלי הבניין, דבר היכול להגביר בהרבה את קצב העבודה ולמנוע היעדרות מן העבודה.

בתזכירו לוועדת־הכלכלה מד־ריע אמסטר, שעצם הנוהג של מינהל מקרקעי ישראל לפרסם שיש בכוונתו להעלות את דמי־החכירה, מביא להעלאת מחירי הדירות הקיימות והחדשות כאחד.

„אל על" שוקלת רכישת ג'אמבו נוסף

הנהלת חברת „אל־על" שו־קלה רכישת מטוס שלישי מ־דגם „בואינג 747".

הדבר כלול בשורת ההמלצות ש־מתכוננת החברה להגיש לממשלה בעוד כמה שבועות, במסגרת תכ־נית פיתוח ל־5—10 השנים ה־באות. למעשה כבר השיגה „אל־על" זכיון לרכישת מטוס ענק נו־סף, ויהיה עליה להחליט, עד ה־15 במאי השנה, אם אמנם תר־כוש מטוס זה.

כן נודע, כי אם תחליט החב־רה בחיוב, והממשלה תאשר זאת, יימסר המטוס הענק לידיה במאי 1973, לפי הסכם שחתם מנכ"ל „אל־על" מ. בן־ארי, עם הנ־הלת חברת „בואינג" בחודש ש־עבר. הסכם זה קובע, כי על „אל־על" לשלם ליצרני המטוס כ־26 מיליון דולאר, ו־4 מיליון דולאר נוספים בעד חלקי חילוף. „אל־על" תשלם את המחיר המקובל כיום גם אם תחול התייקרות.

מחקר שערכה חברת „בואינג" מראה, כי ב־1971 טסו 70 אחוז מנוסעי הקו הטרנס־אטלנטי ב־מטוסי „בואינג 747".

שוק רשמי של מנות דם בחיפה

הסדר רשמי לרכישת מנות דם תמורת תשלום הונהג באחרונה בחיפה, כדי לשים קץ לתופעה המ־בישה של ספסרות במנות דם, שהיתה קיימת זה שנים בחצר „בנק הדם" בחיפה.

לפי הסכם שנחתם באחרונה בין מגן דוד אדום לבין אגודת הסטודנטים של הטכניון והאוניברסיטה בחיפה, יכולים עתה תושבי חיפה לרכוש מנות־דם במחיר 35 לירות למנה.

מחיר מנת־דם נע בזמנו בין 60 ל־80 ל"י, בהתאם לשיעור הביקוש. התורמים, שהיו ברובם חיילים או ביטניקים, קיבלו רק 30 ל"י בעד מנה, בעוד שהיתרה היתה נכנסת לכיסם של המתווכים.

מנהל מגן דוד אדום בחיפה ד"ר א. רוט מסר לכתב „דבר", כי הסדר דומה קיים זה שנים רבות בין האוניברסיטה בירושלים לבין בית־החולים הדסה. (ע)

הסתדרות המורים הכריזה סכסוך

טוענת: המנהלים מקופחים

הנהלת מרכז הסתדרות ה־מורים בישראל, שנתכנסה אור ליום אתמול לישיבת־חירום, החליטה להכריז על סכסוך עבודה עם משרד החינוך וה־תרבות בעניין מנהלי בתי־ה־ספר המקיפים והממלכתיים־דתיים, שנפגעו מעקבות הנהגת הרפורמה והקמת חטיבות־הבי־ניים.

בעקבות ההחלטה על הקמת חטיבות־הביניים נחתם לפני שנ־תיים „הסכם חוני", שקבע את זכויותיהם של מנהלי בתי־ספר, שמהם הוצאו כתות ז'—ח' ל־חטיבות־הביניים. הסתדרות המורים מאשימה את משרד החינוך וה־תרבות באי־ביצוע „הסכם חו־ני" ובקיפוח כ־120 מנהלי בתי־ספר בכל רחבי הארץ, המתבטא באי־תשלום גמול ניהול.

דובר הסתדרות המורים ציין, שלפי „הסכם חוני" היה כל אחד מהמנהלים זכאי לתשלום של עוד כ־80 ל"י לחודש, שהם כ־70,000 לירות לשנה. אולם הנהלת משרד החינוך והתרבות מסרבת לבצע את „הסכם חוני" למרות פניות חוזרות ונשנות של הסתדרות ה־מורים. ההחלטה על סכסוך העבודה תועבר הבוקר לממונה על יחסי העבודה במשרד־העבודה עו"ד בר־עון בן־ישראל.

הברון אדמונד דה־רוטשילד ורעייתו עזבו אמש את הא־רץ לאחר שנכחו בחנוכת מלון „דן קיסריה".

מילווה קצר מועד

בנק ישראל מודיע

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה המדרות הבאות:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל"י	הכנסה שנתית לאחר ניכוי מלוא מס הכנסה
ל־18 חדשים	936.45	9.125%
ל־12 חדשים	958.72	9.000%
ל־6 חדשים	979.64	8.750%
ל־3 חדשים	990.21	8.500%

הרכישה - בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות־ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג' תיהנינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

אם ברצונך לדעת פרטים מלאים על תכנית הלימודים החדשה בבית הספר הטכני של חיל האויר בחיפה

ח י " ג
י ד ע פ ו ן

תל־אביב — 25 24 25
חיפה — 52 02 30
ירושלים — 22 33 44
נתניה — 2 85 93

Canon

מצלמות
מסרטות
מקרנים
משקפות
ללא מיסים

פרטים והדגמה קרת בע"מ
מונטיפיורי 10 טל 55244
מגדל שלום • תל אביב

רפת תולבות

למכירה טמבת בריאותית.

להתקשר טלפון 065־66160.

השבוע לוטו

בהגרלה 15/72
מינימום פרס ראשון
*170,000 ל"י
ומצטבר עד
250,000 ל"י
*
היום המועד האחרון למסירת טפסי הלוטו.
* כפוף לעידכונים.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
מועצת פועלי רמת־גן והבעתיים

היום, יום שני, כ"ו ניסן תשל"ב (10.4.72) בשעה 7.30 בערב תתקיים באולם בית־התרבות, ברח' קריניצי 6, רמת־גן

עצרת
השואה והגבורה

לזכר ששה מיליוני אחינו שנרצחו בידי הצורר הנאצי

דברים:
א. אלקס — מזכיר מועצת הפועלים
י. גרינשטיין — פרטיזן וסופר

באמנות
הזמרת נתניה דברת
שחקן „הבימה" שמעון פינקל
הצ'לן יהודין סמוצ'בסקי

הציבור מוזמן.

מטבע זכרון ליום העצמאות תשל"ב

הערך הנקוב: 10 לירות ישראליות
כסף 900 / קוטר: 37 מ"מ / משקל: 26 גראם

הילך חוקי מנופק על ידי בנק ישראל

כמות		המחיר
50,000	מטבעות רגילים (מסומנים במגן דוד זעיר)	30 ל"י
15,000	מטבעות קשוטים (מסומנים באות "מ")	60 ל"י

מוטבעים במטבעה הממשלתית, ירושלים
ההפצה תחל לקראת יום העצמאות.

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות
המשרד הראשי: קרן היסוד 11, ירושלים
סניף תל־אביב: רחוב מנדלי 3.

קופת־חולים מחוז יפו — הוועדה להנצחת זכרו של ד"ר רידר

במלאת שנה לפטירתו של

ד"ר יצחק רידר ז"ל

נקיים את הטכסים דלהלן:

ביום שלישי, 11.4.72, כ"ז ניסן תשל"ב, בשעה 3.00 אחר הצהריים עליה לקברו.

ביום חמישי, 13.4.72, כ"ט ניסן תשל"ב, בשעה 6.00 בערב טכס קריאת מרפאת אבו־כביר על שמו.

בשעה 7.00 ערב עיון והכרזת הקמת הקרן ע"ש ד"ר רידר, באולם הספריה העירונית ביפו, רח' התקומה (מאחורי אלחמברה).

ידידיו ומוקירי זכרו מוזמנים

האנציקלופדיה לחקלאות
ההנהלה והמערכת

אבלים על מות

אהרן עבר־הדני ז"ל

אגרונום וסופר

ומביעים תנחומים למשפחה

עם החי אנשל רייס
מזכיר ביה"ד העליון
יעו"ד שלמה לברון
שופט ביה"ד העליון
ובני־ביתם

במות הבת — הרעיה — האם

רות רייס־לברון ז"ל

אבלים
חבר השופטים
המזכירות ועובדי
ביה"ד העליון של ההסתדרות

עם החי אנשל רייס
יו"ר הוועדה העליונה לעניני שכון

במות הבת

רות רייס־לברון ז"ל

אבלים

חברי הוועדה העליונה לעניני שכון שע"י חברת העובדים

אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
על מותו ללא עת של חברנו לעבודה

פייבל גבזה ז"ל

סגן מנהל כללי של
הבנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

ההנהלה וחבר העובדים של
בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ

בית ברל

בית ברל
דרוש גזבר

תתקבלנה רק הצעות של מועמדים בעלי כישורים ונסיון מתאימים.

• • •

נא לפנות ללשכת המנהל הכללי, בית ברל, כפר־סבא, טל. 925426

אוניברסיטת תל־אביב

מודיעה על

כנס
הבוגרים הראשון

שייערך ביום חמישי, 25.5.72, בקרית האוניברסיטה

בוגר/ת אשר שינו כתובתם או שמם, מתבקשים להודיע על השינוי בכתב או טלפונית למחלקה ליחסי ציבור והסברה (טל. 416111)

משכן יוסף חיים ברנר וחבריו
רח' קיבוץ גלויות 120 תל־אביב

לקראת פתיחת תערוכת
„ברנר. יצירתו ותקופתו"
דרושים לנו להדגמה
ספרים, כתבי־עת (בעברית ובכל לשון אחרת),
מכתבים ותצלומים הקשורים בסופר ובתקופתו.
הנהלת המשכן תודה לכל מי שיעמיד לרשותה מסמכים אלה אם בהשאלה ואם בצמיתות. כתובתנו: משכן י. ח. ברנר, רח' קיבוץ גלויות 120, ת"א.

דרושה גמישות במו"מ על השכר

נתבר, כי הקפאון שנתהוה בחידוש הסכמי העבודה לשנים 1972-73 נגרם לא במעט בגלל עמדתם הנוקשה של ארגוני המעסיקים. שהרי פרוטוקול השכר שנחתם ב־2.2.72 בין נציגי ההסתדרות למעסיקים לא התכוון להתעלמות מכוללו של כל ענף ומפעל למילוי תביעות ספציפיות ותיקוני עיוותים משנים עברו. ההיפך הוא הנכון. כוונתו היתה לאפשר מו"מ בכל ענף על תביעות ספציפיות.

סלע המחלוקת מתמקד עתה בפרשנות לסעיף ג (2) בפרוטוקול השכר. לאמור: „הוסכם כי הסכמי העבודה הקיבוציים, הכלליים והמיוחדים, יחודשו בהקדם ע"י הצדדים להסכמים — במסגרת של תוספת שיעורה 6 אחוזים מן השכר הכולל בשני מועדים: בשנת 1972 ובשנת 1973". בעוד שהמעסיקים רואים ב־6 אחוזים אלה גבול שאין לעברו — סבורים נציגי ההסתדרות כי פרוטוקול השכר צריך לשמש בסיס מדריך לחתימת הסכמים ענפיים ומפעליים, כתוצאה ממשא־ומתן והתדיינות בין הצדדים.

אילו נתקבלה עמדתם של המעסיקים לא היה כלל צורך בחתימת הסכמים בענפים השונים — די היה להגיש את פרוטוקול השכר לאיגודים המקצועיים לחתימה בלבד, ובכך הפכם להותמת גומי.

יש משמעות לעובדה שנחתם פרוטוקול שכר ולא הסכם שכר, או כפי שהמעסיקים מכנים זאת „הסכם מסגרת" — מה מלמד, כי חידוש ההסכמים כרוך במו"מ ובמיקוח. במסגרת המדיניות שהותוותה בפרוטוקול. מסגרת זו חייבת להיות גמישה ולהתאם למצב הספציפי בכל ענף ומפעל. המשק הישראלי אינו הומוגני — קיימת בו דיפרנציאציה רחבה של ענפים ומקצועות ולא ייתכן להחיל עליהם מסגרת שכר נוקשה. ובייחוד לא בתקופה של גאות כלכלית ולחצים אינפלציוניים.

הנסיון מאז „עיסקת החבילה" לימד את נציגי האיגודים המקצועיים כי אין להיתפס בהתיכה על הסכמים. כל איגוד ממתין עתה לראות מה ישיג עמיתו במו"מ ובהתאם לכך יכלכל את צעדיו — מה עוד שעיקר התוספות (תוספת יוקר, הקלות במיסוי) הן כבר בכיסו. במצב זה מוטל על ההסתדרויות המקצועיות הארציות להיכנס ללא דיחוי למשא־ומתן עם ארגוני המעסיקים בהתאם לכללים שנקבעו בהסכם המסגרת שנחתם ביניהם.

למען מניעת התערערות יחסי העבודה, על ההסתדרות והמעסיקים לעשות כל מאמץ — תוך הענקת מרחב תמרון סביר למו"מ ענפי ומפעלי — כדי להניע את חידוש הסכמי העבודה.

מותו של עריץ

רצח שליטה „השמאלני" של זאנזיבר שייך עבד כרומה לא הביא להפלת המשטר הקיים בה; כבשנת 1964, כשארבה לזאנזיבר סכנת הפיכה קומוניסטית, ניצל המשטר הקיים אולי רק בזכות הקשרים הפדראליים עם טנגאניקה, במסגרת הרפובליקה של טנזאניה.

זאנזיבר זכתה בשנת 1963 לעצמאות, בשלטונו של סולטן שנשען על כידונים בריטיים. בטרם מלאה שנה לעצמאותה הופלה הממשלה של נכבדי המיעוט הערבי, הסולטן ברח על נפשו והוקמה דיקטאטורה חדשה, בראשות השייך הכושי ראשד כרומה. ערעורו המהיר של שלטונו אילץ את השליט להכריז כעבור זמן קצר על רפובליקה ולחפש לעצמו משענת באחוד פדראלי פורמאלי עם טאנגניקה, במסגרת „הרפובליקה המאוחדת של טנזאניה".

השייך נטל לעצמו שני כתרים: זה של ראש מועצת המהפכה, של זאנזיבר וזה של סגן ראשון לנשיא טנגאניקה. שלטונו האבסולוטי, שהיה כרוך באיסור כל פעילות פוליטית ראוייה לשמה, בעונשי מוות ליריבים פוטנציאליים ובהפקדת כספי הארץ בחשבונו הפרטי, בסניף של באנק סובייטי בלונדון, עלה לו לבסוף בחייו. אך אין להניח שיורשו יעלה על דרך חדשה: „המפלגה האפרו־שיראזית", הגוף הנהנה ממונופולין בעמדות שלטוניות על כל הדרגים שבו, תדאג לכך שמה שכונה „המהפכה" יימשך. אין כפריע, גם לאחר רצח הראשי שב„מהפכנים".

הלכות אבל

עכשיו, לאחר הלוויה הממלכתית של ראובן ברקת ז"ל, אנו רואים חובה לעצמנו לחזור ולהדרש לנושא של הלכות אבל לאומי, נושא שמטעמי טאקט נמנענו מלנגוע בו בעוד המת מוטל לפנינו.

אנו סבורים, כי לא היה נגרע מאומה מן הכבוד הראוי לזכרו היקר של יושב־ראש הכנסת שנפטר, אילו לא נהגה המדינה במותו גינונים, שלא היה בהם כדי להוסיף על האבל האמיתי של הרבים, שידעו והוקירו את ראובן ברקת, זה האיש רב־הסגולות, שהתעלה ביחוד בכהונתו הפרלמנטרית האחרונה; אך לעומת זאת היה בהם בגינונים אלה, שכאילו נלקחו מספר־פרוטוקול נוקשה ופורמאליסטי, משום שיבוש חוש־המידה, בסתירה גמורה לענוותו הטבעית של הנפטר.

התגובות שנשמעו בציבור על האלם הממושך בשירותי הרדיו והטלוויזיה, שבגזר עם פרסום הידיעה על הפטירה, מצביעות על כך שדרושה מחשבה חדשה על דרכי אבל ציבורי. שליפת נהלים מוכנים מן המגירה במקרים המחייבים שיקול־דעת, ספק אם היא הדרך המכובדת ביותר.

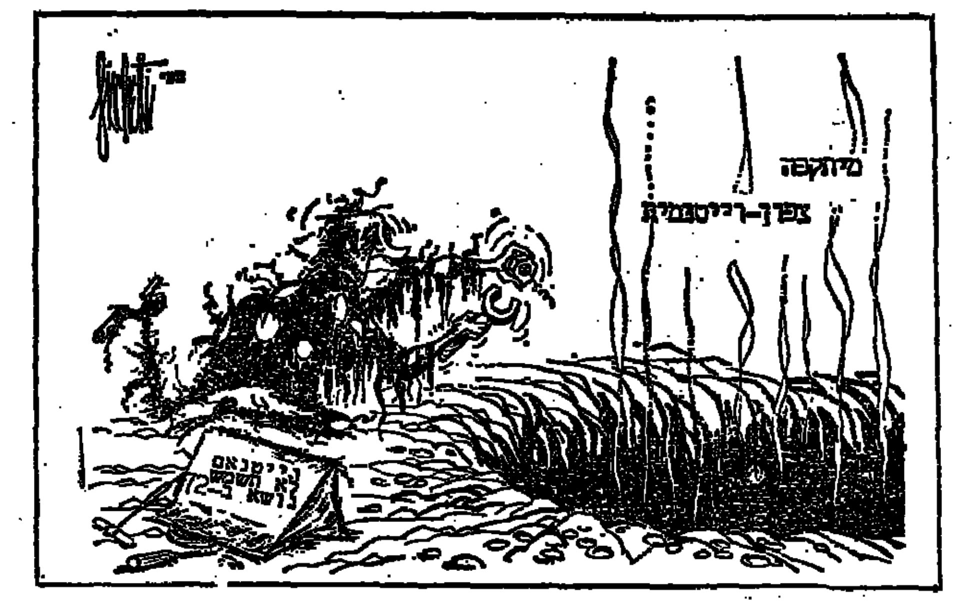

פתיל ההשהיה

פישר, מיוחד ל"דבר"

האנוי מופתעת מנצחונה

הצפון־וייטנאמים מעדיפים תיווך צרפתי על־פני סובייטי

מאת דב אפל

מבחי הצלחת המיתקפה הצפון־וייטנאמית והולכתם של הכוחות הדרום וייטנאמים הפתיעו לא רק את וואשינגטון אלא גם את האנוי. הצפון וייטנאמים לא ציפו כנראה שקצב התקדמות צבאותיהם ונסיגתם של צבאות סייגון יגרמו להפעלה מאסיבית של חיל האויר האמריקאי נגד יעדים בצפון וייטנאם. על כך מעידה העובדה, שממשלת וייטנאם הקומוניסטית עשתה נסיון נואש להסתייע בשירותיה הטובים של צרפת כדי להניע את האמריקאים להפסיק את ההפצצות. תרומתו של הקרמל להצלחת המתקפה אינה מוטלת אמנם בספק והסובייטים דאגו לתת פרסום לציוד הצבאי, לרבות טילים נגד מטוסים וטנקים, שסופקו באחרונה לרפובליקה הדמוקראטית של וייטנאם. אולם דווקא תרומתם זו הוציאה אותם בשלב הנוכחי מהמשחק הדיפלומטי המתנהל סביב המיתקפה הצפון וייטנאמית והמיתקפת הנגד האמריקאית וגרמה לכך שהצפון וייטנאמים ביקשו את עזרתו של פומפידו כמתווך בינם לבין וואשינגטון, במקום לפנות בעניין זה אל פודגורני.

יש להניח, שזוהי גם דעתו של ניקסון. שר ההגנה האמריקאי הוקיע את בעלות הנשק הסובייטי שאיפשר את הסלמת המלחמה בוייטנאם. אולם הוא לא רמז אפילו, כי הוא מצפה שמוסקוה תפעל למען הפסקת המיתקפה ופינוי כוחות התוקפים לעבר האיזור המפורז המפריד בין שתי הרפובליקות הוייטנאמיות. מה עוד שנהיר לה, שהאנוי אינה מכלכלת מהלכיה לפי ההחלטות המתקבלות בקרמל.

ממשלת צפון וייטנאם קיבלה אמנם בתודה את הציוד החדיש, שהסובייטים סירבו לספקו בעבר. אולם העובדה בעינה עומדת, שמוסקוה והאנוי פועלות בהתאם לשיקולים שונים ויעדים מנוגדים: האנוי מעוניינת בסילוק המעורבות הצבאית של ארה"ב בוייטנאם ובהקמתו של משטר מעבר בדרום וייטנאם שיסלול את הדרך לכינונה של רפובליקה וייטנאמית מאוחדת וקומוניסטית. ברה"מ, לעומת זאת, אינה מעוניינת בהסדר שלום שיאפשר לאמריקאים להחלץ מהבוץ הוייטנאמי ויקל על הסינים לפתח את יחסיהם עם ארה"ב. לאחר ביקורו של ניקסון בפקין הצלחה התעמולה הסובייטית את הטענה ש„המאואיסטים" בגדו בעם הוייטנאמי ו„מכרו" את האינטרסים של לוחמי החירות הוייטנאמים לארה"ב. זהו ניסוח תעמולתי גרידא. אולם לסובייטים יש יסוד להניח, שהסינים מעודדים ויעודדו בעתיד את ה„ינים" בממשלת האנוי המתייחסים בחשדנות למגמותיה של המדיניות הסובייטית בדרום מזרח אסיה ואמודים גם לתרום את תרומתם להחקת הפרד עם ארה"ב. להיקותה של ברה"מ להעביר את עצמתם הצבאית של הצפון וייטנאמים דווקא בעקבות התקרבות בין ארה"ב וסין, יש בה לחזק את הסיבוך, כי הוא מעוניינת לא בהשכנת שלום בוייטנאם, אלא בליבוי מוקד מתיחות בדרום מזרח אסיה בקרבת גבולותיה של סין, שיוסיף לכבול ולהתיש את האמריקאים.

הצפון וייטנאמים פתחו במיתקפה לא על מנת לקדם את מטרותיהם של ברז'נייב וקוסיגין ובוודאי לא כתוך כוונה להסתכן בתגובה מוחצת של חיל האויר האמריקאי. ברור גם, שהם לא יכלו לחזות מראש שכישר עמידתו החלש של הצבא הדרום וייטנאמי יאלץ את ניקסון להפעיל את העצמה האווירית של ארה"ב נגד צפון וייטנאם.

מטרתם המקורית היתה להשתלט במהירות על שטח רצוף ומגובל בצפונה של דרום־וייטנאם ולהעביר את האיזור לידי „הממשלה המהפכנית הזמנית של דרום וייטנאם", המייצגת את הוייטקונג ולהניע את האמריקאים להסכים לחידוש שיחות השלום בפאריס, שהופסקו באחרונה לפי הוראותיו של ניקסון.

הכרזתו של שר החוץ האמריקאי, כי ארה"ב לא תפסיק את ההפצצות ולא תחזור לשיחות פאריס, כל עוד לא יפנו הצפון וייטנאמים את האיזורים הכבושים נוסחה אמנם בצורה נוקשה אבל אין לראות בה אולטימאטום. יש להניח, שצרפת הנהנית מאימונן של וואשינגטון והאנוי כאחת תנסה מאחורי הקלעים להביא להפסקת אש זמנית ולהסדר ביניים שישאיר אולי בידי „הממשלה המהפכנית הזמנית" איזורים מסויימים בצפון, תמורת סיגום של הכוחות הצפון וייטנאמיים. אולם קשה לראות איזו תועלת תפיק ברה"מ מנצחונות הצפון וייטנאמים. גם אם יחזקו את מעמדם של האנוי והוייטקונג בעימות עם ארה"ב, מלבד הסיפוק, שהציוד הסובייטי בידי הכוחות הקומוניסטים הוכיח את יעילותו ועליונותו על הנשק האמריקאי הכבד, שהועמד לרשותם של הדרום וייטנאמים.

אין יסוד להנחה, שהמיתקפה הצפון וייטנאמית תחזק את מעמדם של קוסיגין וברז'נייב בשיחותיהם עם ניקסון. משום שהם מסכי־ (סוף בעמוד 11)

המזרח התיכון בפסגה במוסקוה

רבין חיזק ההערכה שאין יסוד לדאגה נוכח הסכם בין ארה"ב וברה"מ

מאת יהושע תדמור

לפני כשלושה שבועות רווחה ההערכה בקרב קבוצה מצומצמת של שרים העוסקים בעיצוב המדיניות הישראלית, שיש צורך בהידברות נוספת, דחופה, עם ראשי הממשל האמריקאי לקראת שיחות ניקסון־ברז'נייב, שייערכו במוסקוה בחודש הבא. פה ושם בהתייעצויות אינטנסיביות שנערכו בירושלים, הועלתה הסברה, כי הגיעה העת להבהיר לוואשינגטון מה הן תביעותיה המינימאליות של ישראל בתחום הטריטוריאלי, שמהן לא תהזז אפילו יגיעו ראשי שתי מעצמות־העל לכלל הסכם ביניהן במגמה לכפות הסדר במזה"ת. החששות אלה, מתברר, היו בבחינת התרגשות מוקדמת.

אמנם ביקורו בארץ של יצחק רבין, שגריר ישראל בוואשינגטון, העניק דראמאטיזאציה מתורת לההתייעצויות שנערכו בנושא זה בירושלים. אך למעשה לא הביא עמו רבין כל אינפורמאציה, נוסף על זו שהיתה בידי ממשלת ישראל. מה גם שתכלית הביקור, ביקרה, היתה אישית. אף־על־פי־כן הוא חיזק בירושלים את ההערכה של אלה, שלא ראו יסוד לדאגה יתירה בישראל. נוכח אפשרות של הסכם קידוב אמריקאי־סובייטי בעניני האזור, על חשבון עניניה החיוניים של ישראל. אבל גם מידה של אוזרות לעולם אינה מזיקה, שכן לעולם אין לבטוח לחלוטין בראשי מעצמות זרות; אי לכך, כאשר מדברת ראש־הממשלה גולדה מאיר על „דאגות שאכלו" ושרים בכירים, הידועים בהולדתם, דנים באפשרות של תמורות הנגשתן לבית־הלבן, לבל ידעו בראש מה הוא גבול ההיתרונים ותביעות־המינימום של ישראל — אין אלה דברים בעלמא. אך אם אחרי ככלות הכל הגיעו בירושלים לכלל מסקנה, שאין יסוד לחששות מעין אלה ואין הסד לחששה שלשרטוט כפות ואף אסור שהשגריר רבין לא הביא עמו כל חידוש נוסף — מן ההתם מבוססים הדברים על הערכות־יסוד של בניות המדיניות האמריקאית באיזור בשלב זה. מגבוה אלו שוב באו לכלל ביטוי באחרונה במסמכים אמריקאיים רשמיים ובהצהרות חוזרות מפי הנשיא ניקסון עצמו.

בדברים שנשא באחרונה נשיא ארה"ב באזני הקונגרס האמריקאי בעניני האיזור, נשקלה ודאי כל כולה, שכן הם באמור על־ידי הסכנה האמריקאית העליונה. הדברים היו מפורשים מאד: ניקסון הצביע על הסכסוך הישראלי־ערבי כאמצעי בידי מוסקוה לקדם מטרותיהם האיסטרטגיות בים התיכון ובעולם כולו. הוא האשים את מוסקוה בהפרות חוזרות ונשנות של מאזן הכוחות ובסירוב להיענות לפניותיה של ארה"ב לדון בצמצום מירוץ החימוש. בדברים תקיפים וברורים הבהיר ניקסון, שמדיניותה זו של מוסקוה מאיימת על האינטרסים החיוניים של ארה"ב ושל נאט"ו, תוך שהדגיש כי הם תנאי־היסוד להסכם ישראלי־ערבי, שלא יושג בסופו של דבר אלא בהסכם המו"מ בין הצדדים, ללא כפיה מבחוץ. חלפו הימים הדגיש נשיא ארה"ב בין היתר, שמעצמה גדולה יכולה היתה לכפות את רצונה על מדינה קטנה. כל ההודעות וההצהרות האמריקאיות הללו, שהיו מונחות על שולחנה של ממשלת ישראל ונלמדו בקפידה על־ידי מומחי משרד־החוץ ושגרירות ישראל בוואשינגטון, לא היה בהן כדי לסלק כליל את החששות שכירסמו עדיין פה ושם. מה עוד, שידוע היה שמוסקוה ביקשה, גם מבלי שקאהיר לחצה עליה, להעלות את הנושא כאחד הסעיפים הבולטים שיעמדו על סדר יומה של הפסגה במוסקוה.

נראה שכך ראו את הדברים אז הם שרים, שהחששו מפני החמרת המצב: ניקסון יותר להסדר אמריקאי־סובייטי, הן במישור הגלובאלי והן במישור המזרח־תיכוני. קידום הסכם אמריקאי־סובייטי לאחר הביקור בפקין, יביא להרגעה נוספת במישור הבין־גושי במהיר נוח לוואשינגטון. ישפר את מעמדה הבין־לאומי של ארה"ב. יפתח לפניה אלטרנטיבות שונות בזירה הבין־לאומית ויבטיח את בחירתו מחדש של ניקסון לכהונת נשיאותו. הרי ניקסון עצמו הצהיר, שיש בכוונתו לדון עם מנהיגי ברית־המועצות על עניני המזרח־התיכון בעת ביקורו שם. מה יכול להיות הבסיס להסדר מעין זה תכנית רוג'רס, לשימושה כבר נראה להילוטי דברים אינטנסיביים בין שתי מעצמות־העל לפני כשנתיים והלהה דרך להסכם ביניהן. רק ההגנדה החליפה של מצרים טרפה את המהלך כולו. עתה, השיחו בירושלים, לאחר שמצרים עצמה כבר נתרככה — אין כה שימנע מן הסובייטים להעלות את התכנית האמריקאית גם לפני הסכסוך מצרים, כדרך למציאת מבוה מצר הכי והפתרון לסכסוך.

אין לזלזל בהערכות אלה. מה גם שתכנית רוג'רס טרם נגנזה כליל וברז'נייב עשוי להעלותה,

אך לפי כל הסימנים אין ארה"ב מגלה נכונות לחזור. למהות לא בשלב זה. למהלך שאין בו משום תשובה של ממש על תביעותיה של ישראל ועל האינטרסים האמריקאים באזור. מה גם שוואשינגטון מיטיבה כיום לדעת עד כמה כרוכים מהלכיה של מוסקוה במזרח־התיכון בתכניתה האסטרטגית הכוללת. אם למדו ראשי הממשל האמריקאי לקח נוסף בימים האחרונים, בעקבות המיתקפה בדרום־וייטנאם, הרי המציתו הוא — שאין לבטוח בסובייטים. מוסקוה לא ויתרה על שאיפותיה האסטרטגיות לא בדרום־מזרח אסיה ולא במזרח־התיכון והיא לא תהסס להפעיל כוח כל עוד יהיה הדבר כדאי בעיניה, מבלי ליטול על עצמה סיכונים ישירים.

הערכה זו היא שמכתיבה לוואשינגטון, על אף קשייה מבית, להיאבק על עמדותיה ולהחזק את בעלות בריתה בכל דרך אפשרית, להוציא התערבות צבאית ישירה. מהלכיה האחרונים בים־התיכון ובמזרח־התיכון, לרבות הסיוע הצבאי לישראל, מעידים על כך. אך בעוד וואשינגטון נלחמת בדרום מזרח־אסיה, הרי כאן, במזרח־התיכון, מעמדה עדיף לא במעט בזכות כוחה ועמידתה של ישראל. לפיכך אין וואשינגטון ממהרת. אין היא עשה לחתור להסדרים כוללים בעניני האזור רק משום שמוסקוה וקאהיר תובעות זאת. אמנם מוסקוה חוזרת ומעלה להרחבת מאחזיה באיזור ד־ביקורו של קוסיגין בעיראק מפגין מגמה זו, אך המאמץ הסובייטי מופנה בעיקר יותר ויותר לעבר האוקיאנוס ההודי ודרום־מזרח־אסיה, לאחר האכזבות שנחלה בסודאן. בלוב ובמצרים עצמה. וואשינגטון אינה רואה בסיס ראוי להסכם שלום בין הצדדים שיניח דעתה של ישראל ויפצה את ארה"ב. באמצעות ערובות כלשהן, כגון יציאת הסובייטים ממצרים כדוגמה. מכאן צמידתה של ארה"ב על הסדר החלקי וספקנותה כלפי שליחות יארינג והסדר כולל בשלב זה.

נהוג בוועידות־פיסגה שצוותי מומחים, משני הצדדים, מכינים כמעט את כל פרטיהן בשלבים מוקדמים. היום כבר ידוע שהנרי קיסינג'ר ומלווין לירד סיכמו מראש עם מארחיהם הסינים את פרטי הנושאים שיועלו בשיחות ואת סיכומיהן. שבועות מספר לפני שניקסון הגיע לסין. הם הותירו לראשי המדינות רק את ניסוח ההודעה המשותפת. בדומה לכך — הפיסגה במוסקוה. צוותים סובייטים־אמריקאיים כבר בוחנים את סדר־היום ואת סיכויי ההסכמים בכל סעיף ומחלוקת: כבר ברור לחלוטין שיחות מוסקוה לא יביאו לשום (סוף בעמוד 11)

מסגרות עדתיות מנציחות את הפער

יש להנחיל ערכים והשכלה לבני עדות המזרח ע"י רשות משולבת של כל הגורמים

מאת ש. שבעוני, אלתים

בימי שלוט הבריטים בארצנו, החלו לפרוח המסגרות העדתיות. לא לשווא תמך בהן השלטון הבריטי — כל מסורת שלטונו של האימפריה הבריטית בכל אתר, היתה מושתתת על „הפרד ומשול". אף כי כוונה זו היתה ברורה לפרנסי היישוב, נמצאו מעטים מוסדות. כגון הסוכנות היהודית, שסייעו למסגרות העדתיות וחיזקו אותן, מטעמי נוחיות ממסדית. גם היה לה, לסוכנות היהודית, שכל עדה הטפל בעניניה, על־ידי „עסקנים מטעם". שלא התחמצא בדרכי הארגון לקידום עדתם והגינו את הציבור העדתי שלהם „להסתפק במועט". כאן נעוצים שרשי התסכול שאת אותותיו אנו חשים גם בימינו.

כשקמה מדינת ישראל קיוו רבים וביניהם גם אנשי העדות, שהמסגרות העדתיות הישנות יתמוטטו לאט לאט, ועסקני העדות הוותיקים יפנו מקומם לצעירים ומשכילים, שינהיגו את העדות לאור ההתפתחויות החדשות; רבים קיוו שבהבאים החדשים תצמח גם שכבה חדשה של מנהיג, שעולה מן העם והולך אתו, בניגוד לעסקן, שראה בראש וראשונה את עצמו ואת קומץ מרעיו, ורק אחר־כך את כלל העדה. אך למרבה הצער מספר המנהיגים הצעירים בקרב העדות כיום הוא מועט. יש לזה קשר עם העובדה, שגם לאחר קום מדינת ישראל הוסיפו המסגרות העדתיות להתקיים, בעזרתן של כל המפלגות. הן אלה שהזו את הממסד הן אלה שהזנו את האופוזיציה, במקום מנהיגים של אמת צצו עסקנים ישנים וגם חדשים, כפטריות; הם החלו להתהדר על „הדאגה" לעדותיהם. ידוע מה עלה בגורלן של אותן רשימות עדתיות, שבמסעי הבחירות שלהן הבטיחו „גן עדן עלי אדמות" לעדותיהם. כל הנסיונות להחיות את המסגרות העדתיות נכשלו, בשום „עדתו" לא האמינו לעסקניהן, ובצדק.

כיום, עשרים ושלש שנים אחר קום המדינה, שוב אנו חוזרים ומקיימים מסגרות עדתיות, והפעם בתמיכת הממסד הממלכתי וההסתדרותי. על שום מה? אילו הסיכויי כל העדות להתאחד במסגרת אחת לא נגד הממסד, לא נגד מסגרת אחרת, אלא בעד יצירת הכלא הבאות, בעד הרמת קרנן בכל תחומי החיים, כי אז היה בכך כדי לסייע להן לגבור על קיפוחן המשותף. אך אין הדבר כך. שוב כל עדה ומסגרתה, שוב כל עדה ופסיקה והדרישותיה. וכל העדות גם יחד דורכות על המקום, כל הוועידות העדתיות בחזקת „רוח ונשיאים וגשם אין".

כוזר מכל בעיקר, מדוע תומך הממסד הממלכתי וההסתדרותי במסגרות אלה? האם אין זה משום אותם טעמי נחיות ממסדית שהיו למנדאט, ולהבדיל אחרי זה לסוכנות ולאחר־מכן למדינת ישראל? האם לא למדנו את לקחי העבר? או שמא ברצוננו להנציח את המצב כפי שהוא? במסגרת פעולתי עם נוער נוכחתי מה ערכן הממשי של המסגרות העדתיות ומה רב הפער בין ההכרזות הנלהבות של עסקני המסגרות העדתיות בימי ועידה ומועד ובין המציאות היום יומית. אביא רק שתי דוגמאות.

הוטל עלי, על־ידי אישים בהסתדרות, בנוער העובד ובתנועה הקיבוצית לסייע לנערים ולנערות מבתי מצוקה וכו'. בני נוער אלה מגיעים לכתה ה' ובכשם היו לשוק העבודה, ואת כשם שאין מי שיעזור להם. יסייע להם, ילחם את מלחמתם. ישכנע את הוריהם שלא יעבדו בדרכם להשכלה ולהתפתחות. בין הנערים שהצלחתי לסדר במוסדות ובמשקים, בעבודה אישים שעשו זאת ברצון ובהצנע — רובם לצערנו לא ממשפחי העדות —

היו שני מקרים קשים מאד הם מיוצאי צפון אפריקה. מאחר שבמקרים אלה היו הוריהם בחוכמה, וכל עיכוב בסדורם במוסד היה מוביל אותם לפשיעה שאין ממנה דרך חזרה. פניתי לשני ראשים מנהיגי יוצאי צפון אפריקה, אחד מהם היה דמות בולטת בארגון ועידת יוצאי אפריקה. הסברתי לאותה אישיות בשיחה טלפונית את העניין ומידת חומרתו, אך הוא פטר אותי ב„אני מצטער" והסביר כי הוא עתה רק... לאקדמאים. בקשתי כמעט עצה, שהרי הוא איש ציבורי, חבר במוסדות רבים. אך הוא חזר ופטרני ב„לא יודע" שלו. אישיות שניה היא דמות במשרד הנוגע, סגן שר. כתבתי לו והסברתי לו את העניין. לאחר זה ישבתי עם עוזרו החביב ובסופו של דבר כתב לי מכתב יפה, כיאה למלומד כמוהו, והבטיח לטפל בהשגת עזרה כלשהי, אך עד היום טרם שמעתי דבר ממנו.

לעומת זאת אחטא לאמת אם לא אזכיר פגישה עם אישיות מיוצאי בבל, אדם שפתח לבו לעניין והגיש לי עזרה של ממש למקרה זה ולמקרה אחר. מקורן יוצאי בבל; אותו אדם אמר לי: לא חשוב כל איזו עדה מוצאת הנער, ואפילו יהיה אשכנזי, אם הוא ממשפחה עניה, נעזור. כן עלי להזכיר שני אישים, מבין רבים שאינם יודעים — אחד המטפל בסעד בעיריית ירושלים ואחר ממחוז הנוער של לשכת הסעד בעיריית תל־אביב. שני אלה הורידם לנוער במצוקה מעודדת ונוגעת ללב. אף כי הם אמצעים שלרשותם זעומים ביותר לעומת גודל הבעיה. אך אותם אישים שהצבנו להביא בוועידת יוצאי צפון־אפריקה, על מה שהם כמעט לא עשה (הכבר אני מכיר אותם), ירכזו בה לי־לאמאלם; אם לא עבדו בכבכן מה קטן־בבעתם — המקרים שבהם נתבקשו לעזור, במה כן יעמדו? כיצד יוכלו להביא ציבור שלם, לסייע לו להיגאל בבחינה השכלתית, חברתית וכלכלית?

ועוד עניין מאותו התחום: הקרנות הרבות של העדות השונות. זאת נוסף על אישים בעדות, החולשים על אמצעים כספיים ממקורות שונים, בהם ציבוריים. כל אלה נועדו לסייע לכל אחד בעדתו. אך אילו איחדו את כל הקרנות הללו לקרן אחת, ואילו תכבו בקרן כזו מוסדות, אישים והציבור הרחב, ללא הבדל עדה, אפשר שהיתה משמשת מכשיר־עזר לקדום העדות בהשכלה.

הגיע הזמן שהמוסדות הממלכתיים וההסתדרותיים יבדקו מחדש את ענין המסגרות העדתיות וכל הכרוכה מכך לגבי פתרון בעיית הפער הרוחני. שהוא אבי כל הפער. אם נבדוק זאת ודאי נגיע לכלל מסקנה שהמסגרות העדתיות כפי שהן כיום, אך מנציחות את הפער, ביודעין או בלא יודעין. המוסדות הממלכתיים, ההסתדרותיים והמפלגתיים חייבים לוותר על הנהירות שמסגרות אלו מעניקות להם, מבחינה מפלגתית, לטווח קצר ולבחור בדרך הקשה והארוכה, היינו: להנחיל ערכים והשכלה להמוני בני עדות המזרח על־ידי רשות אחת משולבת, של כל הגורמים. כך נחסוך כוח אדם ואמצעים יקרים, וכך נבצע עקירת שרשי התסכול בלבבות בני העדות. תסכול שהוא הגורם להתפרצויות שהיו. ההתפרצויות שיבר או אחריהן יהיו חמורות מזה. אם לא נקדם את פני הרעה במעשים של ממש.

בשולי דברים

לנטוש את אסיה?

מכל מה שנאמר ונכתב בעקבות הכשלון של נבחרת־הכדורגל הלאומית בראנגון מתקבל הרושם, שרוב הגורמים הספורטיביים (לא רק השחקנים עצמם) נוטים לנטוש את זירת־הכדורגל האסייתית, ורוב הגורמים הציבוריים הנוגעים בדבר מתנגדים למסקנה כזאת. אין זה הנושא היחיד במכלול מאבקינו הרבים עם העולם בו בהתחלקות הדעות בתוכנו לפי גיזרות מקצועיות שונות. אך הגישה המקצועית אינה יכולה למצות שום נושא בתחום מאבק זה.

מבחינה ספורטיבית גרידא ודאי שכדאי יותר לכדורגל הישראלי להשתייך לאירופה מאשר לאסיה. זה נוח יותר, מושך יותר וגם בעל סיכויים טובים יותר להתקדם, להתפתח. כן אפשר להבין לרוחם של השחקנים והמאמנים, שנמצאו במבחנים קשים מאוד של עוינות — עם קהל אסייתי יותר מאשר עם כדורגלניה של יבשת זו.

אך חזיתנו הספורטיבית לאסיה היא חלק מהשתלבותנו ההיסטורית המחודשת ביבשת זו. ואין אנחנו בראשיתה, אלא בעיצומה של מערכה זו. הזירה אינה אסיה כולה: יש הבדלים כלשהם בינה לבין מדינות אחרות כתאי־לאנד או יפאן; וגם הזירה עצמה לא היתה — ולכן גם אין הכרח שתהיה תמיד — עוינת כלפי כדורגלני ישראל...

זאת ועוד. יש הבדל בין הדחת ישראל מן הזירה האסייתית לבין הדחתה „בראשות הכדורגל האסייתי". בעניין האחרון סביר, שקיימת מידה של רגישות ואף דעת־קהל אסייתית אוהדת. אפשר להבין, כי עצם הרעיון שישראל „המחשי" (או „הורס") תיצג פעם נוספת, אם־בקביעות, את הכדורגל האסייתי בזירה האולימפית־העולמית, מקומם גם אסייתים, שאינם עוינים את ישראל.

אכן, קצת צנע ביותר לזירה האסייתית יוכל רק להועיל לנו. השאיפה הישראלית לאליפות (כדורגל) קבוצה באסיה — בין אם היא מוצדקת מבחינה „מקצועית" — מוקדמת ומופרזת בכל בחינה אחרת.

לאט לנו ביבשת הגדולה ששמה אסיה, אך עלינו להתמיד בה.

הלל דנציג

מיגבלות הסיוע הסובייטי

בסוף החודש שעבר גילה ראש ממשלת הונגריה, לאחר שובו ממוסקוה, שהוא לא הצליח להשיג מהמנהיגים הסובייטים הבטחות מפורשות ומחייבות לאספקת כמות חמרי־הגלם הנחוצה לביצוע תכניות הפיתוח של ארצו ב־15 השנים הבאות. סביר להניח, שראשי הקרמל היו נענים ברצון למשאלות ההונגרים, אילו היה הדבר בר־ביצוע. דא עקא, שלברה"מ יש התחייבויות רבות הן לגבי כלכלתה שלה והן למדינות אחרות, הכלולות בברית וארשה ומחוצה לה; וברור, שאין היא יכולה לספק את כל צרכיה של הונגריה מבלי לפגוע בהתחייבויות אלה.

יש להניח, שגם משטר סאדאת במצרים הוזהר באחרונה לאחר שהקרמל הבהיר לסאדאת, כי ברה"מ אינה יכולה ואינה מוכנה לספק למצרים את הסיוע הדרוש כדי לחזק את עצמתה הצבאית ובו בזמן להבטיח גם שפע של מוצרים לאוכלוסייה הגדלה.

לא בכדי נאלצו הסובייטים להגביל גם את כמויות הסיוע שהבטיחו לבנגלה־דש ולהשלים עם העובדה שמוג'יב רחמן יקבל את מרבית האמצעים הדרושים לשיקום ולפיתוח הכלכלה של ארצו מהמערב בכלל ומארה"ב בפרט. ברור, שמיגבלותיה המשקיות של ברה"מ מרסנות את תנופת מדיניות־החוץ שלה.

דב אפל

בין קונפקציה לפקידות

נשים מבוגרות (מעל לגיל 35) מיוצאי צפון־אפריקה נוטות לצאת לעבודה בענף הקונפקציה. בניגוד לדעה המקובלת, הבעל אף מעודד את אשתו ומסייע לה בכך. לעומת זאת בנותיהן של אותן נשים או אחיותיהן הצעירות לוטשות עיניים לפקידות. למסקנות אלו הגיעו עורכי המחקר של המחלקה להתיישבות חקלאית בסוכנות היהודית.

המחקר נועד לבדוק, מקור תעסוקה לנשים במושבי מעלה הגליל. ואכן בפקיעין ובמעונה נפתחו קורסים לקונפקציה שבהם משתתפות 34 נשים מישובי המועצה האזורית. מעלה הגליל. בקורסים הללו ישנן שתי קטיגוריות: נשים עד גיל 35 שקיבלו את חינוכן בישראל — ונשים מעל לגיל 35 המגלות זיקה לערכי המסורת שהובאה מארץ מוצאן.

עורכי המחקר הגיעו למסקנה, שדווקא הנשים המבוגרות מגלות שביעות רצון ונכונות להתמיד בענף הקונפקציה; הבעל רואה בכך סיוע כספי למשפחה. לעומתן הצעירות נושאות את עיניהן לתעסוקה מכובדת יותר בתחום היוקרה של החברה הישראלית, כגון פקידות וכיוצא בזה.

יואל דר

12%

דיבידנד נטו. לשנת 1971.
חילקה „איתן" קרן נאמנות צמודה.

ערך התעודות גם הוא עולה כי מירב האמצעים של הקרן מושקע באיגרות חוב צמודות למדד.

ב„איתן" ההכנסה פטורה ממס. ל„איתן" הנהלה מנוסה וצוות מקצועי הדואג להשקעות טובות.

ב„איתן" אתה יכול לממש את השקעתך בכל עת. ב„איתן" תעודות ההשתתפות הן למוכ"ז.

איתן קרן נאמנות צמודה

איתן

המנהל: חברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ.

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

שחם לבינסון אילון משה פרוי

هكذا من الأصل

מי יבצע מבחני רישוי לכלי רכב

מאת יונה שמשי

משרד התחבורה קבע, כידוע, כי כל מוסך במדינה שידרוש את ה־ציוד הנאות ויענה על יתר הדרי־שות שהציב לפניו — כגון כוח אדם מתאים ומבנה מרווח, יכול לעסוק בביצוע בדיקות מבחן ול־חידוש רישוי כלי־רכב. אולם שיטה זו לא הוכתרה בשלב זה בהצלחה. באסיפה כללית מיוחדת של איגוד בעלי המוסכים הוחלט שלא להיע־נות ליוזמת משרד התחבורה, עם זאת אין איגוד המוסכים מגלה התנ־גדות אקטיבית לרעיון.

יתר על כן, האסיפה הכללית המ־יוחדת של חברי איגוד המוסכים, המונה כאלף בעלי מוסכים במדינה, לא קיבלה החלטה האוסרת על חב־רי האיגוד להיענות להצעת משרד התחבורה. משום כך ישנם כבר כמה בעלי מוסכים (מספרם אמנם זעום), המוכנים לרכוש את הציוד המתאים, להכשיר את כוח האדם הדרוש ולהכין מבנה מרווח דיו, לביצוע מבחני־רישוי קבועים של כלי־רכב.

מדוע אין בעלי המוסכים נלהבים להצעה?

לדברי צבי פיק, מזכיר איגוד בעלי המוסכים, ההצעה אינה מש־תלמת מבחינה כלכלית, לא לבעלי המוסכים ולא למשק המדינה. כיום ישנם כמאתיים אלף כלי־רכב, הו־לכים לעבור את מבחני־הרישוי השנתיים במוסכים, על־פי הצעת משרד התחבורה. אם כל אחד מתוך אלף בעלי המוסכים במדינה ירצה לעסוק בבדיקות לצורך רישוי, יוכל כל מוסך לבחון, בממוצע, כ־200 כלי־רכב בשנה. רכישת ה־ציוד והכשרת המקום לכך יעלו כמאה אלף ל"י, בממוצע, לכל בעל מוסך. לפי הצעת משרד התחבורה יוכל בעל המוסך לגבות בין 5 עד 8 ל"י, לפי סוג המכונית, בעד כל בדיקת רישוי. כל מי שיבדוק את העניין יגיע בהכרח לכלל מסקנה, כי השקעה של מאה אלף ל"י בבי־צוע פחות ממבחן אחד ביום (כ־200 בשנה), היא בזבוז משאבים בשווע.

צבי פיק מביא עוד נימוקים נגד הכוונת משרד התחבורה. אף כי הוא מייצג את בעלי המוסכים, הוא ער גם לבעיותיהם של בעלי־הרכב ש־יזדקקו לשירותי המוסכים. לדעת מזכיר איגוד המוסכים, עלול בעל המוסך לנצל את חוסר הידע המק־צועי של מרבית בעלי כלי־הרכב במדינה, לבצע תיקונים בלתי־הכר־חיים ובכך לסבכם בהוצאות כס־פיות גדולות ומיותרות. עלולה ל־היווצר גם תופעה הפוכה — בעל רכב שרכבו אינו במצב תקין ביו־תר ותיקונו כרוך בהשקעה גדולה, ידרוש מבעל המוסך שיתן לו אי־שור על תקינות הרכב בטענה שאת התיקון ההכרחי יבצע לאחר־מכן. מכל מקום, אומר צבי פיק, יש לנתק את הקשר — ולו הרופף ב־יותר בין מבצע התיקון, הלא הוא בעל המוסך, לבין זה שצריך לתת לו אישור על תקינות הרכב. התל־ות הדדית עלולה ליצור מצבים בלתי־נעימים ולהוות פתח למע־שים בלתי־כשרים, שסכנה כרוכה בהם.

מזכיר איגוד בעלי המוסכים מג־לה גם שלושה פתרונות "בבית גידולו" של משרד התחבורה: שתי ועדות מקצועיות שהקים משרד התחבורה — האחת בשנת 1964 והשניה בשנת 1970 — ועדות שבי־הן משתתפים כל הגורמים המק־צועיים הקשורים בעניין, הגיעו ל־כלל מסקנה כי יש להפריד הפרדה מוחלטת בין מבצעי התיקונים בכלי הרכב לבין נותני אסמכתת־הכשי־רות במבחן השנתי.

גם נימוק מעשי בפי נציג בעלי המוסכים: לדבריו אין שום צורך אובייקטיבי לפזר את מבחני הרי־שוי השנתיים בכל המוסכים במ־דינה. במשרדי הרישוי המחוזיים של משרד התחבורה ובמכוני ה־רישוי הקיימים, אין עתה עומס רב, אומר צבי פיק. אולם גם אם יש להכין, לקראת העתיד, כלים נוספים לביצוע המבחנים, הוא מ־ציע כי יוקם תאגיד ציבורי, בהש־תתפות כל הגורמים הנוגעים בדבר במדינה, והוא שיחליט על הקמת מכוני רישוי נוספים ברחבי המדי־נה, לפי הצורך. איגוד המוסכים, אומר צבי פיק, מוכן לגייס את האמצעים להקמת מכוני־הרישוי הללו. אולם מן הדין שיהיו רש־אים לעסוק רק בעריכת מבחן כשי־רות ותקינות של כלי־הרכב ולא בביצוע תיקונים או כיוונים.

דוד יכין, הממונה על אגף הרי־שוי במשרד התחבורה, מצדד כמ־בן בשיטה החדשה ובהחלתה על מוסכים רבים ככל האפשר ברחבי המדינה. ונימוקיו עמו. הוא אומר, כי במוסכים המסודרים ממלאים כר־טסת טיפול בכל כלי־הרכב. בעל מוסך כזה, המכיר את כל "מהלך חייו" של כלי־הרכב בכל ימות ה־שנה, יודע אל נכון את הטעון תי־קון ברכב, למען בטיחותו ובטיחות הנוסעים בו. עתה בא משרד התחבורה ומציע לאותו בעל מוסך לר־כוש את הציוד המתאים לביצוע בדיקות המבחן, ציוד שיוכל לשמש את כלי־הרכב גם בבדיקות אחרות, ולהכשיר כוח אדם בעל ידע ונסיון, מוסמך בידי הרשות המוסמכת, לע־ריכת מבחני הרישוי השנתיים. בעל המוסך יהיה גם אחראי לפני ה־חוק על תקינות הרכב.

משרד התחבורה צופה גידול ני־כר בהיקף של צי כלי־הרכב במדינה בשנים הבאות. משרדי הרישוי ושלושה ארבעה מכוני־הרי־שוי הפרטיים הקיימים כיום, לא יוכלו — לדבריו — לעמוד בלחץ ביצועם של כל המבחנים השנתיים. דוד יכין אומר, כי הענקת סמכויות למוסכים שיימצאו כשרים לעסוק במבחני רישוי, אין בה משום בי־טול משרדי הרישוי הקיימים של משרד התחבורה. יתרה מזאת, עתה תהיה לאזרח ברירה בין ביצוע ה־מבחן השנתי, ללא תשלום, במשרד הרישוי של משרד התחבורה, ובין ביצועו במוסך הקבוע, המטפל ב־רכבו כל ימות השנה, תמורת סכום של חמש ל"י עד שמונה ל"י.

הממונה על אגף הרישוי סבור, כי בעלי מוסכים רבים יצטרפו אל מבצעי בדיקות הרישוי לאחר שיר־כשו את הציוד המתאים. כל יבואני הרכב כבר הצטרפו לכך, וכן כמה מוסכים בחיפה ובתל־אביב. לדב־ריו יש בידי משרדו רשימה של עוד 25 בעלי מוסכים במדינה, המ־בקשים להצטרף אל השיטה החד־שה. משרד התחבורה בודק עתה את הבקשות ואם יתברר כי המוע־מדים הללו אמנם עונים על הדרי־שות, תוענק להם הסמכה לעסוק במבחני רישוי.

ניקסון יתמודד עם קנדי

מיוחד ל"דבר" מאת ג'וזף אולסופ, וושינגטון

המועמדים הדימוקראטים מוסי־פים להיאבק במערכת הבחירות המוקדמות על המקום הראשון ועל המינוי כמועמד המפלגה במדינה כולה, וכשאינם יוצאים מעודדים מהמערכת באחת המדינות, הם מו־סיפים לקוות לתקן את סיכוייהם במערכה הבאה, שאף היא אינה מבטיחה עדיין את הנצחון בבוא היום המכריע. אולם בעוד שאף אחד מהמועמדים הדימוקראטיים לא זכה עד כה בנצחון ברור בב־חירות המוקדמות, כבר סיכם לעצ־מו הנשיא ניקסון, שיריבו במער־כת הבחירות על הנשיאות יהיה לא אחר אלא הסינאטור אדוארד קנדי, האיש שלא נכנס כלל להת־מודדות עם יתר המועמדים בבחי־רות המוקדמות.

השאלה מי עתיד לזכות במינוי הסופי מטעם המפלגה הדימוקרא־טית במיאמי ביץ' אינה מסוג השאלות עליהן נוהג נשיא ארה"ב להתבטא בפומבי אלא רק בחוג הצר של עוזריו הקרובים. ברם, אותם עוזרים קרובים מדברים עתה בתוקפנות כזו עד שאין איש מטיל ספק שדבריהם משקפים את דעת הנשיא.

— "כמובן שזה יהיה קנדי", אומר אחד מעוזרי הנשיא. "וכי ציפית לדבר אחר? הרי המפלגה הדמוקראטית מלאה ננסים; ולכן אין למפלגה זו ברירה אלא לפנות אל קנדי לבסוף. ואם המפלגה תפ־נה אליו, הוא מוכרח להיענות לה".

כשלון המועמדים האחרים

תדמיתם של כל המועמדים הד־מוקראטים אינה נראית טובה לב ומשכנעת. הנה למשל, ג'והן לינ־דזי. זה שבנה לעצמו תדמית כפו־ליטיקאי האידיאלי הוציא 5 דו־לאר לכל קול שרכש בבחירות המוקדמות בפלורידה מבלי שזכה בהישג של ממש (הוא פרש אחרי ויסקונסין מהמירוץ); או המועמד החביב על כולם, המשתדל לש־וות לעצמו דמות צעירה מכפי גילו, יוברט האמפרי, המנסה לה־ניח דעת כל קהל מאזינים ולהת־אים את עצמו לכל הנסיבות; או אותו כמוהו טוב והדור אדמונד מאסקי; או ג'ורג' מק־גוברן המ־שעמם — כל אלה אינם נראים כמועמדים שיוכלו למשוך את הבוחרים. מותר איפוא להניח שה־נשיא ניקסון מצפה שכל אותם "הננסים" יפלו בזה אחר זה בצי־די הדרך ואילו במינוי הדמוקרא־טים יזכה השלישי מבין האחים קנדי. האפשרות הזו מעלה שלוש שאלות:

ראשית — מה עושה הנשיא כדי להתכונן להתמודדות עם קנדי ביום הבחירות? התשובה היא שאין עוד לנשיא מה לעשות בנו־דון זה ואשר לא עשה עד כה. מאז ומתמיד הוא ציפה לכך שה־אגף השמאלי שבמפלגה הדמוקרא־טית יתפוס את הדרך בפני כל מועמד הנוטה אל השמאל.

בעמדתו הידועה בשאלת הסעת הילדים לבתי־הספר, מקווה הנשיא ניקסון לרכוש "צעדי ולאחר־מכן להן את תומכי המרכז הם, את אלה העומדים מימין למרכז. היכן עומד המרכז — זאת ניתן לקבוע בק־לות לפי הקפיצות הדרויות של יוברט האמפרי ימינה. כשם שניתן ללמוד זאת ממידת השפעתו של המושל ג'ורג' וואלאס.

לפני שנה, פונים יוברט האמפרי וואלאס לא אל הבוחרים במדינה כולה אלא אל הבוחרים הדמוקרא־טיים שבבחירות המוקדמות.

המרכז זז ימינה

נניח שהאמפרי מיטיב לדעת את השקפותיהם של מרבית חברי ה־דמוקראטים. אך הוסף עליהם את הריפבליקאים, ואז יתברר לך שהמרכז ושמותיו על דעת הציבור כולו באמריקה בשעה זו שוכן ימינה — ימינה יותר מכפי שמ־עריכים רוב העסקנים הדמוקראטים.

השאלה השניה פשוטה יותר והיא: האם אמנם יקיים הסינאטור קנדי את "התסריט" שחזה הנשיא ניקסון? התשובה לשאלה זו מו־טלת בספק. קנדי מספר באזני כל כי "אני לא שיניתי במאומה את השקפותי ואינני מקווה שדבר כל־שהוא עשוי לשנותן". כבר נקט קנדי במספר עמדות הרחוקות מאוד ממאווי המרכז. כך, למשל, הוא לא חזר בו מתמיכתו בהס־עת הילדים לבתי הספר המעור־בים. אולם קשה לתאר כי מעמד הזיגל בהסעת הבכיה יוכח בבחי־רות במדינות בעלות משקל מכ־ריע בבחירות, כגון אילינוי או מישיגאן.

קנדי נוהג גם לומר לכל כי יוכל "לתמוך במאסקי או בהאמ־פרי". עם זאת גם ברור שאין הוא יכול להרשות לעצמו לעמוד מרחוק כאשר תתרחש המפולת במיאמי ביץ'. יתכן שמאסקי ישרד בדרך וישאר האמפרי בלבד. יתכן גם שקבוצת הצירים מקאליפור־ניה, אשר התיצבה לצידו של מאס־קי, תכריז על עצמה במקרה זה כבל הנציגות התומכת בקנדי. הרי כל זה בגדר האפשר.

השאלה השלישית היא: אם צו־דק הנשיא ניקסון לגבי מועמד־תו של קנדי — מה יהיו אז פני מערכת הבחירות?

התשובה לשאלה זו היא, שתה־יה זו מערכה קולנית ומייגעת, כשאת התמולה הגדולה יקיפו חסי־דיו של קמי הבנים מיליונים.

אולם חסידיו הנלהבים של קנ־די הם כת מיוחדת במינה, בדומה לכת חסידי גולדווטר במערכת הב־חירות של 1964. צעקותיהם ותוד־עותיהם יסייעו לעורר את זעמם של שונאי קנדי, שאף אלה רבים הם. יש איפוא לצפות למערכת בחירות צעקנית ומזוהמת, אם לא גרוע מזה.

אך זוהי המערכה אשר לה מצ־פה — כפי שנמסר — הנשיא ניק־סון.

איגוד החיילים המשוחררים ו"אוצר החייל"

מאת יוסף חסון

דברים קשים כתב אורי אלפרט ב"דבר" (ה־26.3.1972) נגד חברים באיגוד החיילים המשוחררים. אולם פגיעה אישית אין בה כדי לסתור עובדות. והעובדה היא, שההת־עוררות שפקדה את ציבור החיילים המשוחררים ממלחמת העולם ה־שניה, מקורה במורת־רוח; מורת־רוח על פעילים שנבחרו לתפקידים לפני 26 שנה, והם מסרבים לפנות מקומם לאחרים, או אף להעמיד עצמם לבחירה מחודשת.

עם תום מלחמת העולם השניה החליטה ועידה של החיילים המ־שוחררים על הקמת איגודם ועל הקמת קופה, שתטפל בענייני ה־עזרה הכספית לחיילים חברי האי־גוד. לצורך זה הוקם "אוצר הח־ייל" בע"מ. כיסוד להקמתו שימשו כספי הסכון הדדיים של החיילים, ששירתו באותן יחידות שבמן הוק־מו קופות חיילים.

במרוצת הזמן התפתחו עסקי "אוצר החייל", וכדי לפתור בעיות של מימון נוסף, הסכים האיגוד לצרף ל"אוצר" שני גורמים נוס־פים: קרן ההלוואות של אנשי צבא הקבע בע"מ וקרן ההשקעות של עובדי מערכת הבטחון. מבחינה משפטית חייב הדבר את האיגוד לשנות את הצורה שבה החזיק במניותיו ב"אוצר החייל". אי לכך הוקמה חברת הנאמנות לקופות החיילים בע"מ, כנאמנה, כשלי־חה וכנושא־דברו של ציבור הח־יילים המשוחררים. מתוך 900 מנ־יות רגילות בחברת הנאמנות — שהוצמדו להן כל זכויות ההצבעה והשליטה — הוקצו עד היום 24 מניות על שם 24 פעילים באיגוד. מניית־יסוד, המזכה את בעליה בדיבידנדים, אולם אינה מקנה לו כל זכות־השתתפות או שליטה, נקבעה על שם האיגוד.

במשך השנים הולה קבוצה, ש־היה לה רוב בקרב "הנאמנים", לפעול באורח עצמאי לחלוטין, תוך ניתוק מוחלט משולחיהם ומבלי ל־קבל את מרותם. נוכח התנהגות זו החל ציבור החיילים המשוחררים מגלה יותר ויותר מורת־רוח. בשנת 1967 הקים מרכז האיגוד ועדה ציבורית, בראשות השופט שלמה אשר, אף הוא חייל משוחרר ומפ־עילי האיגוד. על הועדה הוטל לבדוק את מידת השליטה "שיש לאיגוד על שליחיו־נאמניו". הועדה הגיעה לכלל מסקנה, כי "לציבור החיילים המשוחררים אבדה השלי־טה על שליחיו, ונכס ציבורי מת־נהל כאילו היה בבעלותם של אנשים פרטיים". ועוד נאמר במסקנות ה־ועדה: "מי שנתמנה שליח רשאי להמשיך בתפקידו רק כל זמן שהממנה רוצה בו... כדי למנוע יצירת "חזקה" הנוגדת את העניין הציבורי, יש לשים קץ למצב זה, ומוטב שעה אחת קודם".

ובכן, מאז 1967 מנסה קבוצת פעילים (אלה שלדברי אלפרט "לא מצאו מקומם בחיים הציבוריים") "לשים קץ למצב הקיים", כלשון מסקנות הועדה. רוב ה"נאמנים" עומדים עד היום בסירובם לקבל את מרות הציבור.

בחודש אפריל 1970 נודע לקבו־צת הפעילים, ששבעה מבין 24 בעלי המניות בחברת הנאמנות חת־מו על חוזה עם שני השותפים, לפיו תועבר לידם השליטה המלאה והבלעדית ב"אוצר החייל". האיגוד יהיה זכאי לקבל אלף ל"י בחודש (צמודות למדד יוקר־המחיה!) תמו־רת ויתורו על 233.000 מניות רגי־לות, בעלות זכויות לדיבידנדים, תמורת ויתורו על מניית הראשו־נים, ותמורת ויתורו על 100 מנ־יות המייסדים, שהן בעלות זכות הצבעה וזכות מינוי מנהלים. עוד נודע לקבוצת הפעילים, כי הקבוצה השלטת בחברת הנאמנות מתכוונת לקבל אישור למפרע להחתמת ה־חוזה, הן בישיבת המליאה של כל בעלי המניות בחברת הנאמנות, והן בישיבת מרכז האיגוד. גוף אחרון זה אינו גוף נבחר, ואין בידו סמכות לקבל החלטה עקרונית בד־בר ויתורו של האיגוד על מניותיו באוצר החייל תמורת 1800 ל"י ב־חודש. כדי למנוע יצירת עובדות פנתה קבוצת הפעילים לבית־המש־פט המחוזי והשיגה צו־מניעה, שמנעו משני הגופים הנזכרים לק־בל החלטות כלשהן בענייני "אוצר החייל" בע"מ.

באוקטובר 1970 החליטו מוסדות האיגוד על עריכת ועידה נבחרת. קבוצת הפעילים (אלה שלדברי אלפרט "לא הטו שכמם באותם הימים הקשים, אלא עסקו בסידור עצמם והקימו שכונת קצינים...") הצליחו ביתחיים לשכנע את מוס־דות האיגוד בצדקת תביעתם. ב־עבודת גמלים נערכו בחירות והוכן הכל לעריכת הועידה, שנועדה להיפתח ב־26.3.1972. והנה, מתוך חרדה לדמוקראטיה, פנה אלפרט כ־10 ימים לפני המועד הנ"ל ל־בית־המשפט המחוזי בבקשה להו־ציא צו־מניעה ל־איסור על קיום הועידה. בית־המשפט דחה את תביעתו. בהחלטתו אומר השופט הכהן: "מוטב שייעשה כן (תת־קיים ועידה) אחרי 25 שנים בהן לא היתה ועידה, אבל האיגוד הו־קיים... אני מאחל הצלחה ל־ועידה". פניה דומה של אלפרט לבית־המשפט העליון יומיים לפני קיום הועידה, נדחתה אף היא.

עד כאן העובדות. ועידת האיגוד התקיימה, כמתוכנן, ב־26.3.1972, בהשתתפות כ־400 צירים. הועידה בחרה פה אחד ברב־אלוף (מיל.) חיים לסקוב ליו"ר האיגוד. הועידה קבעה סדרי־עבודה לפעילי האיגוד בעתיד. בין ההחלטות שנתקבלו פה אחד, כי "האיגוד יפעל להבטחת שליט־תו על זכויותיו באוצר החייל" וכי "החברים הרשומים כבעלי מניותיה של חברת הנאמנות הם נאמני האיגוד, כפופים לו ופועלים לפי הוראותיו. לאיגוד הסמכות ל־החליף אותם בכל עת".

ולסיום: איני בא להגן על חברי בקבוצת הפעילים "המתאפיים בקשה חדשה להתגדר בה... שעסקו בסידור עצמם... ובנו שכונת קצי־נים", כדברי אורי אלפרט. הם אינם זקוקים להגנתי. אך קשה לי להבין מדוע חבר, הממלא תפקיד ציבורי נכבד, נזקק להשמצות אי־שיות נגד חברים אחרים המנהלים באורח לגיטימי מאבק ציבורי ו־משפטי (שעד כה הוכתר בהצלחה). מה גם שהעובדות שהביא אינן נכונות: מתוך 37 חברים שהגישו תביעה נגד חברת הנאמנות, רק שניים היו קצינים בצבא הבריטי. ואף לא אחד מהם גר בשכונת הקצינים ליד שרונה. (ובה בשול מצא אלפרט בהיות אדם קצין, הגר בשכונה ליד שרונה?) כותב שורות אלה עסק רוב תקופת שי־רותו בצבא הבריטי בפעילות ל־הצלת שארית הפליטה; אם פעילות זו שימשה לו "קרדום לחפור בו", היה זה כנראה קרדום כה כבד עד שסיים את שירותו כטוראי. והוא גר עד היום בשיכון של חיילים משוחררים ממלחמת העולם השניה ברמת השרון.

בנק לפתוח ולמשכנתאות לישראל בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה השלוש־עשרה של החברה תתקיים באולם הישיבות של הבנק, סמטת בית השואבה 16, תל־אביב, ביום שלישי, 2 במאי 1972, בשעה 8.30 בבוקר.

על סדר היום:

1. קבלת המאזן וחשבון רווח והפסד עבור השנה שנס־תיימה ב־31 בדצמבר 1971 ודיון בהם ודו"ח של המנהלים ורואי־חשבון.
2. לאשר את דיבידנד הביניים של 16% שכבר שולם במזומנים מתוך הרווחים השוטפים, בתור דיבידנד סופי לשנת הכספים שנסתיימה ב־31.12.1971.
3. מנוי רואי־החשבון של החברה וקביעת שכרם.
4. דיון בעניינים שאפשר לדון בהם באסיפה כללית רגילה.

בפקודת הדירקטוריון
ש. א. מואף
מזכיר החברה

הערות:

בהתאם לתקנה 6 ב (1) מתקנות ההתאגדות של החברה, תתקיים מיד אחרי האסיפה הכללית השנתית הנ"ל אסיפה כללית נפרדת של המחזיקים במניות רגילות בחברה, ובאותה אסיפה יבחרו המנהלים, שמחזיקים במניות רגילות רשאים למנותם.

בעלי מניות רגילות למוכ"ז הרוצים להשתתף באסיפות הנ"ל, יפקידו במשרדי החברה לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לעיל את תעודות המניות שבגינן הם זכאים להשתתף באסיפות הנ"ל, או תעודה מבנק בישראל המא־שרת כי מניות רגילות למוכ"ז של החברה מופקדות על שמם בבנק זה תוך ציון מספרי התעודות וכמות המניות.

הבראה באביב

בחודשי האביב, אפריל מאי עומדים לרשות המבוטחים וה־מעוניינים מוסדות ההבראה הב־אים:

בית־ההחלמה "ארזה" במוצא — טלפון 02־533151
בית־ההחלמה "נוה־הדר" בבנימינה — טלפון 788231
בית־רמז, בזכרון־יעקב — טלפון 063־99070
בית־ההבראה "מבטחים", — בזכרון־יעקב, טלפון 063־99345
"בנגדר" ("נגידו") בחיפה, טלפון 04־81474
בית־שפרינצק, בכנרת, — טלפון 063־54279

כידוע קיים מחסור גדול במ־קומות הבראה בחודשי יולי, אוגוסט, ספטמבר, כי רוב המ־קומות משוריינים לחברי קו־פת־חולים וגופים אחרים, שהם הבעלים של רוב מוס־דות ההבראה.

אנו מציעים איפוא לחברים לנצל את האפשרויות הנוחות בחודשים אפריל, מאי, המבו־רכים במזג־אויר נוח ובאפשרו־יות לטיולים ולצאת להבראה עתה, מה גם שניתן ביתר קלות להשיג מקום־הבראה הד־רוש ליהיו.

בחודש אפריל נשאר עדיין בתוקפו התעריף הנוכחי, שהוא —.25 ל"י ליום הבראה.

הזמנת מקומות במרפאות קו־פת־חולים או ישירות בבתי ההבראה.

מחלקת ההבראה
מרכז קופת־חולים

יש לי עניין בדבר

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 437/71

בענין: עזבון המנוח מנוח יפה ז"ל מת"א שביל הרקפת מס' 2 שנפטר ביום 24.6.71, ת. ז. מס' 0533449.

ובענין הבקשת המג יפה ע"י ב"כ עוה"ד ב. כהן־קוסטין מרח' יהודה הלוי 47 ת"א.

להווי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט הזה למתן צו יר־ושה בקשר לרכוש המנוח מנוח יפה ז"ל.

הריני מזמין בזה כל אדם להת־ייצב בבית המשפט המחוזי ת"א תוך חמשה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם, אם יש לו טעם כל שהוא, מדוע לא יינתן צו ירושה על רכושו של המנוח הנ"ל, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

(—) דוד ולך — רשם

מדרשת שדה בוקר

מדרשת שדה בוקר
בית הספר התיכון האזורי "הר הנגב"

נמשכת ההרשמה

לתלמידים ישראליים

1. לכתות עיוניות, לתעודת בגרות במגמות — חברתית וביאולוגית;
2. לכתות מקצועיות
   אלקטרוניקה למתחילים מכתה ט', או למתחילים מכתה י' מסגרות (עיבוד שבבי) ברמה דו־שנתית וארבע־שנתית. חשבונאות־פקידות ברמה ארבע שנתית (מסמ"ר).

לתלמידים עולים

לכתות עיוניות לתעודת בגרות ישראלית לכתות יא', יב' שפת ההוראה — אנגלית.
תלמידים ישראליים מתקבלים לכתות ט'.
נותר עוד מספר מצומצם של מקומות לכתות י', יא'.
פנימיה למעוניינים. מלגות לתלמידים ראויים.
דף מידע יישלח לכל דורש

• נא לפנות לפי הכתובת:
מדרשת שדה בוקר,
דאר נע הר הנגב.
טלפון: 4, 3, 057־95051, 057־95046.

משרד העבודה
האגף להכשרה
והשתלמות מקצועית

ההסתדרות הכללית
של העובדים בא"י
מרכז משען

אונים
כפר־סבא

מרכז לחינוך מקצועי קדם־צבאי

רישום תלמידים לשנת הלימודים
תשל"ג

מתקבלים נערים בגיל 16—17½ לקורסים בתאום עם צ.ה.ל., המסיימים בהצלחה את הלימודים יעסקו במקצועם בעת השרות הצבאי. שכר הלימוד כולל פנימיה —.480 ל"י לשנה (מחוסרי אמצעים יהנו מהנחות)

המגמה	ההשכלה הדרושה מצד התלמיד	
אלקטרוניקה (כולל בנות)	י' כתות לפחות	דו־שנתי
חשמלאות ומכשירנות מטוסים	ט' כתות לפחות	14 חודשים
חשמלאות, ציוד עזר למטוסים	ט' כתות לפחות	14 חודשים
מכונאות, ציוד עזר למטוסים	ט' כתות לפחות	14 חודשים
מכונאות רכב	ט' כתות לפחות	שנה אחת
חשמלאות רכב	ט' כתות לפחות	" "
שרטוט (רק לבנות)	י' כתות לפחות	" "
מכונאות קירור	ט' כתות לפחות	" "
טבחות	ח' כתות לפחות	" "

ההרשמה בכל יום, בין השעות 8.00—13.00, ב"אונים", רח' הנריטה סולד, כפר־סבא, טלפון 925843.

הוועדה המקומית לתכנון ובניה, קריות

הריני להודיע כי הוגשה בק־שה לוועדה המקומית להקמת בנ־יה מגורים על חלקה 71 בגוש 11570, רחוב גרוזנברג 43 פינת אח"י אילת קרית מוצקין, בן 3 קומות על עמודים בשטח העולה על המותר ב־20.17% מן ההחורים 11% משטח המגרש. חורג מקו בנין קדמי במרפסות בחלקי ב־30 ס"מ וב־50 ס"מ.

הבקשה מהווה הקלה לגבי אחוזי הבניה וקו בנין קדמי.

כל מעונין רשאי להגיש הת־נגדות למשרדי הוועדה המקומית שדרות ויצמן 5 קרית מוצקין תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות.

בבית המשפט המחוזי תל־אביב—יפו

תיק עזבונות 1185/72

בענין: עזבון המנוחה רבקה מנגבורים ז"ל, ת. ז. 0740406, נפטרה ביום כ"ב אב, תשל"א, (12.8.71).

המבקש: אלכסנדר מנא (מנג־בורים), ת. ז. 542745, מרח' דר גרוזין 32, אשדוד.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית־ה־משפט בקשה למתן צו הצהרה על ירושת המנוחה רבקה מנג־בורים ז"ל.

הריני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ה־מנוחה והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה ה־מבוקשת, שאם לא כן, יתן בית־המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט הזה

אם הנך מעונינת להיות עקרת בית טובה

הרשמי לקורסים לבשול ואפיה המתקיימים במרכזיות של בית המדרש הממלכתי לתזונה ולכלכלת הבית

ירושלים — רחוב יפו 159, טלפון 522598
ירושלים — בי"ס שמידט, רחוב הלל
תל־אביב — רח' בריק 1, טל' 51438
חיפה — רחוב לוחמי הגיטאות 16, טל' 527347
באר שבע — רחוב שלמה המלך 9 (307), טל' 3619

ההרשמה בימי שני ורביעי בין השעות 10—12 לפנה"צ; 4—6 אחה"צ.

בנק ישראל מודיע:

הצעה חדשה למילווה פיתוח

מחר יום ג', 11.4.1972.
תונפק סדרה חדשה - ר"ד
של מילווה פיתוח

ריבית שנתית	— בשיעור 6½ אחוזים, תשולם באורח שוטף פעמיים בשנה.
הצמדה	— הקרן והריבית צמודות למדד המחירים לצרכן. מדד הבסיס יהיה 128.2 נקודות.
הגבלת מס ופטור	— מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי הצמדה על הקרן פטורים ממס.*
הפדיון	— יחול בתום 7 שנים.
סכום ההוצאה	— של הסדרה החדשה — 25 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100.— ל"י.
המחיר לציבור	— איגרות למוכ"ז תימכרנה לציבור ב־100%; איגרות ע"ש ב־99.5%. מחירים אלה יהיו בתוקף ביומיים הראשונים בלבד. החל ביום השלישי להנפקה ואילך, תחול תוספת ריבית מוצמדת למחיר המכירה.
הרכישה	— איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.
רשום בבורסה	— הסדרה החדשה תרשם ותיסחר בבורסה לניירות ערך, כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 9(א) (3) לפקודת מס הכנסה.

מילווה פיתוח של מדינת ישראל

עכשיו

מחקר חדש על ניצולות־שואה מעלה:
הנשים מודאגות יותר מאחרות
ילדי הניצולים רגישים יותר לפרידה מההורים

מאת דליה אבניאון

מאז השואה ועד היום תוהים חוקרים רבים: כיצד קרה שרובם של ניצולי־שואה הסתגלו לחיים תקינים, לאחר שעברו חוויות גופניות ונפשיות נוראות ויכלו לחזור להרגל לחיי־חברה מחדש?

הספרות הענפה שנכתבה על נושא השואה טרם נתנה תשובה ברורה לשאלות האמורות, ויש להניח שהן עוד ייחקרו מפרספקטיבות רבות. בינתיים סבור ד"ר ה. קליין, מנהל ביה"ח „איתנים" הידוע כחוקר ותיק בנושא זה, כי המוטיבציות של אנשים שעדיין מצאו לבנות את חייהם מחדש, הן: רצון מאגי להחיות כביכול את משפחותיהם שאינן עוד, צורך אנושי לבנות מסגרת שתהוה המשך לצורת החיים שהיו לפני שפקדם האסון ושחרור מהרגשת הבדידות הקיצונית שבה היו מיד לאחר השואה. אחרים מצביעים על התהליך "ההופך אנשים אלה ל„נוקשים", דבר המאפשר לניצולים לשאת מצבי־מתח במידה מסויימת של קור־רוח ושוויון־נפש.

קבוצת חוקרים שבדקה את המצב הנפשי של ניצולים לאחר עשרים וחמש שנים מאז התרחשה הנוראה של השואה — והם: ד"ר א. אנטונובסקי, ד"ר ב. מעוז, ד"ר ב. גוטזי ופרופ' ה. וינביק — סבורה, שקשה להשתכנע כי הטראומה, הפיסית והנפשית כאחת, שעברה על ניצולי מחנות ההשמדה, לא השאירה בהם סימנים; אף־על־פי־כן אין כוחות ההתחדשות התחיה של ה„אני", לדבריהם, מוגבלים. השאלה היא: עד כמה מסוגלים כוחות אלה להתחדש?

קבוצת החוקרים האמורה ערכה השוואות מצבים שונים של ניצולי שואה. לדעתם, כדי להגיע להבנה מלאה של מצב הניצולים יש לקיים מעקב אחר הרגשתם בהשוואה לאוכלוסיה קהילתית נורמלית. ההשוואה שהם עורכים היא בין ניצולים לבין מבקרי מרפאות (דבר המסלף במידה מסויימת את התמונה, כיוון שמבקרי המרפאות אינם כה דוגמה של אוכלוסיה תקינה).

אחת העבודות שעשו החוקרים היתה אצל 287 נשים ישראליות בגילים שבין 45—54 ממוצא מרכז־אירופי. נשים אלה חולקו לשתי קבוצות: אחת מנתה 77 נשים שהיו במחנות ריכוז בעת מלחמת העולם השניה, והשניה מנתה 210 נשים ששימשו כקבוצת־ביקורת ל השואה.

במבחנים שנערכו כשאלו הנשים באיזה מרחק עומדת כל אחת מהן, לפי הרגשתה, ממטרותיה ושאיפותיה בחיים. לצורך זה הוצג סולם בעל עשרה שלבים, כשראש הסולם מייצג את אפשרויות החיים הטובות ביותר ותחתיתו את הגרועות ביותר. הן נתבקשו לציין באיזה מקום הן מרגישות שהן נמצאות עכשיו. התוצאה היתה, שניצולות השואה הגדירו עצמן במקום 5:6 בסולם, בזמן שקבוצת הביקורת ראתה עצמה במקום 6.5. תרגום עובדות אלה לשפה של „אופטימיות" אומר, שגם לאחר 25 שנים נמצא, שאלה שלא היו במחנות הם, באורח משמעותי, אופטימיים יותר מאלה שהיו במחנות.

פחות מאושרות

המודד השני התייחס לתשובות על ארבעה סוגי שאלות: 1) הרגשת האשה אם יש לה סיפוק מהופעתה האישית; 2) באיזו מידה היא, שבעת־רצון מהישגיה בחיים עד כה; 3) באיזו תדירות היא חשה שהיא עומדת בקצה גבול יכולת ההתמודדות שלה עם בעיותיה; 4) באיזו מידה היא מרגישה עצמה חפשית לעשות דברים ש„מתחשק" לה לעשותם. על פי דירוג התוצאות שעשו החוקרים — הוגדרו 47% מהנשים שהיו במחנות כ„מאושרות", לעומת 53% שהצביעו על העדר־אושר. לעומתן הוגדרו כמאושרות 65% מן הנשים שלא היו במחנות, לעומת 35% שהצביעו על העדר־אושר. שאלות אחרות התייחסו ליצירת תמונה על מצב־הרוח. לשם כך נשאלו באיזו תדירות הן מרגישות שאין להן מה לעשות; מה מצב הרוח שלהן כשהן קמות בבוקר ומה מצב רוחן בסוף היום. גם כאן נמצא שנשים שלא היו במחנות מרגישות עצמן במצב־רוח רע פחות מאלה שהיו במחנות. הן נשאלו אם הן מודאגות לגבי בעיות שונות: בריאות הבעל; בריאות האשה עצמה; המצב הכספי; הזדקנות; מצב הבטחון במדינה; בן משפחה בצבא; מוות; חובות. לכל תשובה ניתן ניקוד מסויים ונמצא גם כאן, שההבדלים בין שתי קבוצות הנשים היו בעלי משמעות גבוהה. יוצאי המחנות הביעו דאגה רבה יותר בשטחים שונים, מאשר האחרות.

משפט אייכמן עילה להתמוטטות

החוקרים סבורים, שגם אם מתנהלים חיי־הניצולים כתיקנם, הרי חוויות השואה משמשות להם רקע מתמיד העלול לגרום להתמוטטותם במצבי־מתח מסויימים. פסיכיאטרים ישראלים ציינו תופעה זו במשפט אייכמן, למשל, וכן בעת מלחמת ששת־הימים ששימשה לניצולים רבים עילה להתמוטטות. אם כי יש לקחת בחשבון שגם אנשים שלא היו בתנאים הקרובים אפילו לחיי המחנות עלולים להתמוטט במקרים דומים. מאידך נמצא, שאנשים שעברו את מדורי הגיהנום — עליה בלתי חוקית, כגורים במחנות־מעבר, מלחמות 1948, 1956 ו־1967 — לא נשברו והם פועלים באורח נורמלי ומסוגלים לקבל גם למרות, הנאות בחיים.

לדברי ד"ר ה. קליין, נתברר, כי מבוגרים שכבר הסתגלו במעט לסביבתם החדשה החלו שוב חשים רגשי חרדה ורה־מוביליזציה של הפחדים שהיו קיימים אצלם לאחר המלחמה וכי משפט אייכמן נתן שחרור לקונפליקטים שניסו הניצולים להדחיקם. הוא סבור, שהחברה הישראלית בלהט המיתוס של „גיבורי", „חירוף", „אקטיביזם" וכו', גרמה לניצולים להרגיש בידוד־חברתי במידה מסויימת. החברה הישראלית לא הביאה בחשבון שלהישאר בחיים ולשמור על צלם אנוש היא גם גבורה, הוא אומר.

נעשו גם השוואות מצבם של ניצולים שהיגרו לארה"ב עם אלה שהגיעו לארץ לאחר השואה ונמצא, כי הניצולים החיים בארה"ב חשים רגשי אשמה מבוזקים ורגשות „לא שייכים" לעומת הרגשת הסיפוק ושביעות־הרצון של אלה שבאו לארץ ונתנו יד לבניית־המדינה.

האב גיבור בעיני הילדים

ניצולים רבים הצטרפו בזמנם לקיבוצים, אומר ד"ר קליין, ר מחקרים הצלה, כי החברה הקיבוצית החזירה להם מערכת ערכים של „לבנות ולהיבנות". בה בבאו רבים את האידיאל העצמי שלהם.

כיצד מתייחסים ילדים לעבר הנורא של הוריהם? — משיב ד"ר קליין: „הילדים עצמם אינם חשים רגשי אשמה, קיימת אצלם הרגשה של גאווה ש„אבא שלי היה גיבור". הוא ראה את המוות והשתלט עליו. עם זאת קיימת אצלם רגישות מסויימת: ילדי ניצולי השואה רגישים יותר מילדים אחרים לפרידה מהוריהם". עוד מצאו החוקרים, כי קיימת חשיבות רבה לעובדה, שילד מסויים, נקרא על שם אחד מבני המשפחה שאבד במחנות: „הדבר משקף את צורת ההתייחסות. לילד — הילד מזוהה תמיד עם המת ההוא ולפיכך ילד כזה מופנם יותר מאחרים". מאידך, „לא השתרש אצל ילדים אלה שוביניזם קיצוני ולא התפתחה אצלם שנאה, אף לא העתיקו בזמן המלחמה שנאה לערבים".

„אם אין אני לי מי לי" — חוג חדש של חברות „עבודה"

מאת מרים גורן

ב־24 בחודש זה יתכנס חוג חדש של חברות מפלגת העבודה ואוהדות שישא את השם: „אם אין אני לי — מי לי".

בראש החוג עומדות זיוה בן־ראובן ושלומית אלוני. הרצאת פתיחה ישמיעו גם עו"ד יהודית נחמן, מהועד הפועל של ההסתדרות וד"ר מאשה פרידמן מאוניברסיטת חיפה (שהתפרסמה בי אחרונה כלוחמת לשחרור האשה).

לא קשה לנחש, שמטרתו של החוג להילחם במעמד הנחות של האשה במערכת החוקים והחברה, מעמד ההולך ויורד מאז קום המדינה.

יוזמות החוג מתריעות נגד הפליית האשה באשר היא אשה — בחוקי מס־הכנסה, ביטוח לאומי, פנסיה, דיני קניין ודיני משפחה; נגד חסימת אפשרויות קידום האשה בעבודה ואי־קיום חוק שכר שווה הלכה למעשה, ועוד.

החוג יעסוק בהפצת אינפורמציה על המצב הקיים וידרוש שינויים קונקרטיים. כן יפעל ליצירת אקלים חברתי מתאים להחדרת תודעת שיווי הזכויות.

„אנחנו לא נילחם נגד שום דבר, אלא בעד דברים", מדגישה זיוה בן־ראובן שהגישה עוד באוגוסט שעבר את הבקשה להקמת החוג למזכירות המפלגה. „אנחנו מצפות לכך, שהפעילות יביאו הצעות קונסטרוקטיביות לתיקון המצב הקיים ובכל פגישה נדון בנושא אחר — חוקי אישות, חינוך, ועוד. ההחלטות יובאו למרכז המפלגה להצבעה ולהכרעה.

למעשה נמנות יוזמות החוג עם המתנגדות לקיומו של חוג החברות הותיק במפלגה. הוא"ל והן סבורות, שאין צורך בחוג חברות בתור שכזה. אלא, כדברי זיוה בן ראובן, „חוג אד־הוק שיתפרק ברגע שישיג את מטרותיו".

הזמנות לפגישה הראשונה נשלחו לכל חברות מרכז המפלגה והכנסת שלא הגיבו בינתיים. לעומת זאת זכתה ההזמנה לתגובה מצד משפטניות, אקדמאיות וסטודנטיות, שקיבלו הזמנה או שמעו על הקמת החוג. גילו עניין וענו בחיוב.

בעוד שותיקות המפלגה אינן תומכות, כנראה, בהקמת חוג זה, מציינת זיוה בן ראובן, שהן קיבלו עידוד מגברים רבים...

אביב ב„משכית"

מימין: חליפת לינה (כותנה) מודפסת בצבעים עזים, דקס בגזרה המותן, שרוול ארוך ודשי צווארון רחבים· כיסים בולים בחזית· חצאית מתרחבת· מחיר החליפה 150 ל"י, אפשר להוסיף מכנסיים באותה דוגמא·

חליפת 3 חלקים מלינן מעורב בטרילין בצבע טבעי· המקטורן בסגנון בטלדרס עם כותפות וכפתורי עץ זית· החצאית בקפלים חצי תפורים· חולצה בצבע תואם מבטיסט טרילין מודפס עם שרוול ארוך ותפוח· ההדפסים בלעדיים למשכית· מחיר החליפה 295 ל"י·

הקולקציה של משכית לאביב כוללת בגדים לכל שעות היום והערב. אריגי בטיסט־טרילין אווריריים בהדפסים בלעדיים ובשלל גוונים עוברו לשמלות בוקר בסגנון כותנות, בשרוולים ארוכים תפוחים וצווארונים; לשמלות אחה"צ עם מחשוף, שרוול תפוח, הדוקות במותן וגולשות לקלוש רחב בחצאית; ולחצאיות מארזות ארוכות בגזרת פעמון עם חולצה תואמת.

מערכת של חצאיות בלייזרים, בטלדרסים ומכנסיים ארוכים מאפשרת אילתורים. פריטים אלה באים ב־2 סוגי בד: לינן מעורב בסינטטי במוח אחד או כותנה צבה בהדפסות צבעוניות מאפשרות להרכיב חליפה בת 4 חלקים של דקס, חצאית, מכנסיים וחולצה. אפשר להתאים מכנסיים וחצאית בצבע לינן טבעי למקטורן צבעוני וכיו"ב. החולצות בצבעים תואמים מבטיסט טרילין. הדקסים עם כיסים וכפתורי עץ זית או מעוטרים בשוליים בסרט מצבע נוגד.

שמלות הקיץ של משכית כולן מאריגים מודפסים קלילים שאינם דורשים גיהוץ. באורכים שונים ולמטרות שונות: מיני ואורך הברך לשעות היום ושמלות ארוכות לערב. הדגמאות התדפיסים בעיצוב מעצבי הטכסטיל ישראליים כמו ציונה שמשי, רות צרפתי, נורה פרנקל, חנה קרקובר, אברהם לוין, גיל שטיין ואליצור וייסהוף.

בדי קיץ אלה גם נמכרים לפי מטר. מחירי שמלות הקיץ נעים בין 89—113 ל"י לשמלה.

לאביב ולקיץ שוב מציגה משכית קולקציה המורכבת מיצירות של מעצבי האופנה של משכית בתוספת דגמים בלעדיים למשכית משל עודד פרנביוור וגדעון אוברזון.

כביסת העתיד

לא פחות מ־18 ישראלים ביקרו בתערוכה הבין־לאומית לציוד כביסה וניקוי שנערכה לא מכבר בלונדון.

הרי כמה פרטים פיקנטיים שנודעו בתערוכה:

● מסקר אמריקאי מתברר, שצפויה אפשרות של ירידה ב־50% במכירות מכונות לניקוי־יבש כי תוצאה מהירידת בדים סינתטיים (אשר אותם אפשר לכבס בבית);

● באנגליה נסגרו אשתקד 10% מהמכבסות לשירות עצמי;

● בשנות ה־70 יקיץ הקץ על מכבסות קטנות. במקומן יבואו מכונות משוכללות עד כדי כך, שיוציאו בגד נקי מגוהץ ו„תלוי על קולב".

(מתוך „ימים לכוכב")

עדה אשר על משכן הנשיא

מאת יגאל שילוני

עדה לוכסמבורג עם נשיא המדינה זלמן שזר והצייר קסטל בטקס קביעת המזוזה במשכן החדש של הנשיא·

אלמלא היתה עדה לוכסמבורג מוכרת משכבר הימים לנשיא־המדינה זלמן שזר, היה ודאי עובר פרק זמן עד שהנשיא היה מתרגל לזהות מבצע בניית משכנו הגדול עם האשה־המהנדסת, מסתעת הקומה.

שכן המהנדסת עדה לוכסמבורג, סגנית המהנדס המחוזי של מע"ץ בירושלים, היא היא שניצחה על המבצע הגדול של בניית משכן הנשיא המסתיימת בימים אלו.

עתה, כאשר הנשיא ובני ביתו עורכים סידורי השתכנותם במשכן החדש, שבנייתו היתה כרוכה בהשקעת מיליונים רבים ואף בפולמוס ציבורי, מתפנה עדה מעט כדי לברך על המוגמר.

עדה — כך פונים אליה כל אנשי משרדה בלי תוספת התארים ופנייה בלתי אמצעית זו מאפיינת למעשה את כל יחסיה אל הסובבים אותה במשרד ומחוצה לו.

שתי בנות יש לה. הבכירה לה בצבא והשניה שמיניסטית. בעלה, שלמה לוכסמבורג, מנהל בית־ספר.

„יש לי יסוד להניח, כי לפחות אחת מבנותי (אם לא שתיהן) תלך בעקבותי", היא אומרת בגאוה מוצנעת. „שתיהן נוטות למגמה הריאליסטית ומתעניינות במקצוע. הן גם המבקרות הקפדניות ביותר של הפרוייקטים שאני אחראית עליהם ואני מתחשבת מאד בדעתן". ואשר לבעלי, הוא חי עם התפקיד שלי בסוד. על אף היותי עסוקה אנחנו יודעים לבלות יחדיו והמשפחה אינה מקופחת".

עדה לוקסמבורג (מקודם — דרייאר) נולדה בסטניסלאבוב שבגליציה, פולין. בהיותה נערה חשה על בשרה את אימי השואה בגטו של עירה ובלבוב עיר לימודיה. הוריה ניספו והיא נמלטה לאיטליה, התחזתה כנוצריה ומצאה מקלט במינזר. ב־1945 קיבלה סרטיפיקט משלטונות המנדט ועלתה לארץ. עם העברית הולכה פיה (היא למדה בבית אבא, מורה יהודי דגול וידוע בפולין) החליטה להמשיך ליסודיה האקדמאיים שהחלה בהם בפולין, נכנסה לטכניון ולמדה שנה. לאחר הפסקה של שנה למימון המשך לימודיה חזרה לטכניון וסיימה כמהנדסת. בימי מלחמת השחרור שירתה כשנה בחיל ההנדסה וכשהשתחררה החלה לעבוד בחיפה.

כאשר נישאה עברה לירושלים נתקבלה לעבודה במע"ץ, כעוזרת לפקח על מבצעים במחוז. „כשבאתי להתראיין אצל מהנדס המחוז לשעבר, שמואל פרידמן ז"ל, הוא סירב לקבלני לעבודה. אשה — לא אצלי!, אמר. אולם כעבור יומיים שלח לקרוא לי...".

במרוצת עשרים השנים עלתה מתפקיד לתפקיד עד שלפני כשנתיים וחצי מונתה לתפקידה הנוכחי. סגניתו של מהנדס המחוז החדש גיל אבימור. והיא מפקחת ומתאמת הקמתם של פרוייקטים רבים בעשרות מיליוני לירות, המבוצעים על ידי עשרות קבלנים.

ואם המעמסה אינה כבדה לגבי אשה? — „היא יכולה להיות כבדה גם בשביל גבר", השיבה. „אבל אם אוהבים את העבודה כפי שאני אוהבת אותה — היא אינה כבדה גם בשביל אשה. בחודש שעבר, לקראת השלמת משכן הנשיא, היו לי ימי עבודה רבים שהסתיימו לאחר חצות", הוסיפה.

בשעה 9.30 גלויתי אליה לסיור במשכן הנשיא. התכונה במבנה המפואר ובחצרו היתה רבה. חפצים שונים מועברים מביתו הישן של הנשיא אל משכנו החדש; אמנים מביאים את יצירותיהם העשויות לקשט את המשכן ופועלים עסוקים בהצבתן במקומות המיועדים להן. אדריכל הבית אבא אלחנני, שהתרוצץ ממקום למקום כשהוא מקפיד על הביצוע המדוייק בהתאם לתכניותיו. הסתפר בתום העבודה לצבר עדה בשמחה והחליף עימה לחיצת־יד חמה.

„לא, איני מבוכרת בפולמוס הציבורי שהתעורר סביב המשכן", היא אומרת. „בסך הכל היה מיכרז בהשתתפות עשרות אדריכלים. תנאי המיכרז והשטח הוכתבו להם מלמעלה על ידי גורמים שונים שאין שליטה עליהם. מכל מקום, אני סבורה, כי זהו בניין טוב. ואם כי ייתכן שיש פה ושם שגיאות כדברי המבקרים, הרי לדעתי הוא הולם בהחלט את משכנם של נשיאי ארץ־ישראל בדורנו ובדורות הבאים".

משוט בשוק

מכשיר לפתיחת שקיות חלב

הופיע בשוק מכשיר קטן לפתיחת שקיות חלב מפוליאטילן. כך אין צורך להשתמש במספריים או בסכין. המכשיר קרוי מיני־קט (Mini-cat), אביזר קטן, נאה, זול ונוח לשימוש, המופיע בכמה צבעים.

אופן השימוש: משחילים את פינת השקית לתוך סדק המיני־קט, לוחצים על המתג — והפינה נגזרת בדיוק בגודל הרצוי. למיני־קט נקב קטן, בקצהו השני, המאפשר לתלותו על וו, לנוחיותה של עקרת הבית. המחיר 1.90 ל"י במכביר לצרכן, כל בו שלום, שקים וחנויות לכלי בית.

שקדים ובוטנים קלויים בלי שמן

מוצרים חדשים של „גת" הופיעו בשוק בימים אלה: שקדים ובטנים קלויים ללא שמן. הם משווקים באריזות של 180 גרם (5.60 ל"י) ו־100 גרם (3.— ל"י) — שקדים קלויים, ו־200 גרם (2.20 ל"י) — בוטנים קלויים.

שיטת הקלייה החדשה — dry roasted — היא שיטה מהוגנית ש„כבשה" את הציבור האמריקני.

המוצרים החדשים קלים במיוחד לעיכול, ומתאימים גם לנאחרים משומנים.

שר הבריאות מציע לקצר תקופת ההכשרה של האחיות

„דאגתי העיקרית כיום היא להבטיח שיהיה לנו בשנים הבאות מספר האחיות הדרוש להפעלת בתי־החולים החדשים ותוספת המיטות בבתי־החולים הקיימים, הנמצאים עתה בבניה, וכן לשפר את שירותי האישפוז על ידי תוספת כוח־אדם סיעודי מאומן" — אמר שר הבריאות ויקטור שם־טוב בראיון מיוחד המתפרסם בגליון האחרון של „האחות" עם יונה שמשי שתמציתו מובאת כאן.

„התקדמות הרפואה מחייבת בדיקה מחודשת של כל נושא רמת ההשכלה של האחות. אין ספק שלחלק מהאחיות, בעיקר במחלקות מסויימות, יש להקנות רמה גבוהה יותר של ידע והשכלה רפואית ולהביא לרמה אקדמאית. אבל הבעיה הבוערת של שירותי הבריאות בישראל אינה היעדר אחיות ברמה אקדמאית, אלא היעדר אחיות בכלל. מכאן שדאגתי העיקרית היא, להבטיח בשנים הבאות את מספר האחיות הדרוש להפעלת שירותי הבריאות. עד שנות השמונים יתוספו לנו כ־6500 מיטות מכל הסוגים. לפי החישובים שלנו נצטרך כ־4500 עד 5000 אחיות נוספות. השאלה הגדולה היא, כיצד להבטיח שאכן מספר כזה של אחיות יצטרף למקצוע".

מה בדעת משרד הבריאות לעשות כדי להתמודד עם הנושא? „אנו בוחנים עתה קודם כל את האפשרות של קיצור תקופת הלימוד בבתי־הספר לאחיות מוסמכות משלוש שנים לשנתיים. כידוע, משתתפת כיום התלמידה בביה"ס לאחיות מוסמכות באורח פעיל מאוד בעבודת בית־החולים שלידו היא לומדת. הכוונה בקיצור תקופת הלימוד לשנתיים היא, להדריך את התלמידה על העבודה ולאפשר לה ללמוד את כל החומר הדרוש בתקופה של שנתיים. באופן זה היא תעמוד לרשות שירותי הבריאות בשנה השלישית באורח מלא והיה חלק מכוח־העבודה המלא של בתי־החולים. בבית־החולים הממשלתי ע"ש ברזילי באשקלון נעשה עתה נסיון בשיטה זו. אם נסיון זה יצליח הוא יורחב על בתי־ספר לאחיות מוסמכות נוספים.

השר שם־טוב גילה, כי יחידת האחיות במשרדו יחד עם משרד החינוך והתרבות בוחנים עתה את האפשרות להנהגת מגמה מיוחדת של לימוד מקצוע הסיעוד בבתי־הספר התיכוניים העירוניים והמקצועיים בארץ. בבתי־הספר התיכוניים, שבהם תונהג מגמת הסיעוד, ילמדו תלמידות הכיתות י"א וי"ב את מקצוע האחות. בכך תוגבר הזרימה של כוח־אדם אל מקצוע האחות.

משרד הבריאות שוקד עתה על הגדלת קיבולת בתי־הספר לאחיות הקיימים ועוסק בבניית שני בתי־ספר לאחיות נוספים בטירת־הכרמל ובצפת. בכך יאופשר למספר רב יותר של מועמדים ללמוד את המקצוע ולהצטרף אל הסועדים את החולים בשירותי הבריאות.

„אני מקוה, אם על ידי הפעלת חוק שירות לאומי או בהתנדבות, נוכל להבטיח בשנים הבאות הזרמה של כוח־אדם אל מקצוע האחות מבין הבנות הדתיות. אותן נכשיר בקורסים הן לאחיות מוסמכות והן לאחיות מעשיות" — הדגיש השר ויקטור שם־טוב. גם ניצולו של הכוח הפרא־רפואי, המשתחרר מדי שנה מצה"ל, כמו חובשים קרביים, יכול לשמש מקור נוסף להזרמת כוח־אדם אל מקצוע הסיעוד בבתי־החולים ובשירותי הבריאות. חובשים אלה יכולים, לאחר הכשרה מתאימה, למלא תפקידים חשובים בבתי־החולים.

שר הבריאות מדגיש, כי יש לעשות הכל כדי למשוך צעירות וצעירים רבים ככל האפשר אל מקצוע הסיעוד. „אם נאמר פעם „הטובים לטיס", הרי אני הייתי אומר היום „הטובות למקצוע האחות". יש אתגר הומאניסטי גדול במקצוע זה ובנו תלוי אם נדע למשוך אליו צעירות רבות". איני יכול להשלים עם המצב שאורך תקופת עבודתה של האחות בממוצע הוא 4 עד 4.5 שנים. כאשר בארצות כמו סקנדינאביה עוסקת האחות בממוצע 23 שנה במקצועה לפני שהיא פורשת ממנו.

בתשובה לשאלה אמר שר הבריאות, כי הוא מחייב מאד את הגדלת מספר המשמרות בבתי־החולים ובמכוני הרנטגן. על־ידי כך אפשר לנצל באורח רציונלי יותר את המבנים והציוד ובעיקר להקטין את הצפיפות והתורים בחדרי־הניתוח. משמרות־לילה בחדרי־הניתוח ומכוני הרנטגן שליד בתי־החולים לא הונהגו רק בגלל מחסור בכוח אדם. משרד הבריאות וקופת־חולים מוכנים לשקול הנהגת שירותים מיוחדים לאחיות העובדות בלילה. למשל: אפשר להתקין חדרי־לינה לילדים של האחות שבהם ישוכנו הילדים עם בואה של האחות לעבודתה, ויחזרו בהשגחתה של מטפלת מוסמכת עד שובה של האחות לביתה בתום עבודתה למחרת בבוקר.

בתשובה לשאלה בדבר הנהגת ארבע משמרות, במקום שלוש הקיימות בבתי־החולים כדי לקצר את יום עבודתה של האחות ובכך למשוך חזרה אל המקצוע אחיות שפרשו ואף למנוע פרישתן של אחיות נוספות, אמר שר הבריאות, כי מן הראוי לבחון את הנושא. „זה רעיון הראוי לבדיקה". אך עם זאת הביע את דעתו, כי השינוי מסובך לא רק בגלל תוספת השכר שתידרש לשם כך. גם המחסור החמור באחיות יכול להוות מכשול בדרך להנהגת ארבע משמרות, אך מכל מקום מן הראוי לבחון את הנושא. הסכמת משרד הבריאות ומוסדות הרפואה האחרים להחזיר לעבודה של ארבע שעות אחיות שפרשו, לא הביאה לזרימה של אחיות אל בתי־החולים.

שר הבריאות גילה, כי חוק האחות נמצא עתה בתהליך מתקדם של חקיקה וכי הוא מקוה שהצעת החוק תוגש עוד לכנסת הנוכחית ותזכה לאישורה. החוק יסדיר את כל הנושאים הקשורים במקצוע, כולל רישוי, הכשרה וכיו"ב.

„אלסקה" הוא שמה של חברה לייצור קונפקציה לנשים שחדרה חזק לקולקציות של בתי הכל־בו ומשווקת קונפקציה במחיר בינוני. (אפשר להשיג את הדגמים גם בשקים)· מחירה של שמלת קיץ קצרצרה החו... ו הכתפיים והגב — 69 ל"י.

גבינה מיוחדת לאפיה

מעתה אינך צריכה להתלבט באיזו גבינה להשתמש לאפיה. "תנובה" הוציאה לשוק גבינה מיוחדת לאפיה, באריזות גביע נוחה של 500 גרם.

הגבינה לאפיה של "תנובה" (5% שומן) מתאימה לאפיית עוגות, בורקס, בלינצ'ס ושאר מעדני מאפה האהובים על בני ביתך.

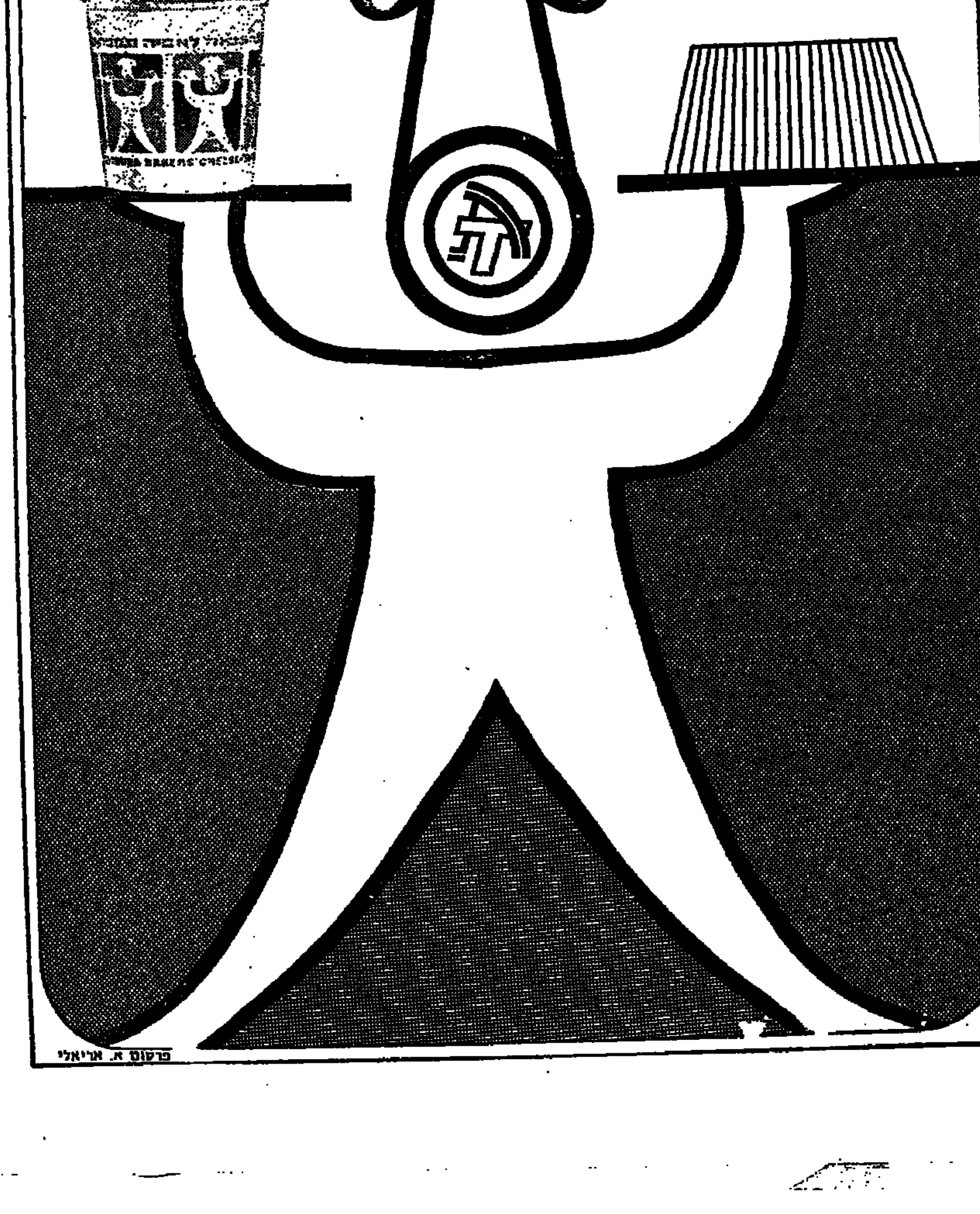

פרסום א. אריאלי

Merci
לאשה שאינה מסכימה לפיחות באיכות
גרבונים · גמישונים · ארכונים · אקסטרונים
בסריגת מיקרומש · מאריכת ימים.

"טיפ" נשארת "טיפ"

רבים ממשיכים להציג "מהפכות" באבקות הכביסה אך נאמנות עקרת הבית הישראלית ל"טיפ" עולה ועולה משנה לשנה. היא הוכיחה את עצמה. בכביסה במכונת הכביסה. מוצר של "קלין" עוד יותר טוב.

هكذا من الاصل

שלום לך, קמפאלה

סיפורה של משפחה ישראלית חוזרת

עכשיו

מאת ד. אבני

עליזה ונתנאל לירם עזבו את קאמפלה ברגשות מעורבים. נתנאל היה יועץ כלכלי של שגרירות ישראל באוגנדה, וכמו כל ישראלי השוהה בשירות־חוץ שמח הוא ואשתו שמחה רבה לחזור הביתה; אך אפילו בחלומותיהם לא תיארו לעצמם שיבה לארץ בנסיבות כאלה.

בני־משפחת לירם שהו בקמפלה שנתיים וחצי ולמדו להכיר את אנשי המקום ולהתיידד אתם. הם תיארו את אנשי המקום כחביבים, מכניסי־אורחים לעופות [?] ומקרבים את הזר לתוך ביתם. משפחת לירם נהנתה מאד מחייה בקמפלה ופרידתה מידידיה הרבים ומשכניה היתה נרגשת ביותר ועתים מלווה דמעות.

עליזה היא בלונדינית, גבוהת־קומה ויפת מראה. היא עסקה בקמפלה בהוראת השפה הצרפתית. כיצד הגיעה אליה הידיעה המוספת על גירושם? — „נמצאתי אותה שעה בחנות של ערבי. עיני נפלו על כותרת־ענק בעתון המכריזה על סילוקנו והרגשתי שאני מסמיקה כולי. דמעות החלו להופיע בעיני. בעל החנות, המכירני, הפגין לעיני כל הנוכחים בחנות את אי־הזדהותו עם הנביא בקרעו את העתון. הוא צעק: „אל תביאו לי עתונים. אני לא רוצה לקרוא מה שכתוב בהם!". עליזה מספרת, שערבי זה היה אחד הבודדים שהביע מרגשות בדידות בזלזול הראוה של הנותי באשר הבפיע במקום צבר הגורים אי־ן ד אילנית.

„היה לנו טוב שם"

קשה לשוחח בשקט בביתם הירושלמי של עליזה ונתנאל. צלצולי טלפון וברכות „ברוכים הבאים" רודפים אחד את השני. ידידים נכנסים להרים כוסית האורחה לבר השתה והגעולים. „היה לנו טוב שם. החיים היו מאד נוחים", אומרת עליזה. „זאת משום שכוח העבודה הוא זול כל־כך ויש אפשרות להעסיק כמה „בויס" בבית, המשחררים את בעלת־הבית מדאגות בישול, קניות, נקיון וכדומה. רודפות שוויון־הזכויות והנלחמות למשפט התאומים בתעסוקת גברים ונשים, ישמחו ודאי לשמוע שעבודת „עוזרת הבית" נעשית שם רק על־ידי גברים. לעומת זאת עובדי הנקיון ברחובות הן נשים בלבד העושות מלאכתן ברחובות כשהן לבושות... חלוק לבן."

אוגנדה ידועה במצבה התברואתי הירוד ובה נפוצות מחלות מדבקות ומחלות־מין רבות. מספר המיטות בבתי־חולים הוא כ־10.000 בלבד. מספר זה מגרה אוכלוסיה בת יותר מ־10 מיליון איש. (פירוש מיטה אחת לכל אלף נפש). לכן מפליא לשמוע את עליזה אומרת שהנקיון באוגנדה הוא מופתי, ולאו דוקא בערים הראשיות. גם מזג־האויר תואר על ידי בני לירם כאידיאלי — 25 מעלות כל ימות השנה. נופי־הארץ מרהיבי עין ובלתי רגילים. נתנאל אומר: „יש לאוגנדים כל הנתונים להיות ארץ מושכת תיירים מדרגה ראשונה — יערות, אגמים וריכוזי חיות־בר מהיפים בעולם. לא ברור לי כיצד לא נוצלו עד עכשיו כל הנתונים הללו למשיכת תיירים". באחרונה הוגשה לממשלת אוגנדה הצעה, ביוזמתו של היועץ הכלכלי ובשיתוף „סולל בונה", להקים כמה מלונות מפוארים שיכילו 1000 מיטות. ההתלהבות לרעיון היתה גדולה, מספר איש שיחי, אך הוא נקטף בעודו באיבו.

המשפחות הישראליות במקום, כ־150 במספר, אנשי־צבא, מומחים בתחומים שונים ואנשי עסקים — כמו חברות „ורד", „סולל בונה", „אלדא", „החברה הימית להובלת פרי" ואחרים — הרגישו זה מספר שבועות כי קיימת צנזורה על דברי הדואר שלהם. מכתב ששלחה לבעל, עליזה לאמה לפני חמשה שבועות, עדיין לא הגיע לתעודתו. כן התעכבו מכתבים רבים שהגיעו אליהם מישראל. בדרך כלל, מציינים בני־משפחת לירם, הצטיינו שרותי־הדואר שלהם ביעילות רבה, כשהחלה ההתדרדרות ביחסים בין אוגנדה לישראל. ארזו הישראלים את חפציהם כשהם שרויים במתח עצום. אי־בטחון שרר לגבי השאלה: מה יהיה הצעד הבא. על כן חשבו שכל המקדים לצאת הרי זה משובח. בהתרת־הבריחה נגרמו להם הפסדים כספיים לא מעטים. נתנאל, למשל, מכר את מכוניתו „במחיר של מתנה. מי יודע, אמר, יתכן ומחר יחרימו אותה". כן מכרו המשפחות ציוד ביתי בזיל הזול. אך גם מי שהקדים נתקל בקשיים רבים, כיון שחברות התעופה באוגנדה היו כולן תפוסות וקשה היה לקבל עזרה באוירה. „קודם כל ניתנה עדיפות לאנשי הצבא ורק אחר־כך נתאפשר לנו להינות מנדירות" מספרת עליזה.

מובן, שעזיבה מפתיעה זו יצרה מצב שבו מצאו משפחות רבות את עצמן בלי בית. הראיל והדירות מושכרות לפי חוזה לתקופה מסוימת. בינתיים מתארחות משפחות רבות זמנית אצל קרוביהן. למשפחת לירם לא היו בעיות. דירתם פונתה והם יושבים בה ומספרים ב„יציאת אוגנדה".

"Ugandan President Idi Amin has postponed his trip to Cairo because he is worried by growing opposition at home," the Israeli Government newspaper, Davar, reported, throwing doubt on the official explanation that General Amin is ill.

Davar also reported that Egypt and Libya had offered to train Ugandan pilots on Mirage aircraft and to help develop the Ugandan Air Force. "Israel was following these moves closely," it said.

קטע מתוך העתון „אוגנדה ארגוס", היוצא בקמפלה, המצטט את „דבר".

עליזה ויתר הנשים הישראליות היו פעילות בזמן שהותן בקמפלה בארגוני נשים. פעם בשנה נערך יריד שהכנסותיו הוקדשו למטרות שיקום ילדים ובירידה זה היה תמיד ביקוש רב למוצרים ישראליים דוקא.

שני הבנים של משפחת לירם הקדימו מכבר לחזור לארץ. הבכור חזר לפני שנה והתגייס לצבא והצעיר חזר בתחילת שנת הלימודים הנוכחית כדי ללמוד ב„גמנסיה העברית". „אין שם בית־ספר ישראלי מאורגן ורק פעם בשבוע, בימי ראשון, לומדים 4 שעות עברית", אומרת עליזה. בתי־הספר המקומיים, המתחלקים לשש שנות לימוד יסודי ושש שנות־לימוד על־יסודי, שייכים רובם למסיונרים. רק 22% מילדי הילידים מבקרים בבתי־ספר יסודיים ו־2% בלבד מכלל התלמידים לומדים בבתי־ס"ם העל־יסודיים. שפת הלימוד היא אנגלית, שהיא גם שפת המקום. מספר השפות בקרב הילידים הוא כמספר השבטים. לכל שבט שפה משלו.

הרגשת משפחת לירם היא, שהאוגנדים היו ועדיין הם אוהדי ישראל: „היו לנו, ואני מאמין שעוד יש לנו, ידידים רבים שם". אומר נתנאל ומוסיף, כי ביום שהנביא אמין הפתיע את הכל בהודעתו על גירוש הישראלים התקיים בביתם מפגש בין אנשי המשלחת הכלכלית מישראל לבין אנשי־עסקים מקומיים. האורחים היו סבורים, שאיש מן המקומיים לא יבוא. אך הופתעו כשיותר ממחצית המוזמנים הופיעו והביעו, גם מילולית, את אהדתם הרבה. הם אמרו, שהם לא מבינים מה קרה וכי הם מתביישים במצב שנוצר. כן הביעו תקוותם שהיחסים יחזרו לתיקונם בעתיד.

„ערב אביב בקיסריה" לטובת המלחמה בסרטן

ביום חמישי (13.4) ייערך „ערב אביב בקיסריה" במלון „דן קיסריה" המחודש, שכל הכנסותיו יוקדשו למלחמה בסרטן. האירוע מאורגן על־ידי נשי הקורפוס הדיפלומאטי בישראל, בראשותן של בקלין אבן, רעיית השגריר הצרפתי ולריאנה וילמס, רעיית השגריר הבלגי.

ועדה ארצית מטעם סניפי האגודה, בראשותה של לאה מרדור, יו"ר סניף תל־אביב, פועלת במקביל לוועדה שהוקמה על־ידי נשי הקורפוס הדיפלומטי, לשם תכנון האירוע, הפצת הכרטיסים והארגון במקום.

מלון „דן־קיסריה" המחודש יעמוד כולו לרשות מאות משתתפי הערב, כולל ארוחת־ערב עשירה, תרומת משפחת פדרמן, בעלת המלון, לרגל פתיחתו.

זהו האירוע הרביעי במספר שנשי הקורפוס הדיפלומאטי בישראל עורכות למען האגודה למלחמה בסרטן. וזאת לפי מסורת, שנקבעה על־ידן לפני שנים מספר, כאות הערכה לנשיאת האגודה שושנה אבן.

באירוע השנה יקחו חלק אמנים ישראליים, וביניהם אילן ואילנית ותזמורת ריקודים מובחרת. כן תיערך שורה ארוכה של מופעים ואטרקציות מסוגים שונים.

ארוחת־ערב ומשקאות חפשיים כלולים במחיר כרטיס הכניסה שיהיה 100 ל״י לזוג.

מכתבים למערכת

מעשה שלא ייעשה

קיוויתי כמו רבים, שאנשי מושב זרעית לא יממשו את האיום שלהם ולא יעזבו את מושבם, לא לשבוע ימים ולא לצמיתות. אבל, היות וזרעית נעזבה לשבוע ימים, הרי אין ברירה מלהעמיד את אנשיה על חומרת המעשה שהם עשו.

סביר להניח, שתביעות של אנשי זרעית הן צודקות כולן או ברובן. סברה זאת מתבססת על ידיעה, שאצלנו אין מפנקים את המתיישבים החקלאיים, בפרט קשה מצבם של המתיישבים בשנים הראשונות להתיישבותם, ביחוד באזור הגבול בו חסרות קרקע ראויה לעיבוד ומכסות מים מספיקות להשקאה. כל זה גורם לתנאי קיום קשים למתיישבים.

אף־על־פי־כן, אין הדבר מצדיק לנקוט אמצעי כה קיצוני כמו עזיבה מאורגנת של ישוב. מעשה כזה לא עשה אף אחד משבע מאות ישובים חקלאיים הקיימים בארץ והוקמו במאה השנים האחרונות, שרבים מהם התנסו — בשנותיהם הראשונות — בסבל ובקשיים לא פחותים מאלה שנתקלו בהם אנשי זרעית.

בהיסטוריה ההתיישבותית בארץ, קרה לרבים שכשל כוחם ולא יכלו לעמוד בתנאים הקשים של הקמת ישובים חקלאיים והם עזבו את ישוביהם ועברו לעבודה ולחיים יותר קלים. אבל, הם עשו זאת בצנעה ולא הניפו את דגל העזיבה, לא בתור אמצעי ולא בתור מטרה; חבל שאנשי זרעית הפרו מסורת־התיישבותית זאת של ארבעה דורות.

אין לסתור את הטענה של המתיישבים החקלאיים, ובעיקר של אלה היושבים באזורי־ספר, שההתנחלות הנה חלק ממערכת־הבטחון של ישראל, שאין למדוד אותה באמות־מידה כלכליות גרידא, ויש לפתח ישובים אלה ולהבטיח קיום הוגן למתיישבים בהם, בכל מחיר; אין להפגין ערעור ההתנחלות, כאילו יש סכנה בהמשך קיומו של הישוב. התנהגות זאת לא רק שאינה מחזקת את תביעות המתיישבים, אלא היא פוגעת בתדמיתם כחלוצים ובוני־יישוב, ומציגה אותם באור של חוסר־אחריות.

אנשי זרעית נקטו באמצעי שאי־אפשר להיענות לו. כי כל היענות לתביעותיהם — אפילו הן צודקות — תגרום להזמנת איומים ומימושם גם מישובים אחרים, שמצבם אולי אינו פחות טוב משל זרעית, או של אחרים שידמה להם כמוצדק לאחוז באמצעי קיצוני כמו עזיבת ישוב.

כדי למנוע הישנות מקרים דומים, אין למוסדות המיישבים ברירה, אלא לנקוט בכלל, שתחת איום של עזיבה מאורגנת או בזמן של עזיבה זמנית, אין מנהלים משא־ומתן עם המתיישבים לשיפור תנאי־התיישבותם. כל אפשרות של עזיבת ישוב מחלישה את התביעה מן המוסדות המיישבים ומהממשלה, שישקיעו כספים נוספים בישוב, כאשר קיימת סכנה שההשקעה שתושקע עלולה לרדת לטמיון.

קיימת תפיסה מוטעית, שכאילו היחסים בין המוסדות המיישבים לבין המתיישבים דומים ליחסים שבין מעביד ובין שכיר, ושהמתיישב, כדוגמת השכיר, בנשק השביתה יכול לשפר את מצבו. אמנם, יחסי הגומלין בין המוסדות המיישבים לבין המתיישב, הם מורכבים, אולם קיימת ביניהם שותפות להשגת אותה מטרה של הצלחת ההתיישבות, בניין ישוב ופיתוח־חקלאי.

אין להתעלם מן העובדות, שהשותפות הזאת מתבצעת לעתים מסיבות שונות, תוך התנגשות וחיכוכים. למתיישבים מלוא הזכות לעמוד על מילוי דרישותיהם הצודקות, מותר להם להפעיל לחץ על המוסדות המיישבים ועל אלה האחראים להתיישבות, אבל לא כל אמצעי מקדש את המטרה ההתיישבותית. עזיבה מאורגנת של ישוב מחבלת במטרה ההתיישבותית, ואין לעשותה בשום אופן.

שמואל שורש

בית התנ"ך וכשלון העתונות

הופתעתי לקרוא את מאמרו של נחום ברנע ב„דבר" על בית התנ"ך. העתונות נחשבת בעיני כאחד הגורמים הקובעים את אופיה של המדינה. והנה היא מודה, כי אין כוחה עומד לה בפני רצון של בן־גוריון ורצונם של שני אנשים.

כיצד יכולה עירית ירושלים להתיר בניית בית מפואר כזה, שאין בו צורך, בשעה שבעיות סוציאליות כה קשות עומדות בפניה? כיצד יכולה מדינת ישראל להקציב סכומים גדולים לבית התנ"ך, שעה שאין לה אמצעים לבניית בתים באילת?

אני ועוד צעירים רבים תמהים, שחשוב להם מה שנעשה במדינה, חייבים לנסות ולעשות משהו במקום בו נכשלה העתונות.

ראשון־לציון — חיים נוֹעם

מאבק הפועלים במפעל־אכטמן

ב„מעריב" מ־19.3.72 פורסמה כתבה מאת הכתב מנחם שמואל, ובה מובלטים דברי בעל המפעל אכטמן: „אני לא מוכן לכוף על הפועלים שלי הסכם שהם אינם רוצים בו", בלווי שתי תמונות, באחת מופיע בעל המפעל אכטמן — ומתחת לתמונה השניה כתוב „פועלי אכטמן עוסקים בספורט בשכר — על חשבון המפעל".

בצד תמונתו של בעל המפעל היה מקום לתמונתם של עשרות פועלים אשר באו להיאבק על זכויות העובד וכבודו. ההתרשמות מהכתבה היא שהמפעל הוא גן עדן עלי אדמות. לא נמסר בה על פיטורי הפועל י. מ. שעבד במפעל מספר שנים ופוטר אך ורק משום שבעל המפעל חשד בו שהיה בין מארגני הפועלים. מה עשו הפועלים במפעל כדי להגן על חברם? איזה ערבויות נתן מר אכטמן לעובדים שלא יתנכלו לכל אחד מהם בצורה שרירותית, כפי שנהג כלפי הפועל הנ"ל?

למה לא סיפר הכתב איך נהג בעל המפעל במי שהיה מעבידו בימי קיץ להסים [?], משום שאחד העובדים עזב את העבודה לפני הזמן? למה לא מסר על התעללותו בנכי מלחמה העובדים שנים רבות במפעל, ועל רצונו לפטרם בגלל אותו חשד שהיו בין המארגנים של ציבור הפועלים? למזלם, עמד לזכותם החוק של הגנת נכי מלחמה ולא נתן לו לבצע את זממו.

אכטמן נוהג בפועליו כאילו הוא גומל להם חסד, על עבודתם. הפועלים לוחמים על זכויות ולא על חסדים.

ה. בירי
מזכיר מועצת פועלי פ"ת

איך נוסעים לקבלת־פנים

זה שנים נוהג אני עם המוזמנים לקבלת פנים של עירית תל־אביב ליום העצמאות. לפני שנים אחדות היו מסומנים בסוף הזמנה מספרי האוטובוסים ומקומות התחנות שמהן אפשר להגיע לקבלת הפנים. אולם בשנים האחרונות אין דבר כזה. נראה, שהנהלת העיריה הפועלית סבורה שלכל המוזמנים יש רכב פרטי ואינם זקוקים לתחבורה ציבורית, או שכל המוזמנים יכולים להזמין טקסי־ספיישל לגני התערוכה. לא מעט האורחים המקבלים הזמנות, נאלצים לוותר על נוכחותם בגלל מחדל זה.

רצוי, איפוא, שהנהלת העיריה תתחשב עם אורחים אלה, אשר ידם אינה משגת לנסוע במונית ותסמן בהזמנה את מספרי האוטובוסים והתחנות שמהן אפשר להגיע לקבלת הפנים.

תל־אביב — יוסף רוזנברג

מי ישחה נגד הזרם?

במאמרו „לשחות נגד הזרם" („דבר", 16.3.72) כתב ב. דפטור בין היתר: „בטוחני שאין צורך על הקביעה, שמקור החולשה הוא בפנים, בתוך תנועת הפועלים עצמה, בהשלמתה עם המצב הקיים, בחוסר הרצון ובחוסר ההעזה לשחות נגד הזרם".

אין ספק, שהקביעה נכונה, אך שורש הדברים נעוץ בשנים לא בנסות לפני העת הזאת, כשהחל יסודון להתבקע [?]. עתה באה הבעיה. לפי דעתי, שורש „החולשה" נעוץ במנהיגים, שהגיעו למקום שהגיעו בזכות הבסיס האיתן של דור חלוצים, מאמינים בכל לבם באידיאולוגיה הסוציאליסטית, כפי שנוסחה בשעתה על ידי מפלגות הפועלים דאז ברוחם של סירקין, ב. כצנלסון ואחרים. אותם מנהיגים שכחו את המסד, שכחו שהעץ שצמרתו מוריקה, שרשיו בארץ אחרים.

מנהיגים אחרים בבאם ה„רמי"; מנהלי מוסדות דומה עליהם שהם בעלי בתים בהם — למן מוסדות לאומיים ועד למוסדות חינוך.

לשחות נגד הזרם? אדרבא, יתחילו בכך המנהיגים כיד ומוטב לפני השטפון. אך לשם כך דרושים אומץ־לב ונכונות לוותר על הרווחה שהורגלו בה.

שרשרת ה„שמור לי ואשמור לך" היא כטבעת־חנק על צווארנו. ויש צורך בכוח עז ובאכזריות רבה כדי לנתקה ולהינתק ממנה.

באר שבע — ד. רנה

אדיסון
רב-שיפועי*

M.B.*
הלהב הרב-שיפועי של אדיסון
מבטיח גילוח חלק יותר
וגילוחים רבים יותר!
*3 שיפועים בכל צד - MULTI-BEVELLED

Eddison
אדיסון פלטינום חד וחלק platinum

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

נבחרות פרו או ארגנטינה עשויות לבקר במאי בישראל

מאת אליעזר מעוז

לחובבי הכדורגל בישראל מצפה בחודש מאי משחק בין־ארצי בין הנבחרת הלאומית לבין אחת משתי הנבחרות הדרום־אמריקאיות — ארגנטינה או פרו.

הוועדה המקצועית של ההתאחדות לכדורגל החליטה בישיבתה השבועית אתמול, להמליץ בפני המזכירות לפתוח במו"מ עם התאחדויות הכדורגל של ארצות אלו.

יש לציין, בהקשר לכך, כי שתי נבחרות אלו יערכו בחודש הקרוב סיורים ביבשת אירופה. כך שהמו"מ עשוי לקבל משמעות אקטואלית, כאשר אחת משתי הנבחרות תסכים לשלב בסיורה באירופה גם משחק בישראל.

אם המו"מ יסתיים בחיוב, הרי שאפשר יהיה לחזות לאחר הפסקה של שש שנים בנבחרת דרום־אמריקאית. הנבחרת האחרונה שביקרה בארץ היתה אורוגואי, שגברה על ישראל בתוצאה 1:2. הקבוצה הדרום־אמריקאית האחרונה, שביקרה בארץ, היתה ריבר פליטס הארגנטינית, שסיימה את משחקה עם נבחרת ישראל בתיקו 0:0.

נבחרת פרו העפילה בגמר הגביע העולמי במקסיקו לשלב רבע הגמר ונחשבה כנבחרת המפתיעה ביותר באליפות. ארגנטינה, לעומת זאת, הגם שלא הצליחה להעפיל למשחקי הגמר במקסיקו, נחשבת לאחת הנבחרות המעולות.

פרו נוצחה במקסיקו — 2:1

נבחרת הכדורגל של פרו פתחה את סיורה העולמי בהפסד במקסיקו־סיטי, כאשר נוצחה ע"י נבחרת מקסיקו בשיעור 2:1.

שמילוביץ מסר דו"ח מקצועי

הוועדה המקצועית שמעה אתמול דו"ח מקצועי של מאמן הנבחרת אדמונד שמילוביץ על המסע לבורמה. שמילוביץ אמר, כי הנבחרת לא הצליחה להגיע לרמתה הרגילה בבורמה, בגלל התנאים הקשים במדינה זו.

המאמן חזר בדו"ח שלו על התיאורים שכבר נמסרו ע"י הנהלת המשלחת. כן מסר שמילוביץ, כי הוא מעבד תכנית להמשך אימוניה של הנבחרת, אם כי הוא מעוניין להוציא את הנבחרת להופעה אך אשר יתבצל בארח סופי אם אכן ייערך משחק בין־ארצי נגד נבחרת דרום־אמריקאית. הוועדה המקצועית דחתה את הדיון במסע בראנגון, ובהוצאת המסקנות ממנו, לשלב מאוחר יותר.

30 מעלות וגשם שוטף באימוני הנוער בסינגפור

מאת רפאל נאה, שליחנו המיוחד

סינגפור. (מיוחד ל„דבר"). — נבחרת הנוער של ישראל, שהגיעה לכאן שלשום, מנסה להתרגל למזג האויר הקשה, המתבטא בחום של 30 מעלות ומלווה בגשם. מזג האויר כאן דומה לזה השורר בבאנגקוק, שם ייערך הטורניר על גביע אסיה לנוער.

שלשום אחה"צ קיימה הנבחרת אימון ראשון בסינגפור. בזמן האימון ירד גשם, אך הוא לא פגע בהתלהבות השחקנים, שעשו הכל כדי להצליח. האימון כלל תרגילי כושר גופני, תירגול טקטי ובסיום בעיטות 11 מ'.

אתמול בשעות הבוקר ערכה הנבחרת אימון קל ליד בריכת המלון ואחה"צ נערך אימון קשה יותר באיצטדיון הספורט הממשלתי. מיתקן נפלא זה עורר התפעלות בקרב השחקנים המלווים.

בשני ימי שהותנו כאן מבקש המאמן דוד שווייצר להרפות את המתח אצל השחקנים, בכך שאיפשר להם לטייל ברחובות העיר. החל מהיום יחזיר שווייצר את השחקנים למשטר אימונים קפדני. אצל השחקנים מורגשת מגמה להצליח בטורניר, אחרי הכשלון של הנבחרת הבוגרת בראנגון.

המאמן שווייצר אמר, כי הוא מחכה לבואו של רוני קלדרון בסוף השבוע. אם השחקן יגיע הוא יוצב בהרכב הראשון, במשחק הבכורה שלנו, שייערך בשבת נגד נבחרת דרום־וייטנאם.

לפי שעה המורל אצל השחקנים גבוה.

יחגגו ימי הולדת

בתקופת הטורניר יחוגו כמה ימי הולדת של שחקנים. ביום הפתיחה של הטורניר יחגגו כאן את יום הולדתו ה־19 של אלקובי ולמחרת יחגגו את יום הולדתו ה־20 של השוער יהודה פילוסוף. ביום האחרון של הטורניר יחול יום הולדתו של יו"ר יורם אלמוג, חבר הנהלת המשלחת, שימלאו לו 41 שנה. כולם מקווים, כי הם יחגגו את יום הולדתו של אלמוג כשבידיהם גביע אסיה.

כשהגענו לסינגפור מסרו לנו, כי לפני שבוע ציפו כאן משך זמן מה לנבחרת הבוגרת, שלא הגיעה על ביטול ביקורה בסינגפור. רק למחרת היום נודע כאן על ביטול הביקור.

ספורטאי מכבי הוזמנו לגרמניה

ארבע הזמנות ממלכתיות מממשלת חבל הסאר, שבגרמניה המערבית, נמסרו אתמול למנחם סבידור, יו"ר הנהלת מכבי ישראל.

ההזמנות נמסרו לסבידור על־ידי ראש הממשלה הסוציאלית, רמת הדרג, מחבל הסאר. המבקרת שהתה בישראל כאורחת מכבי ישראל.

המשלחות שהוזמנו הן: נציגי כל ענפי הספורט של מכבי; נבחרת הנוער של מכבי בכדורגל, אשר תשתתף בטורניר בגרמניה; נבחרת הנוער של מכבי בטניס, שתהיה בין היתר אורחת הקהלה היהודית, בבירת חבל הסאר וקבוצת נוער של מכבי בת 28 משתתפים, שתשהה במחנה בין־לאומי לנוער בתקופת אולימפיאדת מינכן.

● נבחרת הכדורגל של דרום וייטנאם ניצחה את דרום קוריאה 4:5 בבעיטות 11 מ', לאחר שאחרי 120 דקות לא הובקעו שערים. משחק זה נערך במסגרת אליפות הצבאות העולמית.

נצחון שני לכדורעפני ישראל על יוון 2:3

במשחק בין־ארצי ידידותי נוסף ניצחה שוב נבחרת הכדורעף הישראלית את נבחרתה של יוון בתוצאה 2:3 בספורט — ייאוו

גם במשחק הידידותי הראשון ניצחו הישראלים בתוצאה זהה. משחק הגומלין, שנערך בשבת בסלוניקי, היה רב־תהפוכות. במערכה הראשונה ניצחו היוונים בשיעור 11:15. המערכה השניה נסתיימה בנצחון הישראלים בתוצאה 14:16. גם במערכה השלישית ניצחו הישראלים, אך הפעם ללא מאמץ — 3:15. היוונים התאוששו במערכה הרביעית וזכו בה בשיעור 10:15. המערכה החמישית והאחרונה היתה שקולה במרבית שלביה ונסתיימה בנצחון הישראלים בתוצאה 13:15.

מחר יפתח בסלוניקי טורניר האביב, שהוא למעשה אליפות מערב־אירופה. במשחק הבכורה שלה תתמודד הנבחרת הישראלית נגד נבחרת אנגליה. יריבותיה האחרות של ישראל בבית המוקדם הן: שוודיה ותורכיה.

מאתאס הכניע שוב השיא בגב 56.3 ש'

האלוף האולימפי במשחה גב, המזרח־גרמני רולנד מאתאס, שיפר תוך 24 שעות את שיאו העולמי המזר, כשעבר את 100 המטרים ב־56.3 ש'.

שיאו העולמי החדש מהווה שיפור של 3 עשיריות השניה לשיאו הקודם. הישגו זה נקבע במשחה שליחים מעורב, כאשר מאתאס שחה ראשון. השיא העולמי נקבע בתחרות נגד בהו"ם במוסקבה.

שוודי קבע שיא עולמי במוט — 5.51 מ'

שיאו העולמי של פאפא ניקולאי (5.49 מ') נשבר במוצ"ש באוסטין, טכסס, על־ידי השוודי קייל איסאקסון, כשקפץ במוט לגובה של 5.51 מ'.

כדורסלניות דואגנה זכו בגביע אירופה לאלופות

כדורסלניות דואגנה ריגה זכו פעם נוספת בגביע אירופה לקבוצות־אלופות. בנצחון גם במשחק הגומלין בפראג את ספרטק המקומית בשיעור 59:86 (28:40).

במשחק הראשון ניצחו הלטביות — 59:80.

פולין — מזרח־גרמניה 1:2

נבחרת הכדורגל של פולין ניצחה בלודז' את נבחרת מזרח־גרמניה 1:2. שלובנסקי הבקיע את שני השערים. את השער למזרח־גרמניה הבקיע פוגל, בבעיטת 11 מ'.

קרית־טבעון זכתה בטורניר כדורמים בגרמניה

קבוצת הכדורמים של הפועל קרית־טבעון זכתה אתמול בטורניר בין־לאומי בגרמניה בהשתתפות שתי קבוצות גרמניות וקבוצה אנגלית.

קרית־טבעון זכתה בטורניר, לאחר שזכתה בשני נצחונות ו־תיקו אחד.

● משחק גמר של טורניר הטניס ביוסטון, טכסס, יהיה בין האוסטרלים רוד לייבר וקן רוזוואל. בחצי הגמר גבר לייבר על אקר — 1:6 2:6 ורוזוואל ניצח את הבריטי רוג'ר טיילור — 1:3, 3:6, 4:6.

הוועדה המקצועית: הפועל פ"ת חייבת להופיע בכל המשחקים או להעדר מכולם

הוועדה המקצועית החליטה אתמול לא לאפשר לקבוצת הכדורגל של הפועל פתח־תקוה להופיע רק במשחקי ליגה, לפי בחירתה, כל עוד נבחרת הנוער תיעדר מן הארץ.

הוועדה המקצועית החליטה, כי היא רואה טעם לפגם בכך שהקבוצה תפסח על שני הסבבים ותבחר להופיע לפי ראות עיניה.

הנושא הועלה בוועדה המקצועית בעקבות הודעתה של הקבוצה הפתח־תקואית, כי היא תתייצב השבת למשחקה הביתי נגד מכבי תל־אביב, למרות העובדה כי היא יכולה להשתחרר מהמשחק, וזאת לפי החלטת ההתאחדות לכדורגל, לפיה קבוצה שיש לה בנבחרת יוצגו 3 שחקנים ויותר — תוכל לדחות משחקי הליגה. ראוי לציין, כי קבוצת הפועל פתח־תקוה ניצלה בשבת האחרונה אפשרות זו ולא שיחקה נגד מכבי חיפה. יתר על כן החליטה הוועדה המקצועית, כי אם תשחק הקבוצה הפתח־תקואית השבת נגד מכבי תל־אביב, תחויב גם לשחק בשאר שני המשחקים, כאשר נבחרת הנוער תיעדר מן הארץ. במקרה כזה תשחק נגד מכבי נתניה ובני־יהודה, והיה אם לא תשחק הפועל פתח־תקוה בשבת, היא רשאית לא לשחק גם בשאר המשחקים.

מזכיר הפועל פתח־תקוה אמר אתמול, בתגובה על החלטת הוועדה המקצועית, כי כבר היום תגיש קבוצתו ערעור על ההחלטה.

„לא ייתכן, כי ניענש פעמיים, ולא יתכן שכל משחקינו יידחו וכתוצאה מכך יוטל עומס עלינו לקראת סוף המשחקים, וכל זאת בגלל היעדר שלושת שחקני נבחרת־הנוער" — הטעים קרני בהוסיפו, כי הדחיות של המשחקים יפגעו בקבוצתנו גם מבחינה כספית, בגלל אובדן הכנסות.

קבוצת הפועל פתח־תקוה אמורה לשחק השבת נגד מכבי תל־אביב אחרי המשחק בין קבוצות בית"ר תל־אביב והפועל תל־אביב. משחקים אלה עשויים למשוך קהל צופים רב והכנסה גדולה.

אחרי שבת...

ג'יים: אישית אני מעדיף כדורגל תוקפני

מאת אליעזר מעוז

מאמנה החדש־ישן של הפועל תל־אביב הרי ג'יים נראה אתמול זועף וכועס לאחר סיום משחק קבוצתו נגד בית"ר ירושלים.

היתה לו אתמול להרי ג'יים סיבה טובה לכעוס, שכן במשחק הבכורה שלו, לאחר היעדרות של שמונה שנים, התאכזב קשות מיכולת הקבוצה, דבר שהתבטא בכינוס של השחקנים בחדר ההלבשה זמן רב אחרי המשחק. הוא נזף אותם על משחקם התלוש.

„בפעם שהזמינו אותי באנגליה לאמן את הפועל תל־אביב, ידעתי כי לא אמצא כאן את אותה קבוצה שאימנתי לפני 8 שנים. לא ציפיתי להדרדרות כזו שחלה בקבוצה, בעיקר בכל הקשור למשחק הצוות שלה" — אמר לי ג'יים.

כאנגלי ג'נטלמן לא חיפש ג'יים תירוצים למשחק הגרוע של קבוצתו, אלא מיהר להסיק את המסקנות הדרושות לו להמשך עבודתו כמאמן, בה החל לפני כשבועיים.

ואלה הם מסקנותיו: „ראשית אבטיח שהקבוצה את כל אחד מבני הקבוצה למשטר חידום [?] ואקפיד על מבצעת. זה יהיה תנאי בל יעבור לכל. שחקן אם רצונו לראות את עצמו חייב לסגל הרגלות. כן אעבוד עם שחקני ההתקפה. אתמול לא נראו בכלל כבירו [?] ורצו על המגרש, במעט ללא מטרה. כעת, לאחר ששחקני ההתקפה כמו פייגנבוים והתעוררו הצטרפו לאימונים. לאחר שיחזרו לכושרם, אוכל לערוך שינויי בצורת המבנה של ההתקפה. שינוי זה יתבטא בעיקר בכך, שאחזיר את מערכת ההתקפה לשיטה של חמישה חלוצים, לשני קיצונים טבעיים, שני מקשרים ו„לוק" מרכזי. שיטה זו שמעונת האתבר [?] יות מיותרת היא יותר מסוכנת ודינמית".

ומה דעתו של ג'יים על הכדורגל הישראלי אותו ראה אתמול ב„בלומפילד" בשני משחקים: „קשה מאד לקבוע עמדה כבר לאחר שבת ראשונה של משחקי ליגה בארץ. אולם נראה לי, שהכדורגל הישראלי נוטה, ושמים יותר דגש על ההגנה מאשר על ההתקפה. בכך נוטלים את הפרק מן המשחק, כי הרי כח המשיכה יותר בכדורגל הוא משחק של ההתקפה מאשר של ההגנות. לדעתי התוצאות התיקו ללא שערים אתמול בשני המשחקים ב„בלומפילד" אינן מקריות. הן תוצאה ישירה של שיטת המשחק ההגנתי" — אמר ג'יים.

ולאחר הירהור הוא מוסיף: „אני אישית מעדיף את הכדורגל ההתקפתי ואוהב שקבוצתי תבקיע כמה שיותר שערים. שיטה שהיתה נאמנה על קבוצת הפועל תל־אביב בזמן שאימנתי אותה".

ג'יים מתכונן לערוך גם שינויים אישיים בקבוצה: „ראשית כדי לערוך שינויים אישיים, עלי להכיר היטב את כל השחקנים כאת רובם המכריע לא הכרתי בזמן שאימנתי את הקבוצה. לפי שעה איני מתכוון לערוך שינויים קיצוניים אם כי אבחן בקרוב כמה שחקני נוער כדי לנסות לשלבם בקבוצה. נוסף לכך אני מקוה שפייגנבוים יחלים כליל מהפציעה ויחזור לכושר. וכן גם שהקלמן [?] בן־יהונתן יחזור לשחק, כי הקבוצה כרגע חסרת מבנה ואחידות" — סיכם ג'יים.

משטר החרום — מלאכותי ומיותר

מאת מרדכי רייקובסקי

בעקבות גל ההתפרעויות במגרשי הכדורגל, בעיקר במשחקי הליגות הנמוכות, החליטה הנהלת ההתאחדות, הנהגת משטר חרום במגרשים. כוונת ההחלטה היא, בעיקר, להרתיע את המתפרעים, אולם לא נראה לנו, כי רק בהחלטה זו ייבלם הגרור [?] כלפי שופטים ושחקנים יריבים.

אפשר ואפשר להרתיע גם באמצעות התקנון הקיים, ללא תוספת מלאכותית של משטר חרום. הראיה — העונשים הכבדים, שהוטלו על קבוצות מכבי יפו, הפועל באר־שבע ובית"ר ירושלים. העונש היה זהה של ערים — משחק ללא קהל וברדיוס של 50 ק"מ מהמגרש הביתי, היה עונש לדוגמא, ואין ספק שהוא הרתיע את קהל האוהדים המשולהב, הרבה יותר מהכרזה מגוחכת על משטר חרום.

מבטיחים לנו, כי משטר החרום גורר אחריו הכפלה אוטומטית של העונשים. אלא שבסופו של דבר — גם במשטר חרום — ועדת השיפוט היא שקובעת את העונש, ואם תמצא לנכון, תוכל להטיל עונש קל גם בתקופה של עונשים מוכפלים. לעומת זה, רשאית ועדת המשמעת להטיל עונשים קשים — וגם מרתיעים — גם ללא משטר חרום.

ונביא דוגמא: העונש המינימאלי — ואני מדגישים: המינימאלי! — על פגיעת שחקן בשופט המגרש הוא הרחקה לשנתיים מכל פעילות. למרות זה מורחקים, לעתים, שחקנים על עבירה חמורה זו, רק לשנה, וכדי לצאת ידי חובת התקנון, מטילים חברי ועדת המשמעת עונש של הרחקה על תנאי, לשנה השניה.

כלומר, אפשר להטיל עונשים מרתיעים גם ללא משטר חרום. אפשר לצפות זאת, רק אם יופעל התקנון הרגיל, כרוחו וכלשונו.

בעיה נוספת בכל המערכה המשפטית של ההתאחדות, היא בעיית בית־הדין העליון. רבות כבר נכתב על הכוחה המשפטי העליון של ההתאחדות, שלא אחת מיקל עונשים נגד שחקנים ואגודות. לא אחת הופך עונש חמור ומרתיע, לעונש קל ומגוחך, שאין בינו לבין הרתעה, ולא כלום.

בית־הדין העליון יכול לבטל עונשים או להפחיתם, כרצונו, גם אם יהיה משטר חרום במגרשים. לעומת זה, הוא יכול להכאיר [?] בעונש גם עונשים חמורים ומרתיעים, גם אם אין מצב חרום, כפי שהכאיר בעונש את העונשים הכבדים נגד שלוש הקבוצות הלאומיות.

בסיכום — לא משטר החרום יבלום את שרבית ההתפרעויות במגרשי הכדורגל. רק עונשים קשים ומרתיעים, בין אם הם מוכפלים ובין אם לאו, הם שיוכלו לבלום את ההידרדרות במגרשים. כל הדבר מלאכותי. התבוא במקום עונש ההגמבה [?], לא הועיל מאומה.

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 19.30 — "ששה" — תכנית ליום השואה.
* 20.20 — "זכור" — בהשתתפות מקהלת בית ציוני אמריקה.
* 20.40 — "עוף החול" — סרט תעודה על ילדים בגיטאות ובמחנות הריכוז.
* 20.30 — "לזכור או לשכוח" — דיון על תודעת השואה בדור הזה ועל הדרך להקניית תודעת השואה לדורות הבאים. בדיון ישתתפו הסטודנטים, אישים כראשי המרד בגיטאות והצעירים בני הארץ. מנחה יעקב אגמון.
* 22.15 — "המרתף" — סרט ישראלי בהשתתפות שמעון ישראלי. התסריט: שמעון ישראלי, יעקב מלכין, הבמאי נתן גרוס.

רדיו

* 19.05 — "ארצישראלים בגיטאות" — גילויים מפני-גים על פרשת חילוצם של כמה עשרות אזרחים ארצישראלים (ובהם נשים וילדים) בגיטאות ומחנות ריכוז והגעתם לארץ בעיצומה של השואה (צ).
* 20.05 — "בימת רדיו" — "אספלנד 72" מאת גבריאל דגן, בשידור ישיר מאולם "צוותא" בת"א. התסכית מספר על פיטור מהוגי מפורסם, המגיע לאמסטרדם של שנת תשכ"ז החוזר בכך 27 שנים, ליום בו יצא מאושוויץ, ומנסה להסביר לדור את שלא הבין אז (צ).
* 22.05 — "זכרון דברים" — עדויות על גיטו ורשה בשידור חי (צ).
* 22.05 — "מר סליק" — הקלטה של המחזה מאת ליליאן אטלאן, בביצוע שחקני התיאטרון של גיורא גודיק. בהמשך יערך דיון על "מתן ביטוי אמנותי לשואה", בהשתתפות: יונת סנד, פרופ' פרידלנדר, שמואל שניצר וגדעון האוזנר (ב).

קולנוע

בירושלים

* "הקשר הצרפתי" (אוריון) — סרט מתח מרתק, קצוב, מהיר, שיש בו היסטריה-פרוזאיה בין ה-אורך לבין הנושא ובין המגמה האמיתית לבין היוצרה. עם זאת, עם שהוא סרט מצויין סוג ב' שבהיה משום-מה גם סרט קלוש סוג א', אני ממליץ — יש בו כדי להצדיק זאת.
* "קוראים לי פרינימי" (חן, ירושלים) — פארודיה חיננית, מרעננת, מרתקת ומשעשעת על המערבון — בביצוע איטלקי מצויין ואינטליגנטי ללא דופי.
* "יהלומים לנצח" (הבירה) — ג'יימס בונד האחרון — שוב שון קונרי מלוא הדרו וקסמו — קשיש יותר, מחושב יותר ומכיסי יותר. להטוטים עשירים ומפתיעים, הומור מהודר ומרענן.
* "שניים שברחו" (ארנון) — סרטו ההוריי-סמלי של ג'ונף לוהי על בריחת שני אסירים בארץ מדומה אל החופש המדומה. סרט כבד מאוד ומסורבל. המדגים בצורה אליגורית-מקשה את הבפיית שבין אדם לחברו ובין אדם לבין המשטר.
* "אני אוהב אותך רוזה" (עדן) — סרטו האישי-אינטימי של משה מזרחי על ירושלים ההיא שלה לפני 60 שנה. הולך לעם אקזוטי בעל ריח אנושי כנה, סרטה מרתק ואיטי גם יחד, המלווה עגמי-שיקל, חיספוסים קולנועיים ושבירות-סגנון המעידים על אי בשלות קולנועית. סרט-נשמה בעל קטעים נפלאים. אך חובבני רשלני.

בתל-אביב

* "ידע הבשרים" (פאר) — שלוש אפיזודות בחייהם של שני ידידים המופיעים כ-25 שנים. הי מסקנה והמאסריות הצצובה של הסופר פייפר והבמאי ניקולס: ידידות אמת בין גברים שווה יותר מכל קשרי-אהבה עם נשים, שהם תופעות חולפיות, וקיימות בזכות (לגנאי) המינוך שלנו. התוצאה — דכאות, מרירות, כמעט יאוש. סרט יפה ומרתק, משחק אנושי משכנע, אך אולי הכל קצת יותר מדי אירי, יותר מדי שרידותי.
* "הארי המזוהב" (אוהיו) — סרט מתח מצויין על קצין משטרה אמריקאי ביקיצ'ו. אורדה, קצב, פכים קטנים, משחק נהדר — הכל טוב עד שהסרט גולש לתוך פילוסופיה רעיונית עמוקה על ה-הבריה בכלל והמשטרה בפרט — אז הוא נהיה קיצוני, שטחי ו-מרגיז — גם שהוא מסוגל לשמור על האוירה המתחשית.
* "מילכוד-22" (אלנבי) — סרטו הרציני, המתוחכם והמסורבל כדי של מייק ניקולס על פי ספרו של ג'וזף הלר. סרט עשיר וחשוב עם משחק כפולה, ביחוד של אלן ארקין — שכדאי לראותו. אך הוא נחות בהרבה מהספר.
* "ההתלהבות" (מקסים) — סרט ישראלי מקורי וגדוש-כשרונות, שאינו חודר לעומק — וגם יצורו נמשך זמן רב מדי. סרט של הברקות שכדאי לראותו, גם אם סך הכל לא מעט מאכזב.
* "ללא מביעים" (הוד) — סרט צרפתי בנוסח "בלש" אמריקאי בסותי מרתק מאוד. שטוח מאוד, יפה ביותר. טרנטיניאן — יותר מדי טוב.
* "דקאמרון" (במודיין) — סיכום הבאמה בשפה ראשונית של הבמאי פאזוליני לסאטירה דברתית-מינית היגנית של בוקאציו. לא עיבוד — אלא גימור — כדי היר גם אם מקוטע. אישי מאוד גם אם בסופו — בחלק מהחומר. סרט שאפשר לההרתו — אך אי אפשר לשכחו.
* "סיפור אחד של פשע" (צפון) — קומדיה בבדחות. גם אם מוגבלת, על טירה, בה נרצחים היורשים זה אחר זה, בביצוע מעולה.
* "רשימות הלסטרוב" (תבלת) — סרט פילוסופי על מהות הקיום והקיום הבנוי על השוואה בין אדם לבין החרק. התבוננות נוקבת, מקיפה, יפה ומזעזעת, זה מופרעות על-ידי "הקישור" המלאכותי של המדען הדמיוני. צריך לראות — כדאי לראות — וכדאי להזהר במה שרואים.
* "הקשר הצרפתי" — (תל-אביב) — ראה "אוריון", ירושלים.
* "קוראים לי פרינימי" (אסתר) — ראה "חן", ירושלים.
* "אני אוהב אותך רוזה" (אוהלי) — ראה "עדן", ירושלים.
* "ההולכים המאושרים" (פליז) — אוסף ברשים של כרסים קצרים מספר התוצרת של ולט דיסני המנות. חג לילדים — נוסטאלגיה טובה. גם אם קצת מעייפת — למבוגרים.

בחיפה

* "קוראים לי פרינימי" (עצמון) — ראה "חן", ירושלים.
* "יהלומים לנצח" (ארמון) — ראה "הבירה", ירושלים.
* "מלחמה ושלום" (הדר) — החלק הראשון של הסרט הסובייטי המונומנטלי המוצג אצלנו בגירסה אמריקאית מקוצרת בצורת בסינקרוניזציה אנגלית. מדשים. גדול וסוחף — אך לא כמעט מאובן בגלל אי-הדירה לעומק המקור של טולסטוי וגם בגלל הדיאלוג "בלי צבע". כדאי לראות — גם לאלה המכירים את המקור. אך החלק השני מרשים יותר.
* "אני אוהב אותך רוזה" (אורד) — ראה "עדן" ירושלים.

שער הבורסה

מחזור שיא במניות — 9.6 מיליון ל"י

הביקוש חסר התקדים למניות נמשך אתמול בבורסה. חלה עליה נוספת בממדי הביקוש והמסחר בשוק המניות הגיע ל-9.6 מיליון ל"י, מתוך זה 3.5 מיליון ל"י ב-שערים משתנים. זו עליה נוספת של כ-2 מיליון ל"י בהשוואה למחזור בשוק המניות ביום ה'.

בשוק אגרות-החוב היתה יציבות בהיקף המסחר. הוא הסתכם ב-3.9 מיליון ל"י.

מילווה קלימה — 1962
4% הצ. 63 146 —0.5
מילווה קלימה — 1963
4% הצ. 64 211 +0.9
מילווה קלימה — 1964
4% הצ. 64 192.4 —0.1
4% הצ. 65 174 +0.1
מילווה קלימה — 1965
4% הצ. 65 171.8
4% הצ. 66 154.4
מילווה קלימה — 1966
הצ. 66 141 —0.2
הצ. 67 141

המניות שבלטו

אוצר התישבות 283 +13
בנק איגוד 250 +56.5

בנק דיסקונט 375 +10
בנק הפועלים 293 +19
כלל-תעשיות 146 —5
טפחות 292.5 +12.5
אזרחים ק 197 +16.5
ריאלקו ס 145.5 —7.5
אלקטרה 224 —9.5
אתא 182 —8.5
סולל-בונה 139 —12
לודז'-אפשטיין מ 111 —6
חב' הירדן 98 +14
דיסקונט-השקעות 245 +6

ביקוש רב ל-6½% אגרות חוב צמודות של קבוצת בנק לאומי

תוך ימים מספר נמכרו יותר מ-20 מיליון ל"י אגרות החוב הצמודות שהונפקו לציבור. האגרות נושאות ריבית צמודה בשעור של 6½% לשנה בתשלומים חצי שנתיים.

כ"ג אחד של האגרות תפדינה החל משנת 1974 בעשרה תשלומים שנתיים שווים. צורת השקעה זו מתאימה באופן מיוחד למשקיעים הזקוקים למימוש מדורג של השקעתם. האפשרות השניה היא פדיון מלא כעבור שבע שנים.

מכירת אגרות החוב מהסוגים הנ"ל נמשכת. הסכום הכולל של ההנפקות מסוג זה בקבוצת בל"ל מגיע ל-40 מיליון ל"י.

בשוק הפירות והירקות

בתל-אביב

עגבניות .80—2.00. מלפפונים רגילים 1.20—1.70. מלפפונים ארוכים .70—1.00. גזר .40—80. סלק .20—40. כרוב .30—40. כרובית .30—1.10. קישואים .35—70. שעועית ירוקה 1.60—2.00. שעועית צהובה 1.50—1.80. צנון .20—50. צנונית .30—70. לפת .20—30. תרד .80—1.80. חצילים 2.00—3.50. פלפל בהיר 5.00. פלפל כהה 1.50—2.50. בצל ירוק .40—90. בצל יבש .60—80. שום יבש 4.00—4.50. שום מקומי .30—70. חורת 3.00. תפוחי אדמה 52. פול .40—60. לוף 1.00—1.20. קנרס .40—1.20. אפונה .40—1.00. דלעת .60—70. קולרבי .40—80. גרגר אלכסנדר 1.10—1.90. דלישס זהוב 1.00—2.30. דלישס שטרקינג 1.50—3.60. דלישס רגיל 1.10—2.00. יונתן 1.00—2.75. אורליאנס 1.80—2.00. יופי גליה .90—1.50. אגסים ספדונה 1.20—2.70. בננות 1.20—1.50. אבוקדו 1.50—1.70. תות שדה .50—3.00. תמרים לחים 2.40. תמרים יבשים 3.00—4.00. שמוטי .39—54. אשכוליות 49. לימונים 79. שסק 1.00—3.00.

רופאים

בתל אביב

ד"ר הר אבן, רח' אפשטיין 6 טל. 443281, ד"ר סגל, רח' בלוך 12 טל. 247860.

בתי-מרקחת

בירושלים

ד"ר פרקש — הפלמ"ח 36 — טל' 36084, התנגביאן — רובע היהודים, העיר העתיקה — טלפון 83401.

בתל-אביב

משקוביץ, רחוב המלך ג'ורג' 25, טל. 282650. מודראו, רחוב בן יהודה 183, טל. 242673.

חיפה

המזרח, הרצל 87 טל. 63211.

רמת גן

חן, רח' ז'בוטינסקי 99.

חולון ובת ים

אגם — בת-ים, רח' אנילביץ 3.

בפתח-תקוה

הירקון, רחוב שטמפפר 24.

נתניה

נתניה.

בבני-ברק

חן, ז'בוטינסקי 99 רמת-גן.

הרצליה, רמת השרון

קרמר — הרצליה, סוקולוב 18.

תיאטרוני ישראל

מחר 11.4

הבימה:
הצוענים של יפו: תל-אביב האולם הגדול
ליל העצמאות של מר ישראל שפי: תל-אביב האולם הקטן

הקאמרי:
הפקודה: תל-אביב
החוזר רוצה לברוקלין: ת"א צוותא ב-8.00

התיאטרון העירוני חיפה
המשפחה שלנו: חיפה

האופרה הישראלית
בהנהלת אדיס דה-פיליפ
אלנבי 1, תל-אביב, טל. 57228

הצגות מיוחדות של האופרה דה פראדזאבה בהשתתפות סגן הבולשוי אופרה במוסקבה מישה רייצין
.13.4 .14.5 תל-אביב (10.5 ירושלים)

AIDA
אאידה
.15.4 .22.4 .29.4 (27.4 חיפה). (12.4 ירושלים) .2.5 .6.5 .13.5 .16.5 .20.5 .23.5 (25.5 חיפה). .31.5

.27.5 .4.5 (25.4 קרית אתא)
כרמן

(9.4 קרית ביאליק). .11.4 .24.4 (20.4 באר-שבע) .1.5 .8.5 .15.5 .21.5
ברון הצוענים

.16.4 .11.15 הספר מסביליה

.18.4 .19.4 ערב גאלה לכבוד יום העצמאות

.7.5 .22.5 לה בוהם

29.5 קאבלריה / פאליאצ'י

כל ההצגות, פרט ל"אאידה" מתחילות בשעה 8.30 בערב.

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 160/72

בענין: עזבון המנוחה רחל אברהם, בעלת ת. ז. מס' 4490642 מרח' דוסתאי 16, ירושלים.

המבקש: יעקב אברהם מרח' דוסתאי 16, ירושלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית-המשפט בקשה למתן צו המכריז על ירושתה של המנוחה הנ"ל.

והריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו הנאה מעזבון הנ"ל מנוחה, והרוצה להתנגד לצו המבוקש, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

יהודה דיים, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי ירושלים

בבית המשפט המחוזי בת"א-יפו

תיק עזבונות 1240/72

בענין: עזבון המנוח אברהם קרומבוין ז"ל (ת. ז. 466761) מתל-אביב, שנפטר בתאריך ל' חשון תשל"ב — 18.11.71.

המבקש: יצחק נדיר (ת. ז. 220929) מרח' אדמונד פלג מס' 42, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית-משפט זה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד וקן, שופט

שדורי ישראל

טלוויזיה

17.30 — נשים קטנות. 18.00 — קצור החדשות. 18.02 — ספורט והאבקות. 18.15 — זרקור. 18.57 — סקירה תכנית. 19.00 — חדשות ועניני היום (ערבית). 19.30 — ששה. 20.00 — מבט. 20.20 — זכור. 20.40 — "עוף החול". 21.30 — לזכור או לשכוח. 22.15 המרתף — סרט ישראלי. 23.45 — חדשות. פסוק מיחזקאל.

טלוויזיה לימודית

יום ב', 10.4.1972
8.15 אנגלית ה'
9.10 אנגלית ד'
10.00 ביולוגיה ט'
10.00 ביולוגיה ט' — ניסויי מנדל
10.25 הנדסה ו' — חישוב שטח
11.00 ביולוגיה ט' — שיטות עבר זה בחוקים
11.25 חשבון ד' (סידרה ב') — כיצד לחלק
11.25 חש
12.00 ביולוגיה י' — היווצרות הנבגים בפטריה
12.30 טבע ד' — תנועת הדג
13.35 טכנולוגיה ט' — עזיות השיבוב
16.00 אנגלית ט'
16.27 ביולוגיה ט' — גילוי פעולת הד.נ.א.
16.44 צרפתית
17.00 הי"ט בנובמבר 1938 (ליל הבדולח)

רדיו

רשת ב'

6.00 מה טוב. 6.05 חדשות. 6.10 התעמלות. 6.20 שעון מוסיקלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 חדשות ו"הבוקר הזה". 7.20 זמר זמר לך. 7.55 אור ירוק. 8.00 חדשות. 8.05 הודעות. 8.10 בוקר טוב. 8.55 ביונות בלי מרכאות. 9.00 חדשות. 9.05 בוקר טוב. 10.00 חדשות. 10.05 לעקרת הבית. 11.00 חדשות. 11.06 לעקרת הבית. 11.40 לאן הערב ומוסיקה קלה. 12.00 חדשות. 12.05 במקצב יוצר. 12.30 בחצי היום. 13.00 חדשות. 13.05 בחצי היום. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.11 פזמונים לא נים. 14.53 הדרך. 15.00 חדשות. 15.05 כאן רבקה מיכאלי. 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.07 מקום בצמרת. 16.30 בתקוה שתבין את הרמז. 16.35 מקום בצמרת. 17.00 חדשות. 17.06 מקום בצמרת. 18.00 חדשות. 18.05 מקום בצמרת. 18.40 היום בספורט. 19.09 עברית לעם. 21.00 חדשות. 21.06 מוסיקה קלאסית. 22.00 חדשות. 22.05 המחזה "מר סליק". 24.00 חדשות.

רשת א'

8.00 חדשות. 8.06 מקהלת המזמורים. 9.00 חדשות. 9.05 מעדנים מוסיקליים — מארטינו: סרנדה. שופן: פולונז בריאנט, אופוס 3; שוברט: "הרועה על הסלע"; פראנסה: דיברטיסמן לאבובה, קלרנית ובסון; מוצארט: אלגרו מתוך רביעיה בסול-מינור לפסנתר ולכלי קשת, ק. 478. 10.00 חדשות. 10.05 צלילים מלוא חפניים — צבי אבני. 11.00 חדשות. 11.06 שיר ופזמון. 11.15 סיפור אני שומע — לכתות ב', ג'. 11.35 שיר ופזמון. 12.00 חדשות. 12.05 שיר ופזמון. 12.15 אדם לאדם יביע אומר — לכתות ו', ז', ח'. 14.00 חדשות וסקירת עתוני הצהרים. 14.11 לאם ולילד — הדברים הטובים; שירים "בבקשתכם". לילדים המגדלים — סוד המלים הבודדות. 15.00 חדשות. 15.05 פרקי אופרה — במה-הבן: לקט מתוך "פידליו". 16.00 חדשות. 16.05 רגע של עברית. 16.06 ספר חדש — סקירה. 16.10 המזרח התיכון. 16.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית של רשות השידור — ג'ורג' רוקברג: "ודה, נעים זמירות", קנטטה. ברוך: קונצ'רטו מס' 1 בסול-מינור, לכנור ולתזמורת; צ'ייקובסקי: סויטה מס' 3. 17.55 חדשות. 18.00 הודעות. 18.05 סיפורו של תיק. 18.55 לחקלאי — שרות ידיעות יומי. 19.00 חדשות ו"היום הזה". 19.30 מוסיקה זכירה. 19.50 פרקי היום בתנ"ך: זכריה, פרקים א', ב'. 20.00 חדשות. 20.05 שיחת יו"ר "יד ושם". 20.10 אדי הלפרן: "הנדוד"; פנדרצקי: "יום הדין" ("דיאס אירה"). אורטוריה לזכר חללי אושוויץ. 21.06 י. ס. באך: מתוך "אמנות הפוגה". 22.00 חדשות. 22.05 המחזה "מר סליק". 24.00 חדשות.

גל"צ

ערב השואה

11.00 — חמים וטעים. 11.15 — פסגת המצעד הבריטי. 11.30 — אורח לצהרים. 12.00 — חדשות. 12.05 — חמים וטעים. 12.30 — מול הר"ל. 12.35 — חמים רעים. 13.00 — חדשות. 13.05 — ד"ש עם שיר עברי. 13.30 — ספורי המחצית הראשונה. 13.35 — ד"ש עם שיר. 13.55 — הודעות לחיילים. 14.00 — חדשות. 14.05 — הודעות אישיות. 15.00 — חדשות. 15.05 — בא לצלצל. 16.00 — חדשות. 16.05 — בא לצלצל. 16.50 — לעולם לא אשכח. 17.00 — חדשות. 17.05 — ד"ש עם שיר. 17.40 — יומן צה"ל. 18.00 — חדשות. 18.05 — הערב — מיוחד ליום השואה. 19.00 — חדשות. 19.05 — ארצישראליים שנתקעו בגיטאות בתקופת השואה. 20.00 — חדשות. 20.05 — בימת הרדיו. — "אספלנד 72". 22.00 — חדשות. 22.05 — זכרון דברים — עדויות על מרד גיטו ורשה. 23.00 — חדשות. 23.05 — זכרון דברים. 24.00 — חדשות.

נעצר חשוד בתקיפת חיילת

חשוד בתקיפת חיילת חיב"ה נעצר ל-10 ימים, בפקודת בית משפט השלום בירושלים.

החשוד אהרן אבוטבול הואשם בידי המשטרה, כי לפני כשבוע פגע ברמזים בלתי-מוסריים אל חיילת חיב"ה ותקף אותה בבעיטות ובדחיפות. בא-כוח המשטרה ציין, כי החשוד כבר נעצר כמה פעמים בעבר על עבירות דומות ועל ביצוע מעשים מגונים בחיילות חיב"ה, וכי בדעת המשטרה להעבירו לבדיקות בתחנה לבריאות הנפש.

שופט השלום א. גולדברג נעתר לבקשת המשטרה וציוה לעצור את החשוד. (ע)

תל-אביב

אזכרה לדבורה לתובר

במלאות עשר שנים למותה, תתקיים מחר על קברה בנחלת יצחק, בשעה 4 אחה"צ. מוקירי זכרה וידידיה נפגשים ליד שער בית-העלמין.

ארגון אמהות עובדות

כרם התימנים, בבית ההסתדרות, 7.30 בערב — ערב השואה והגבורה בשיתוף עם מינהל ההסברה. • יד-אליהו, "בית אשכול", בשעה 8 בערב — ערב השואה והגבורה. • נוה-שרת, בבית האחיות קליבנוב, פילדלפיה 3, בשעה 7.30 בערב — עצרת זכרון לחללי השואה ומורדי הגיטאות בשיתוף עם מועצת הפועלים. יעוץ משפטי ע"י עורך-דין, 7.30 בערב. • מועדון דיזנגוף 213, בשעה 5 אחה"צ, רב-שיח — "בת-הזוג" בהשתתפות: עדה בך נחום — פלמ"חאית לשעבר, סא"ל (מיל.) — יהודית רביטש, סגן (מיל.) — שולה דרוליו, המנחה: צביה כהן — עורכת אלבום "בת-הזוג".

כל הארץ

תערוכת התנ"ך בטבריה עד סוף השבוע

התערוכה התנ"ך בדפוס ובאמנות בחסות דוד בן-גוריון, המוצגת בביה"ס "אורליך" בטבריה, תשאר פתוחה עד מוצאי-שבת הקרובה. מנהלי בתי-ספר בטבריה והסביבה מתבקשים לתאם מראש את ביקוריהם עם הנהלת התערוכה (טלפ. 21911 או 20067).

האנוי מופתעת

(המשך מעמוד 7)

לים לגרום להשלמת המלחמה בוייטנאם, ואין בידם להנחות את צעדיהם של ראשי השלטון בהאנוי. הם לא יוכלו לצאת ולתת עם ניקסון במצמות כוח, הדרת להשיג הנשק שנתנו בידי הצפון וייטנאמים, ולא יוכלו להציע לו עיסקת חבילה שתכלול ויתורים הדדיים, ועזרה הדדית לכפיית הצדדים מקבלים בדרום מזרח אסיה ובמזרח התיכון. אם הצפון וייטנאמים ישתכנעו שכדאי להם לגבש את תנאיהם להסדר שלום עם האמריקאים אזי יעשו זאת בלי לשלם שכר טירחה למתווכים. דבר זה ברור גם למוסקוה.

וואשינגטון והאנוי גם יחד עומדות כעת מול הבעיה כיצד להחלץ מהסיבובים החדשים שנוצרו כתוצאה מהמתקפה הצפון וייטנאמית — התקפת הנגד של חיל האויר האמריקאי וכיצד לכבות את מוקד המלחמה בדרום מזרח אסיה, שאף אחת מהמדינות המעורבות בו אינה מעוניינת בהמשך קיומו.

דב אפל

בוטלה תביעת י. כרמון נגד רקדנים אחרים

שש שנים אחרי שהגיש הכוריאוגרף יונתן כרמון לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בקשה לצו מניעה נגד הרקדן זמיר רוזנבוים (זיו), בוטלה אתמול התביעה בידי השופט ש. אשר, התובע חוייב לשלם לנתבע 250 ל"י הוצאות.

התביעה בוטלה מאחר שפרקליטי הצדדים לא הופיעו בבית המשפט כדי לסיים את הדיון, ומדבריו של השופט הפגה את תשומת לבו לכך שהתיק מונח כמה חדשים ללא טיפול.

ביוני 1966 הגיש יונתן כרמון בקשה לצו מניעה נגד זמיר רוזנבוים (זיו) ונגד אריה גיר, בטענה שהם מתכוונים בלהקת הריקודים שלהם בכוריאוגרפיה שלו ומעתיקים ללא רשות ריקודים של להקת כרמון. כן טען כרמון, כי זיו רקד בלהקתו כמה שנים ולמד את הריקודים.

בכתב-הגנה טען זיו, כי רקד בלהקת כרמון כמה חדשים בלבד, כי הריקודים של להקתו הם ריקודי-עם שהכל מכירים אותם ואין לכרמון זכויות עליהם, וכי התביעה הוגשה בגלל קנאתו של כרמון בתלמידו לשעבר. (פ)

רעידת אדמה קלה אירעה במוצאי-שבת באיזור ואדי פרנה שבבקעת הירדן, לפי רישומי התחנה הסיסמולוגית של המכון הגיאולוגי בירושלים.

המזרח התיכון

(המשך מעמוד 7)

הסכם כולל. "פאקס-דיל" בלע"ז. בכל נושא ידונו בנפרד. בשלב זה עוסקים המומחים בנושאים בלתי-ישראליים — יחסי הסחר ההדדיים, שאלת אירופה, בעית גרמניה, וכו'.

שר החוץ האמריקאי ויליאם רוג'רס סיגר אל שר החוץ הישראלי אבא אבן שזר ביהוד. שבו הביע רצונו המפורש לדון עמו על ענייני האיזור לקראת הפיסגה במאי; אך כן המפורשת היא, שעניני המזרח התיכון במישור הבין-גושי הועברו לטיפולו של הבית הלבן והוא הקובע את המהלכים. יתר על כן, רוג'רס שם עתה פעמיו לאירופה להתייעצות עם ראשי מדינות נאט"ו על הצעדה וצעד המדיניות שניקסון בשיחות עם ברז'נייב. תביעתה של מוסקוה לאישור ההסכם עם גרמניה, שנתקל בקשיים רבים בבון עד כדי כך שמוסקוה מאיימת בביטול הועידה המלחכה הקרובה, כי בו כרוכה כל מדיניותה להסכם בשטחי "חוץ-אירופה", הוא שיעמוד במרכז השיחות. כל הסימנים מורים שבנושא האירופי מוכנה מוסקוה להסכם, למען הבטחה את התחייה המערבית. לא כך לגבי המזרח התיכון.

בנושא זה הסובייטים ילחצו על אף ויאיבו. הזקה על ברז'נייב יאמר לניקסון, שישוב אין בכוונה של מוסקוה לרדסן את המצרים הבדידה, בבוקדם או במאוחר תהיה נסיגה ישראלית או חידוש הקרבות. אלא שהפעם אין האמריקאים מתרגשים יתר על המידה. אין הם מאמינים בהתפרצות קרובה כל עוד לא יתנו הסובייטים את האות ויהיו נכונים להתערב ישירות במלחמה. ולכך אין סיבבים. הדברים הבוטים שהשמיע לאחרונה ניקסון לפי כתובתה של מוסקוה, הובנו כנראה יפה בבירה הסובייטית. הפער בין עמדות הצדדים במישור הבין-גושי ובמישור האיזורי נשאר כשהיה. אולי אף העמיק. כל עוד לא תתחכן נכונות אמיתית להסדר ושפרה לא ישבר הקפאון. ודאי לא בחצידת הפיסגה הקרובה במוסקווה.

יהושע תדהר

גשמי מארס בתל-אביב

במארס ירדו בצפון-תל-אביב (מדידת ד. זכאי במעוז-אביב) 105.2 מ"מ באחד עשר יום ובסך הכל מתחילת עונת הגשמים (ספטמבר 1971) 615.9 מ"מ, לעומת מארס אשתקד 43.8 ב-6 ימים ובסה"כ 533.7 מ"מ; ב-1970 — 86.4 מ"מ בעשרה ימים ובסה"כ 466.0 מ"מ. ב-1969 — 96.8 מ"מ בתשעה ימים ובסה"כ 731.0 מ"מ.

ברידג'

תכנון מושלם

מאת רחל מטלון

היד הבאה נלקחה מאליפות אירופה שהתקיימה באסטוריל שבפורטוגל ממפגש בין צרפת ואיטליה.

צפ: ♠ K 9 7 5 ♥ A 9 4 ♦ A 10 5 2 ♣ 7 6
מע: ♠ Q J 8 6 3 2 ♥ 3 2 ♦ K 6 ♣ J 9 3
מז: ♠ A 4 ♥ J 7 6 ♦ J 9 7 3 ♣ Q 10 4 2
דר: ♠ 10 ♥ K Q 10 8 5 ♦ Q 8 4 ♣ A K 8 5

בשני השולחנות הגיעו צפון-דרום לחוזה של 4 הארטס לאחר הכרזה שיגרתית, כשמערב-מזרח לא התערבו בהכרזה. היריב הצרפתי במערב הוביל עם המלכה ספייד. הכרוז האיטלקי לא התקשה להשיג 11 לקיחות על ידי חיתוך של שני קלאבס בדומם ולוזן במצב סופי נגד מערב בין ספייד ודיאמונד.

בשולחן השני מצא מערב הגנה טובה יותר על ידי יציאה בשליט. הכרוז הצרפתי שיחק כדלקמן: את הלקיחה הראשונה לקח בידו עם המלך שליט ושיחק את ה-10 ספייד. מהדומם שם את המלך שנלקח עם האלוף של מזרח. זה חזר בשליט. הכרוז זכה בידו. משך שני קלאבס וחתך קלאב שלישי. עתה שיחק הכרוז דיאמונד קטן מהדומם ושם את המלכה מידו. מערב זכה במלך דיאמונד וחזר בדיאמונד. הכרוז לא יכול היה להימנע מלהפסיד עוד לקיחה בדיאמונד ובקלאב. כך זכתה ההגנה בארבע לקיחות והכשילה את ביצוע החוזה.

על אף ההגנה המצויינת, יכול היה הכרוז להשלים את החוזה על ידי תכנון יותר מדויק: היה עליו לשחק בלקיחה שניה את האלוף קלאב ואת המלך קלאב ולחתוך קלאב עם האלוף שליט, למשוך את השליטים הנותרים כדי להגיע למצב הסופי הבא:

צפ: ♠ K 9 7 ♥ — ♦ A 10 5 2 ♣ —
דר: ♠ 10 ♥ 7 5 ♦ Q 8 4 ♣ 8

היות והקלאבס היו מחולקים 4:3 (62 אחוז) בשלב זה החוזה מובטח. הכרוז משחק את הקלאב האחרון מידו שעליו הוא משליך דיאמונד מהדומם. עתה בין אם מערב או מזרח יקבלו את היד הם מוכרחים לתת לכרוז את הלקיחה העשירית על ידי כך שהם יאלצו לפתוח את סידרת הספייד או הדיאמונד.

קולנוע

סאקו — ואנצטי נוסח שוודיה

מאת זאב רב-נוף

("הבלדה של ג'ו היל"; גת, תל-אביב)

ארצות הברית היא ארץ הגירה; הלאום שבה, הוא מקבץ לאומים שאין דוגמתו בהיסטוריה. בימים הדינאמיים ביותר של התגבשות הלאום הזה, בסוף המאה הקודמת וראשית המאה העכשוית, קרו דברים רבים אלימים, ציניים, בלתי-חוקיים; מנוגדים לזכויות האדם והנצלות שניתנו לעם הזה בחוקה הנאורה ביותר בעולם. כיום הולד יוצרי-סרטים אירופיים, בעלי השקפות מהפכניות או פסיבדו מהפכניות, בוחשים בלהט בתוך ביבי השופכין של הדימוקראטיה האמריקאית, כדי לדוג מתוכו אמריקאי בעל רקע לאומי "משלהם", שמכבש החוק הבלתי צודק רמסה אותו.

זה מה שעשה ג'וליאנו מונטאלדו ב"סאקו ואנצטי" — סרט איטלקי שגיבוריו הם כמובן אמריקאים איטלקים. כידוע הם הואשמו ברצח בשעת שדידת קופת בית חרושת, הוצאו לאחר מכן להורג. המסקנה היא כי הציניות שבה טיפלו בעניין גם היא שקופה. וכי הם נעשו רק משום שהיו ממוצא זר והשתייכו לאיגוד-הפועלים השנואים על המעבידים. בו וידרברג (42) חוזר על סיפור דומה בגירסה שוודית. "בלדה של ג'ו היל" (שוודיה, 1971, השם המקורי "ג'ו היל") הוא סיפור חייו (האמיתיים, כפי שבסרט האיטלקי זה סיפור הקיום האמיתיים של סאקו ואנצטי) של ג'וזף הילסטרום (1882—1915), האיש שהגיע לארצות הברית כמהגר בהיותו בן עשרים, וקיצר את שמו להיל. הוא עסק בעבודות שונות בניו-יורק, עד שהשלים כי התנאים הם דראים של העיר הגדולה, המזוהמת והאכזרית (מה עוד שאחיו נטשו ועבר למדינה אחרת) אינם בשבילו. ג'ו שם פניו מערבה והיה לנווד.

כנווד חפשי התקשר עד מהרה עם המהפכנים העמלני הדרכים הזה לאותת הדמויות הידועות ב"איגוד העולמי של הפועלים" (אי-דבליו, דאבליו), הוא נודע בעיקר בכל כשרונו לחרוז, לכתוב מוסיקה ולשיר; הוא הצליח אף להמוך מידי השוטרים השנואים, בהגישו את התעמולה בצורת מוסיקת-בידור... חייו היו קודש למהפכה עד שתפסה אותו המשטרה במדינת יוטה והאשימתו ברצח בעל חנות מכולת תוך נסיון לשדוד את כספו. כמו במקרה של סאקו ואנצטי קיים חשש, כי המשטר שפט את בן דיל והוציאו להורג לא משום שהכל היו משוכנעים כי הוא אמנם אשם, אלא משום שהיה מהפכן. כמו בסרטו של מונטאלדו (המשותף בין שני הסרטים רב יותר מאשר ה"שימוש" ששניהם עושים בזמרת הבלדות המהפכניות ג'ואן באאז), כך גם כאן נראית עמדתו של וידרברג (שלבד מהיותו במאי, שימש גם כמפיק, כתסריטן וכעורך של הסרט) חלשה מאוד. אמנם היא מסתירה את פני הצד שכנגד. אך אינה מסתירה כל עיקר את הבאשמים, אינה מוכיחה כי הקרבנות אמנם לא עשו את המעשה שבו מאשימים אותם רשמית.

אם בסרט על סאקו ואנצטי נשאר מונטאלדו לפחות נאמן ל"היסטוריה", הרי וידרברג הרחיק לכת הרבה יותר — הוא המציא "תת-עלילה" שלו, שתפקידה להסביר כיצד נתפס ג'ו זאמיק, כשהוא פצוע ושתת-דם לאחר שערה, מדוע נשא עמו אקדח ומדוע שתק; ג'ו פגש את נערת חלומותיו לוציה, שיהודיו נהגו לזאוזן. לפני שנים. לאוטורות בחדר המפואר של "מטרופוליטן". עתה היא היה גם עם הסוחר הגדול וג'ו אינו רוצה להכתים את שמה.

לא זו בלבד ש"ההסבר" הזה מגוחך, אלא שאי אפשר לעשות סרט שכר הגיבור. שהוא בשר ודם, משמש רק מצין אמתלה לגיבור האמיתי, גיבור ערטילאי בדמות אידיאה. בסרטו "הפועלי" הקודם, "אדלן 31" — הסרט על שביתה גדולה בשוודיה — פיתח וידרברג את התיאוריה שלו, שהיה מי שכינה אותה בשם "סוציאליזם מבעד לשמחת-חיים". הגם שאותו סרט היה בוסה בהתעמלנותו, היו למרות גיבוריו אנשים חיים (אם כי לא הייתי מסוגל לסבול אותם). בסרט על ג'ו היל הופך הגיבור למסרית של עלילה, לסמל של מעמד, של מאבק, של גבורה, של תקוה. הוא הכל רק לא אדם. וידרברג פולש כאן לטריטוריה של גדולי הקולנוע הסובייטי — אייזנשטיין, ארמלר, פודובקין — אנשים שידעו לעשות באידיאות גיבורים מעוררי-צמרמורת. אך אצלו אין זה סופל כלל. אנו אדישים לגורלו של ג'ו היל, כי הוא איננו אנושי. כי אין בו עומק, והמהפכה כפי שהיא מופיעה בסרטו איננה אלא אוסף סיסמאות שדופות.

יחד עם זאת אי אפשר לבטל, חלילה, את הסרט. אני רחוק מזה. אפיינית לוידרברג, כפי שמצויינת בגלופי יוקסון. היא סיסמתן של הנשים המהפכניות, הלוחמות על זכותן ללחם ושושנים. אך כל עוד לא ימצא בסיס עלילה-אנושי, שעליו יכולה תיאוריה זו לפרוח באמת, היא תישאר רק בגדר תיאוריה. לעומת זאת הוא גם מצא את היסוד הסגנוני המוצק. הסרט מתאר את הדברים הנוראים ביותר ביופי נדיר. בסיוע ר' בלינדיקה צורפה, תוך שהוא ממזג את האדם עם הטבע. וידרברג יוצר בסרט אווירה של מדינה, של עם רשל בצמד ופרספקטיבה חזותית אמינה של היסטוריה. כיוון שהסגנון שלו מורכב מניגודים החריפים בין ביטוי מאופק לבין ביטוי מופרז, הרי אותם הקטעים השייכים לסוג הראשון הם הטובים ביותר. לצהיק אף נפלאים. במיוחד אמורים הדברים בפתיחת הסרט, כאשר עומדים אנו עדיין בניו-יורק, בסרט ההלו צעיני הפוליטיקה — זהו תיאור חברתי נוגע ללב של צורת-חיים מסויימת; עדיין סבורים אנו כי ג'ו היל יהיה אדם ככל האדם — שונא, אוהב, עובד, מתאכזב ושמח חליפות, ולא "ישר של המהפכה" (כפי שהוא מופיע בקטעי הביטוי המופרז שבסרט). יפה הוא גם הסיום — מותו של הגיבור. קטע ריאליסטי-פיוטי מזעזע (מיותר היה כל הפוסט-מורטם הצלוב שלאחריו).

מובן שהרגעים הללו לא נוחתו מאליהם. אחד היסודות החשובים והחיוביים שבסרט הוא הופעתו החדורת, המעמיקה, והאנושית כל-כך — והמבוזבזת כל-כך — של תומי ברגרן בתפקיד הראשי. אני מצדיק את שניהם, את וידרברג וברגרן, ב"אלווירה מאדיגאן" שלהם. אך דומני שמה שצפוי לנו בקרוב הוא אותו נושא בגלגולו הפולני ולמה לא גם בגלגולו היהודי?

תומי ברגרן

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט חגיגי לכבוד יום העצמאות תשל"ב

תל-אביב, היכל התרבות, מוצ"ש, ה' באייר תשל"ב
22 באפריל 1972, 8.30 בערב

גבריאל כמורה — מנצח

סולניות:
כרמן אור, פסנתר
כרמן דורון, צ'לו

התכנית:
ובר — הפתיחה "הקלע החופשי"
שופן — קונצ'רטו מס' 1 במי מינור לפסנתר ולתזמורת אופ' 11
סן-סנס — קונצ'רטו מס' 1 בלה מינור לצ'לו ולתזמורת אופ' 33
סטראווינסקי — מיסה מתוך הבאלט "ציפור האש"

מכירת כרטיסים במחירים עממיים החל ביום שלישי, 11 באפריל, בקופת היכל התרבות בין השעות 10—13, 16—18 וביום ו' 10—13.
הנחה למנויים לפי תלוש 109.

עירית כפר-סבא
מכרז פומבי מס' 382/72

מכריזים בזה על קבלת הצעות לקניית מכוניות נוספים טריומפף 1300, שנת יצור 1970, רשיון מס' 729—277.
על המציע להביא בחשבון שכל המסים בזמן העברת רשיון הרכב חלים עליו בלבד.
פרטים נוספים אפשר לקבל במשרדי המחלקה לפיתוח ותחזוקה בשעות עבודה רגילות.
הצעות בצירוף ערבות בנקאית בגובה 10% מהסכום המוצע יש להכניס לתיבת ההצעות אשר בחדר מזכיר העיר לא יאוחר מיום 14.4.72, שעה 12.00 בצהריים.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה היקרה ביותר או הצעה כל שהיא.

זאב גדר, ראש העיריה

ועדת השיכון שע"י מועצת פועלי ת"א-יפו

מודיעה על הפעלת קרן באמצעות "משען" לשיפור תנאי הדיור הקשים

של חברי ההסתדרות בתנאים נוחים.
פרטים והגשת בקשות: בוועדת השיכון של מועצת פועלי תל-אביב—יפו, בבית ברנר, רח' ברנר 5, ת"א, חדר 301 קומה ג'.
בימים: א'-ב'-ג'-ד'-ה' בשעות 8.00—12.00 לפנה"צ.
בימים: א'-ב'-ג'-ה' בשעות 4.30—6.30 אחה"צ.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

השתמש היום בדפי זהב